

PROGRAMACIÓN
5º
EDUCACIÓN
PRIMARIA

CEIP O COTO

2020-2021

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.....	4
2. APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ACADADOS EN XERAL OU QUE NON SE PUIDERON DESENVOLVER	6
3. PROCEDEMENTO PARA INTEGRAR, ORGANIZAR E DESENVOLVER AS APRENDIZAXES NON ADQUIRIDAS.....	6
4. OUTROS ASPECTOS DA MEMORIA FINAL INCORPORADOS NA ACTUAL PROGRAMACIÓN	7
5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	7
6. PESO DOS ESTÁNDARES NAS COMPETENCIAS CLAVE.....	7
7. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO	8
8. TEMPORALIZACIÓN E DEFINICIÓN DE UNIDADES DIDÁCTICAS	9
9. RELACIÓN DAS UNIDADES DIDÁCTICAS CO CURRÍCULO	12
9.1 ELEMENTOS CURRICULARES DE CIENCIAS DA NATUREZA	12
10. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DO GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN E DOS PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	45
11. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS QUE REQUIRE A MATERIA.....	117
12. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.....	118
13. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO	119
13.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	119
13.2. PROMOCIÓN	120
14. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE	121
14.1. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO.....	121
14.2. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DA PRÁCTICA DOCENTE.....	121
15. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE MATERIAS PENDENTES.....	122
16. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL.....	123
17. MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS RESULTADOS	124

18.	MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	124
19.	CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS PARA O CURSO	126
20.	ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PROGRAMADAS ...	127
21.	MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.	127
22.	PROGRAMACIÓN DE EDUCACIÓN FÍSICA.....	128
23.	PROGRAMACIÓN DA LINGUA ESTRANXEIRA: INGLÉS	167
24.	PROGRAMACIÓN EDUCACIÓN ARTÍSTICA MUSICAL	226
25.	PROGRAMACIÓN RELIXIÓN CATÓLICA.....	254

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A presente programación didáctica toma como referencia o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, e fundaméntase na Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE) que modifica a Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación (LOE).

Está planificada para ser aplicada no 5º curso de Educación Primaria (EP) no CEIP O Coto (localidade de Negreira) a estudantes de entre nove e dez anos. Pretende ser unha guía de traballo, que recolla, entre outros datos, o que o alumnado ten que saber, saber facer e saber ser así como as actividades que realizarán e como van ser avaliados e valorados.

O total de alumnado suma 77 repartidos en catro grupos finalmente de 20, 19, 19 e 19 debido a un desdobre realizado a inicio de curso pola matriculación de alumnado novo neste curso.

Deste alumnado podemos destacar que a lingua prioritaria é o galego, aínda que tamén hai alumnado que non coñece ben a lingua oficial e/ou cooficial. Isto débese a que atopamos no nivel 4 alumnos/as novos no centro este curso: 1 procedentes de fóra de España, 2 procedentes de fóra da comunidade autónoma de Galicia e 1 procedentes doutros centros de Galicia.

Polo tanto, contamos con 3 alumnos e alumnas exentos do galego, que deberán asistir e realizar as tarefas igualmente desta materia, aínda que non serán avaliados.

Por último, non contamos con ningún alumno repetidor este curso, aínda que si contamos con alumnado con materias pendentes para os cales destinaremos os plans de reforzo e recuperación e ampliaremos os recursos previtos nun primeiro momento nesta programación.

En base a unha enquisa realizada ao alumnado a principio de curso sobre os recursos TIC dispoñibles coñecemos que a maioría teñen acceso a algún dispositivo electrónico habitualmente (ordenador, tableta ou incluso móbil) e tamén a internet, aínda que neste caso a porcentaxe de alumnado e menor e tampouco teñen un acceso ilimitado. En canto ás habilidades dixitais, son bastante escasas en canto a destrezas básicas na sociedade actual de coñecemento, polo que se traballarán dende a aula de informática, tendo en conta as carencias de recursos deste espazo.

O equipo docente está formado por cinco mestres tutores e sete especialistas.

Os profesores/as **tutores/as** son:

- Dna. Verónica Calvo García, mestra titora de 5ºA e mestra de apoio en informática en 5ºB, 5ºC e 5ºD.
- Dna. Marina Bercero, mestra titora de 5ºB.
- Dna. Inma Diéguez, mestra cotitora de 5ºC.
- D. Iván Valdés González, mestre cotitor de 5ºC.
- Dna. Noela Martino Brea, mestra titora de 5ºD e imparte as ciencias naturais e sociais en 5ºC.

Outros profesores que imparten docencia no nivel son:

- Dna. Patricia Nieto Pazos, mestre especialista de Inglés.
- D. Celestino Caramés Gorgal, mestre especialista de Educación Física.
- D. Manuel Sanmartín Malvárez, mestre especialista de Educación Musical e imparte apoio en informática en 5ºA.
- D. Manuel Jorge Furelos, mestre especialista de Relixión Católica.
- Dna. Pilar Quintáns imparte educación artística plástica en 5ºC.
- Dna. Teresa García imparte Ciencias Sociais en 5ºB.
- Dnas. Teresa Mayo Ardións, mestra especialista en Pedagogía Terapéutica.

As reunións do equipo docente de nivel terán lugar polo menos una vez ao mes de xeito ordinario, (terceiros martes de cada mes de 17:00 a 18:00 h) como figura no plan xeral anual, e tantas outras veces como fosen necesarias, podendo realizalas vía telemática (mediante o servizo Cisco Webex) se non se puidesen facer presenciais.

A coordinadora do equipo de nivel é Dna. Verónica Calvo García, que representará ao equipo docente de nivel nas xuntanzas da Comisión de Coordinación Pedagóxica.

O labor como titores e mestres deste nivel seguirá as liñas marcadas no PAT do centro, no referido tanto aos alumnos de xeito individual (coñecer antecedentes académicos, características persoais e sociais) e colectivo (formación de grupos, relacións dentro e fóra da aula, etc.), como as correspondentes en canto membros do claustro de profesores e, en especial, todas as relacionadas coas familias.

2. APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ACADADOS EN XERAL OU QUE NON SE PUIDERON DESENVOLVER

En base aos informes elaborados ao final do curso anterior (2019/20) podemos observar que, en xeral, en todo o alumnado matriculado no centro quedaron sen acadar as seguintes aprendizaxes, agrupadas por áreas de coñecemento:

- En **matemáticas**: a recta, semirecta e segmento; os ángulos: posición e amplitude; simetrías, traslacións e outros xiros, posición e movemento no plano; polígonos: triángulos, tipos de cuadriláteros, circunferencia, círculo, construción de figuras planas, medir superficies, corpos xeométricos: poliedros, prismas, pirámides, corpos redondos e construción de corpos.
- **Lingua Castelá**: verbo haber, ser e estar; verbos con h; esquema e resumo; a entrevista; estilo directo e indirecto; adverbios; parénteses e comillas; a comunicación; o teatro: actos e esceas; preposicións, conxuncións, palabras con b; facer unha presentación; o cómic; as linguas de España; palabras con x e con s; o debate.
- **Lingua Galega**: a crítica; o verbo: as conxugacións, formas impersoais, regulares e irregulares, tempo e modo; palabras con b e v; recursos literarios, a noticia; palabras con h e sen h; o anuncio; o punto e a coma; o guión; as preposicións, conxuncións e adverbios; os dous puntos e os puntos suspensivos; o texto teatral; a presentación escrita; a lingua e as súas variantes, variantes do galego; as comas, parénteses e raias; a representación teatral.
- **Ciencias Naturais**: as plantas: nutrición e reprodución; a agricultura; a materia e os materiais; as rochas e os mineirais; substancias e mesturas; as forzas e a enerxía; a luz e as cores;; as máquinas: simples e compostas; operadores mecánicos.
- **Ciencias Sociais**: a poboación e as actividades económicas, os traballos que obteñen produto e os traballos que obteñen servizo: a prehistoria: paleolítico, neolítico e idade de ferro; a arte; pobos prerromanos: íberos, celtas, gregos, cartaxineses e fenicios; época romana: a conquista, as cidades e o campo, a forma de vida e o legado.

3. PROCEDEMENTO PARA INTEGRAR, ORGANIZAR E DESENVOLVER AS APRENDIZAXES NON ADQUIRIDAS

En base aos informes finais do curso anterior e á avaliación inicial realizada durante o primeiro mes de curso, este equipo considera a conveniencia de incluír eses contidos non acadados nas unidades didácticas correspondentes a cada bloque de contido.

Para isto, consideramos dúas situacións:

- Os contidos progresivos, como pode ser nas áreas de matemáticas e linguas, nas que se fará unha avaliación inicial ao principio do contido para valorar o nivel de coñecementos previos e adaptarnos a ese nivel para continuar co correspondente ao curso actual.
- Os contidos de ampliación, coma nas áreas das ciencias, nas que igualmente, partindo desa avaliación inicial, se comezará cos contidos previstos para o 4º curso e que non foron impartidos para proseguir cos contidos curriculares do curso presente.

4. OUTROS ASPECTOS DA MEMORIA FINAL INCORPORADOS NA ACTUAL PROGRAMACIÓN

Neste curso, e debido ás circunstancias sanitarias nas que nos atopamos, a organización dos horarios está feita en base ás seguintes directrices da CCP.

- 1) Neste curso, a materia de libre configuración de centro “Robótica” foi suspendida e no seu lugar, esa hora está destinada ao reforzo educativo.
- 2) A hora de informática establecida no Protocolo anticovid será impartida por dous mestres desdoblado o grupo, dada a imposibilidade de levar a todo o grupo á aula de informática polo seu tamaño reducido e a carencia de ordenadores.
- 3) Obrigatoriedade de redución de currículo polas flexibilizacións de entrada e saída na primeira e última hora.
- 4) Reforzos educativos na aula e fóra da aula sometidos aos protocolos sanitarios dos grupos burbulla e da distancia de seguridade.
- 5) Introducción de maneira progresiva da aula virtual na metodoloxía da aula a fin de familiarizarse co seu uso para unha posible ensinanza semipresencial ou non presencial.

5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

As competencias clave constitúen o caldo de cultivo da nosa actuación na aula. Ás veces resulta complicado discernir nos contidos a competencia que estamos a desenvolver dado que moitas están interrelacionadas entre si e desenvolven habilidades moi parellas. Por isto, na táboa que introducimos no apartado 10 pode verse a relación extensa das competencias clave co currículo.

6. PESO DOS ESTÁNDARES NAS COMPETENCIAS CLAVE

O peso dos estándares atópase, igualmente, especificado na táboa do apartado 10 en relación aos demais elementos curriculares.

O peso dos estándares correlaciona directamente cos mínimos esixibles para este curso, tamén especificados nesa táboa.

Malia todo, debemos ser conscientes que nos atopamos nunha situación diferente a anos anteriores, con contidos non adquiridos, polo que o peso previsto para estes estándares a inicio de curso pode verse alterado en base ás necesidades e coñecementos adquiridos do alumnado. Todo isto quedará reflectido na memoria final de nivel.

7. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

	OBXECTIVO
a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
i	Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
k	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

i	Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
m	Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
n	Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Estes obxectivos concréntanse nos contidos abaixo especificados e serán graduados en base a dous piares: as avaliacións iniciais e as memorias finais do curso 19/20 e ao nivel establecido para o 5º nivel de educación primaria.

Os obxectivos específicos poden verse na concreción das unidades didácticas que se recollen polo miúdo na programación de aula.

8. TEMPORALIZACIÓN E DEFINICIÓN DE UNIDADES DIDÁCTICAS

Na táboa que a continuación segue temporalízase a realización das diferentes unidades didácticas por área e trimestre, atopándoas detalladas en relación aos contidos, obxectivos, criterios e estándares de aprendizaxe na programación de aula (PAT).

MATEMÁTICAS	
1º trimestre	
Unidade	Data
1	28/09 a 09/10
2	13/10 a 30/10
3	02/11 a 20/11
4	23/11 a 11/12
2º trimestre	
5	08/01 a 22/01
6	25/01 a 05/02
7	08/02 a 25/02
8	01/03 a 12/03
3º trimestre	
9	06/04 a 16/04
10	19/04 a 30/04
11	03/05 a 21/05
12	24/05 a 04/06

LENGUA CASTELLANA	
1º trimestre	
Unidade	Data
1	28/09 a 9/10
2	13/10 a 30/10
3	02/11 a 20/11
4	23/11 a 11/12
2º trimestre	
5	08/01 a 22/01
6	25/01 a 05/02
7	08/02 a 25/02
8	01/03 a 12/03
3º trimestre	
9	06/04 a 16/04
10	19/04 a 30/04
11	03/05 a 21/05
12	24/05 a 04/06

LINGUA GALEGA	
1º trimestre	
Unidade	Data
1	28/09 a 9/10
2	13/10 a 30/10
3	02/11 a 20/11
4	23/11 a 11/12
2º trimestre	
5	08/01 a 22/01
6	25/01 a 05/02
7	08/02 a 25/02
8	01/03 a 12/03
3º trimestre	
9	06/04 a 16/04
10	19/04 a 30/04
11	03/05 a 21/05
12	24/05 a 04/06

CIENCIAS SOCIAIS	
1º trimestre	
Unidade	Data
1	28/09 a 30/10
2	02/11 a 04/12
2º trimestre	
3	08/01 a 12/02
4	18/02 a 26/03
3º trimestre	
Repaso Bloque 4 "Pegadas do tempo"	06/04 a 16/04
5	19/04 a 13/05
6	18/05 a 10/06

CIENCIAS NATURAIS	
1º trimestre	
Unidade	Data
1	28/09 a 16/10
2	19/10 a 14/11
3	17/11 a 11/12
2º trimestre	
4	08/01 a 12/02
5	18/02 a 26/03
3º trimestre	
6	06/04 a 07/05
7	10/05 a 11/05

EDUCACIÓN ARTÍSTICA: PLÁSTICA	
1º trimestre	
Unidade	Data
1	28/09 a 30/10
2	02/11 a 04/12
2º trimestre	
4	08/01 a 12/02
5	18/02 a 26/03
3º trimestre	
6	06/04 a 07/05
7	10/05 a 11/05

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	
1º trimestre	
Unidade	Data
1 (contidos bloque 1)	28/09 a 30/10
2 (contidos bloque 1)	02/11 a 04/12
2º trimestre	
4 (contidos bloque 2)	08/01 a 12/02
5 (contidos bloque 2)	18/02 a 26/03
3º trimestre	
6 (contidos bloque 3)	06/04 a 07/05
7 (contidos bloque 3)	10/05 a 11/05

9. RELACIÓN DAS UNIDADES DIDÁCTICAS CO CURRÍCULO

9.1 ELEMENTOS CURRICULARES DE CIENCIAS DA NATUREZA

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 1 - INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA	b e h i	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. B1.3. Lectura de textos propios da área. B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). B1.6. Xestión de ficheiros.	• Buscar, seleccionar e organizar información relacionada co contido propio da área a partires de diversas fontes de información (directas, libros, internet), facendo proxectos, expoñendo as conclusións e comunicando esa información en distintos soportes. • Facer debates e responder preguntas sobre a información exposta expresando as súas opinións empregando vocabulario relacionado coa área e manifestando comprensión da información	20 % do total de horas
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 1 - INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA	a b c d e h i	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia. B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais.	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade. B1.8. Traballo individual e cooperativo. B1.9. A igualdade entre homes e mulleres. B1.10. A conduta responsable. B1.11. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. B1.12. Toma de decisións: criterios e consecuencias. B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. B1.14. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro. B1.15. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade. B1.16. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula. B1.17. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e do seu poder de adición.	• Facer de forma individual, parellas ou pequenos grupos, traballos de investigación sobre fenómenos observados na súa contorna empregando estratexias do traballo cooperativo amosando habilidades para o traballo en equipo. • Facer postas en común para comunicar as súas observacións presentando a información ao grupo aula de forma oral ou escrita empregando soportes variados respectando as opinións dos demais. • Manexar os instrumentos, materiais de traballo e tecnoloxía da información necesarios para realizar a actividade científica facendo uso das normas de seguridade.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 1 - INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA	a b c e g h i	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	B1.18. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.	• Realizar, manifestando autonomía e iniciativa na toma de decisións e empregando estratexias no manexo de información, proxectos de investigación sobre contidos da área de forma individual, parellas ou pequenos grupos expresando as súas opinións e comunicando os resultados en distintos soportes.	
CIENCIAS DA	BLOQUE 2. O SER	e	B2.1. Identificar e localizar os	B2.1. As funcións vitais no ser humano:	• Identificar en imaxes a estrutura dos diferentes	20 %

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
NATUREZA	HUMANO E A SAÚDE	h	principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.	recoñecemento da nutrición como unha función vital para os seres humanos. B2.2. Identificación dos aparellos relacionados con ela (aparellos respiratorios, dixestivo, circulatorio e excretor). B2.3. Recoñecemento das características básicas do sistema reprodutor humano e as diferenzas entre sexos. Funcionamento do sistema reprodutor. B2.4. Descrición dos sentidos e do sistema nervioso e valoración da súa importancia en relación co medio e co resto dos seres humanos. B2.5. O aparello locomotor.	órganos e aparellos do corpo humano. • Describir, localizando órganos, os diferentes aparellos identificando as súas características e explicando o seu funcionamento. • Relacionar , asociar, clasificar órganos dos distintos aparellos. • Ordenar espacial ou temporalmente o proceso de funcionamento dos aparellos.	do total de horas
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE	a b c d h k m	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.	B2.6. Saúde e enfermidade. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano. B2.7. Hábitos saudables para prevenir enfermidades. B2.8. Trastornos alimenticios. B2.9. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. B2.10. Tipos de dietas. Elaboración de menús saudables. Clasificación de alimentos. Análise de etiquetas de produtos.	• Buscar información por parellas sobre trastornos que ocasionan tanto o alcohol e drogas como dietas pouco saudables no organismo humano expoñendo os resultados ao grupo en forma de mapa conceptual. • Elaborar menús saudables para distintas idades. • Elaborar gráficos cos alimentos máis consumidos entre os alumnos un día de semana e no fin de semana. • Facer un seguimento nos xornais das noticias relacionadas con hábitos saudables achegándoas á aula e recollendo a información nunha gráfica. • Localizar países nun mapamundi nos que exista taxa de mortalidade por trastornos alimenticios. Investigar as causas. • Facer debates sobre o coidado do corpo e imaxe.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 3. OS SERES VIVOS	e h	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.	B3.1. Seres vivos e seres inertes. Diferenciación. B3.2.Organización interna dos seres vivos e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións.	• Elaborar mapas conceptuais da estrutura dos seres vivos. • Ver vídeos sobre a organización dos seres vivos. • Definir, completar, relacionar información sobre as diferentes estruturas. • Asociar estruturas dos seres vivos coas súas características.	20 % do total de horas
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 3. OS SERES VIVOS	e h l	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos. B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación. B3.5. As plantas: a estrutura e fisioloxía. A fotosíntese.	• Definir, clasificar, completar oracións, relacionar, identificar os seres vivos segundo as súas características... • Elaborar mapas conceptuais dos vertebrados e invertebrados..	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
					• Observar imaxes e identificar a fisioloxía, función das partes da planta e da flor. • Ver vídeos sobre: fisioloxía e funcionamento dunha planta, sobre a súa reprodución . Redactar un texto informativo sobre os mesmos • Investigar repartindo animais e prantas da nosa contorna, segundo as súas características, entre os alumnos , para despois clasificalos . • Coidar bolboretas da seda na aula facendo un seguimento do proceso facendo unha liña do tempo.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 3. OS SERES VIVOS	a e h i l o	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. B3.7. Características e compoñentes dun ecosistema. B3.8. Observación e estudo dun ecosistema próximo, recoller datos, facer hipóteses e recollendo os resultados en diferentes soportes. B3.9. Actuacións humanas que modifican o medio natural. Extinción de especies. B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos. B3.11. Emprego de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos.	• Ver vídeo (www.buscalasdiferencias.com) • Investigar e coñecer os nomes dos animais da nosa contorna para facer un ecosistema de noso. • Clasificar seres vivos segundo o ecosistema onde se atopen. • Identificar, asociar, relacionar características dos ecosistemas. • Localizar nun mapa de Galicia os diferentes ecosistemas. • Pescudar que especies animais da nosa contorna co paso do tempo e a acción humana desapareceron. • Buscar información e describir como vive e fai as súas funcións vitais un ser vivo.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA	e h	B4.1. Coñecer e comparar para clasificar materiais segundo as súas propiedades observables: dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica.	B4.1. Comparación e clasificación dos materiais segundo propiedades físicas observables: dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica.	• Definir e explicar as cracterísticas dos materiais. • Enumerar, clasificar, asociar materiais segundo as súas características. • Identificar materiais que nos rodean e que teñan unhas características determinadas.	20 % do total de horas
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA	e g h	B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para determinar: a masa e o volume dun corpo e as principais características da flotación dos corpos.	B4.2. Diferentes procedementos para a medida da masa e do volume dun corpo. B4.3 Explicación de fenómenos físicos observables en termos de diferenzas de densidade. A flotación nun medio líquido.	• Definir masa, volume, densidade dun corpo. • Ver vídeo sobre diferenzas de masa e volume. • Facer pesadas con distintos materiais. • Facer experimentos de flotabilidade de materias: manteiga con auga e con alcohol; aceite de oliva e vinagre; madeira e clip con auga.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA	a e	B4.3. Identificar e explicar as características das fontes de enerxía	B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables. B4.5.	• Definir fontes de enerxía e materia prima. • Facer exercicios de resposta múltiple,	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
		h	renovables e non renovables e a súa influencia no desenvolvemento sostible.	Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.	asociación, ordenamento temporal, asociación das distintas fontes de enerxía. Clasificar fontes de enerxía en renovables e non renovables. Ver vídeos sobre enerxías renovables e non renovables. Facer exercicios de identificación, elección múltiple de accións que axudan a aforrar enerxía. Debatir sobre o uso de enerxías renovables e non renovables e o seu futuro.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA	b c e g h i	B4.4. Realizar experiencias sinxelas, de forma cooperativa, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciado hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	B4.6. Realización de experiencias sinxelas sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá e doméstica: a combustión, a oxidación e a fermentación. B4.7. Identificación de produtos químicos habituais no fogar e dos posibles riscos para o organismo. B4.8. Identificación na etiquetaxe dos símbolos de perigo máis comúns.	Definir os conceptos das reaccións químicas. Escoller tres produtos químicos que se empregan na casa localizando as precaucións e danos que producen, facendo un cadro comparativo .Observar as etiquetas de perigo. Realizar experiencias na aula con distintos materias que oxidan como unha lata de refresco rascada e outra nova que sumerximos en líquido. Facer un seguimento do proceso.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS	c e h j	B5.1. Planificar e construír, de forma cooperativa, un circuíto eléctrico simple que responda a un problema dado, atendendo ás normas de seguridade.	B5.1. Uso das máquinas eléctricas na vida cotiá e doméstica. Normas de seguridade. B5.2. As máquinas eléctricas. B5.3. A transmisión da electricidade. B5.4. Elementos dos circuitos eléctricos. B5.5. Efectos da electricidade. B5.6. Condutores e illantes	Definir concepto de electricidade, materiais condutores e illantes. Repartir entre os alumnos os aparellos eléctricos de uso cotiá e pescudar cales son es normas de seguridade dos mesmos facendo despois unha posta en común. Identificar os elementos dun circuíto eléctrico. Describir o proceso da transmisión da electricidade. Construír un circuíto eléctrico cunha lámpada.	20 % do total de horas
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS	a e h i	B5.2. Investigar sobre a evolución dun obxecto, aparello ou máquina ao longo da historia, utilizando distintas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes.	B5.7. A ciencia: presente e futuro da sociedade. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos. Importantes descubrimentos e inventos.	Realizar unha liña do tempo sobre inventos. Buscar información sobre inventores. Facer debates sobre os inventos e a transformación da sociedade, cal é o invento máis importante para cada un.	

9.2 ELEMENTOS CURRICULARES DE CIENCIAS SOCIAIS

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS	a b d e h i	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados.	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafolios) e comunicación das conclusións. B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.	Indagar, en parellas ou pequenos grupos, sobre algúns contidos tratados na área, Buscar, seleccionar e organizar a información e comunicar os resultados aos compañeiros. Realizar carteis e murais onde plasmen os resultados obtidos. Presentar os resultados mediante unha exposición oral diante os compañeiros. Realizar maquetas.	25 % do total de horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS	a b c d	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoptar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia. B1.6.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	Facer postas en común para activar os coñecementos previos sobre os distintos temas, cunha actitude de respecto ante as intervencións e achegas dos demais. Elaborar mapas conceptuais ou esquemas ao longo das unidades didácticas co fin de organizar e sintetizar os contidos e facilitar o estudo individual.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS	b e h i o	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Organización de ficheiros temáticos de termos propios da área. B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das CCSS). - A prensa escrita e dixital como fonte de información. B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	Participar activamente en debates, sobre temas de interese relacionados coas Ciencias Sociais. Interpretar documentación de carácter textual (en soporte físico ou dixital) ou gráfico (ilustracións, mapas, pirámides, gráficos de barras, en liña, circulares).	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	h e	B2.1.Explicar como é e de que forma se orixinou o Universo e os seus principais compoñentes.	B2.1.O Universo: galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	Ver a presentación "Unha viaxe polo espazo". Observar e recoñecer imaxes do universo e o Sistema Solar.	25 % do total de horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	h e	B2.2.Describir as características principais do Sistema Solar identificando diferentes tipos de astros e as súas características.	B2.2.O sistema Solar: o Sol e os planetas.	Relacionar, clasificar e elaborar táboas. Explicar, definir, memorizar. debuxar... Responder preguntas Buscar información sobre a teoría do Big Bang, Organizar a información e expoñela.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	h e g	B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súas características, movementos, consecuencias e calcular os fusos horarios.	B2.3.O planeta Terra e a Lúa. Características. B2.4. Movementos terrestres e as súas consecuencias: as estacións do ano, día e noite, fusos horarios. B2.5.A translación da Lúa: as fases lunares. Eclipses e mareas.	• Observar e recoñecer imaxes. • Simular os movementos da Terra . • Deducir e explicar características. • Definir, responder preguntas, debuxar... • Construír unha maqueta do noso planeta. • Estimar a ubicación de diversas cidades coñecendo a diferenza horaria.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	h g e i	B2.4.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.	B2.6.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. Mapas temáticos. B2.7. Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.8.Orientación no espazo: técnicas, instrumentos e estratexias. - Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.	• Identificar distintos modos de representar a Terra. • Recoñecer nun planisferio os meridianos e os paralelos. • Localizar un punto a través da latitude e a lonxitude. • Interpretar a escala e a lenda de distintos tipos de mapas.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	e g h o	B2.5.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores determinan o clima en España.	B2.9.O clima e factores climáticos.	• Diferenciar tempo atmosférico e clima. • Recoñecer as características e os factores que os determinan. • Identificar instrumentos cos que se miden. • Interpretar gráficos. • Rexistrar, durante unha semana, as temperaturas e elaborar un diagrama de barras.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	e g h o	B2.6.Recoñecer as zonas climáticas mundiais e os tipos de clima de España identificando algunhas das súas características básicas.	B2.10.As grandes zonas climáticas do planeta. B2.11.Tipos de climas de España e as súas zonas de influencia. O clima en Galicia.	• Observar e situar en mapas as zonas climáticas. • Elaborar ou completar táboas coas súas características. • Rrelacionar cidades co clima que lles corresponde, • Clasificalas segundo a zona climática. • Describir unha estación meteorolóxica. • Interpretar climogramas.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	h i o	B2.7.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que a compoñen e as características das principais paisaxes de España	B2.12.A paisaxe: elementos que a forman, tipos de paisaxes. B2.13.Características das principais paisaxes de España.	• Identificar, mediante imaxes, os diferentes tipos de paisaxes, clasificar, relacionar os seus elementos. • Elaborar un mural coas diferenzas paisaxísticas de España.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	e h i o	B2.8.Describir as características do relevo de España e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	B2.14.A diversidade xeográfica das paisaxes de España: relevo e hidrografía. B2.15.O relevo e a rede hidrográfica de Galicia. Utilización de sistemas de información xeográfica.	• Estudiar e representar en mapas físicos mudos de Galicia e España as cordilleiras, meseta, chairas, depresións, cabos, golfos, ríos e rías. • Practicar con mapas interactivos en liña.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	a b h	B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.	B2.16.Intervención humana no medio. Estudo de campo das consecuencias da intervención humana na contorna. B2.17.A contaminación e o cambio climático. B2. 18. Desenvolvemento sostible e consumo responsable.	Dialogar sobre as consecuencias da intervención humana nas paisaxes e o clima achegando ideas para que o impacto sexa mínimo. Buscar e organizar información sobre o efecto invernadoiro e como inflúe no cambio climático	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	a d h	B3.1.Explicar a importancia que ten a Constitución para o funcionamento do Estado español, así como os dereitos, deberes e liberdades recollidos nesta.	B3.1.A Constitución de 1978. B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	Dialogar sobre a Constitución, a súa importancia e as cuestións que recolle. Definir, relacionar conceptos con definicións, crear, completar unha táboa cos dereitos, deberes e liberdades. Celebrar referendos.	25 % do total de horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	a d h	B3.2.Identificar as institucións políticas que se derivan da Constitución. Funcións e organización.	B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas.	Completar oracións, relacionar, elaborar organigramas cos poderes políticos, as institucións políticas e as súas funcións. Clasificar os países da UE en repúblicas e monarquías	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	a d h	B3.3.Describir a organización territorial do Estado español así como os órganos de goberno.	B3.5.Entidades territoriais e órganos de goberno. As comunidades autónomas, as cidades autónomas e as provincias.	Estudar e representar nun mapa político as CCAA coas súas capitais e as súas provincias. Practicar con mapas interactivos en liña. Facer esquemas cos órganos de goberno das CCAA	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	a d h o	B3.4.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas.	B3.6.Manifestacións culturais e lingüísticas de España.	Visitar el portal interactivo "España es cultura". Visitar a páxina web: http://lenguayculturanaacional.blogspot.com.es/. Relacionar manifestacións distintivas coas súas zonas.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	d g h i	B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e os factores xeográficos, sociais, económicos ou culturais que inciden nos datos de poboación.	B3.7.Demografía e poboación. Variables demográficas. B3.8.Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación, distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. B3.9.Representación gráfica de datos demográficos.	Definir, relacionar conceptos demográficos e definicións. Identificar, de maneira xeral, os factores xeográficos, socio-económicos e culturais que determinan a poboación. Interpretar e representar gráficos, responder preguntas. Calcular o crecemento natural, o saldo migratorio e o crecemento real dunha poboación cos datos dados.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	d g h o	B3.6. Distinguir os principais trazos da poboación española explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	B3.10.Poboación de Galicia e España: distribución e evolución. Representación gráfica dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: INE.	Identificar os factores xeográficos, socio-económicos e culturais que, en Galicia e en España, determinan a poboación, Interpretar, comparar e representar gráficos, responder preguntas.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	a d h o	B3.7.Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación española.	B3.11.Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de inmigrantes ao noso país. B3.12.Problemas actuais da poboación española. - Estudio de casos e debates.	Definir, relacionar conceptos demográficos e definicións; explicar diferenzas entre migración, emigración e inmigración; causas e consecuencias das migracións; interpretar, comparar e representar gráficos; responder preguntas; calcular saldos migratorios.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	h	B3.8.Explicar as diferenzas entre materias primas e os produtos elaborados, identificando as actividades que se realizan para obtelos.	B3.13.As actividades produtivas: recursos naturais e materias primas. B3.14.Productos elaborados. Artesanía e Industria. Formas de produción.	Definir, explicar e relacionar produtos elaborados con materias primas e sectores produtivos, interpretar mapas económicos. Dialogar sobre os produtos obtidos de xeito artesanal ou industrial.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	h o	B3.9.Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España.	B3.15.As actividades económicas e os sectores produtivos de España.	Relacionar actividades económicas e sectores de produción. Indagar sobre as principais actividades económicas en Galicia e en España. Visitar unha industria.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO	g o h	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	B4.1.O tempo histórico. A Idade Media e a Idade Moderna: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan.	Estudar os feitos que determinaron os cambios dunhas idades a outras e as datas de inicio e finalización das Idades Media e Moderna. Explicar e clasificar as características de cada unha das idades e calcular a súa duración.	25 % do total de horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO	b h i	B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia, diferenciando entre fontes primarias e secundarias.	B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación: fontes primarias e secundarias. Elaboración dun traballo comparativo entre tipos de fontes históricas.	Observar, recoñecer, comparar e explicar as diferenzas entre fontes históricas. Rrelacionar, clasificar e elaborar táboas. Responder preguntas; memorizar; debuxar...	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO	g h i	B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	Ordenar no tempo unha serie de feitos históricos relevantes. Elaborar unha liña do tempo na que situar sucesos históricos.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO	b d h o	B4.4.Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	B4.4.A península ibérica na Idade Media. B4.5.Al-Andalus e os reinos cristiáns. B4.6.O Camiño de Santiago. O Románico. O Gótico. Proposta de realización dunha investigación e exposición sobre o Camiño de Santiago. B4.7.España e Galicia na Idade Moderna. B4.8.A época dos grandes descubrimentos. B4.9.A monarquía dos Austrias e os Borbóns. B4.10.A arte na Idade Moderna: Renacemento e Barroco.	Ordenar, no tempo, as etapas, reinos e dinastías das Idades Media e Moderna. Relacionar, características, estamentos sociais e actividades económicas con cada época. Comparar as características artísticas dos distintos movementos culturais. Observar, mediante mapas históricos, a evolución das distintas invasións e reinos. Responder preguntas sobre as idades Media e Moderna en España e Galicia.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
					Sintetizar e elaborar mapas conceptuais. Buscar información sobre os inventos e avances que supuxeron a entrada na Idade Moderna.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO	d h o	B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural.	Identificar os elementos arquitectónicos dos billetes de 10 e 20 euros. Buscar información sobre o Camiño de Santiago. Elaborar unha guía breve sobre o Camiño de Santiago.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO	d h o	B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	B4.12.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Elaboración dunha guía dun museo próximo.	Realizar unha visita virtual a algún monumento de España (catedral de Santiago, Alhambra e á Mezquita de Córdoba)	

9.3. ELEMENTOS CURRICULARES DE LINGUA CASTELÁ

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	a c e	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais.	B.1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	Participar nas actividades de comunicación oral de forma individual ou en grupo respectando á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais. Animar aos alumnos a contar historias, sucedidos na súa vida ou na súa contorna.	10% das horas totais
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	e	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	B.1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	NON	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	a b e	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	Facer postas en común para participar en situacións de comunicación expresando con claridade e coherencia intercambiando impresións e experiencias.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 1. COM. ORAL. FALAR E ESCOITAR	e	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	Elaborar o seu discurso amosando interese por ampliar vocabulario empregando estruturas correctas .	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	b e	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade.	B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Comprender diversos textos orais atendendo á súa tipoloxía e intención comunicativa.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	b e	B1.6. Memorizar e reproducir textos axeitados á súa idade, seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	Reproducir textos orais que respondan aos seus intereses destacando a importancia de non memorizar unha estrofa se non se aprendeu ben a anterior.. Organizar lecturas e recitais de poemas traballando antes o significado das palabras e a intención do autor.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	b e	B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	B1.7. Produción de textos orais segundo a súa tipoloxía segundo os diferentes formatos e intencións comunicativas.	Elaborar e reproducir textos orais axeitados á súa idade imitando modelos e intención comunicativa. Facer postas en común onde teñan que organizar o seu discurso imitando distintos modelos (expositivo, argumentativo...) e intencións comunicativas.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	b d e	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	Organizar debates, resolver actividades de comprensión de forma individual, parellas ou grupo onde poidan empregar estratexias da linguaxe oral intercambiando impresións e experiencias.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	b d e i	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.	Resumir noticias relevantes dos medios de comunicación seguindo modelos dados. Recabar información seguindo modelos dados sobre feitos que estean na memoria das persoas da súa contorna recollendo datos e trasladándoos á aula.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	e	B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	B2.1. Lectura en silencio e voz alta de distintos tipos de texto.	Ler distintos tipos de texto.	20% das horas totais
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	e	B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).	B2.2. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Capítulos. Relectura. Anticipación de hipótese de significado e comprobación. Recoñecemento básico	Anticipar, formular hipóteses sobre o contido dun texto a partires da lectura do título e observación das ilustracións dun texto activando os seus coñecementos previos. Botando unha ollada ao texto, despois de	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
				da tipoloxía textual.	observar os elementos gráficos, que digan de que tipo é. • Interpretar a información facendo esquemas ou mapas conceptuais sobre textos.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	b e	B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.	B2.3. Lectura habitual de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.4. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.5. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	• Seleccionar libros atendendo ao seus gustos e intereses. • Ler libros seleccionados no plan lector.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	b e i	B2.4. Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	B2.6. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe, información e lecer. B2.7. Lecturas dos libros establecidos no Plan lector.	• Acudir á biblioteca nas quendas organizadas polo equipo de biblioteca. • Acudir á biblioteca para facer búsquedas de información.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	a b e	B2.5. Mostra interese por manter unha biblioteca propia.	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	• Crear a súa propia biblioteca persoal atendendo aos seus intereses. • Participar na creación da biblioteca de aula.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	a e	B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación da súa intención e significado.	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	• Interpretar de forma crítica mensaxes publicitarios diferenciando publicidade e textos informativos. • Resumir textos expresando a intención do autor e expresando a súa opinión sobre o mesmo.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	e i	B2.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	• Realizar búsquedas de información en diversos soportes.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	e i	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas. B3.3. Coherencia nas secuencias de ideas e feitos e no mantemento do tema. B3.4. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.	• Redactar textos expresando impresións e experiencias observando a importancia da coherencia e estruturación do mesmo así como a concordancia, puntuación, acentuación, ortografía e presentación. • Resumir pequenos textos cambiando o final, personaxes, acción, marco...	30% das horas totais
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	b e	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	• Facer lecturas en voz alta de textos elaborados polos alumnos aplicando valores, normas de convivencia e actitudes de respecto nas intervencións dos demais.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	b e i	B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e	B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.8. Revisión e mellora do texto. B3.9. Realización de ditados, interpretando	• Dados modelos e notas informativas sobre un tipo de texto e feita a lectura en voz alta do mesmo, elaborarán un texto semellante ao presentado como modelo, observando a importancia de seguir os pasos na elaboración	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
			mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	previamente o seu contido.	do documento así como a coherencia, concordancia, puntuación , ortografía e presentación.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	e	B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario.	B3.10. Uso autónomo do dicionario, incorporando a súa consulta aos seus hábitos de escritura.	• Buscar no dicionario palabras dubidasas cando se está a facer lectura en voz alta. • Facer lecturas silenciosas dun pequeno texto buscando no dicionario palabras descoñecidas, cando se faga a lectura do texto, facer preguntas de vocabulario. • Facer glosarios de termos para as distintas áreas.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	b e h i	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do área.	B3.11. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	• Elaborar carteis publicitarios por parellas ou pequeno grupo. • Elaborar textos e eimaxes dun cómic en parellas ou pequeno grupo para despois expoñelos nun taboleiro na clase. • Inventar anuncios publicitarios para a radio en parellas ou pequeno grupo.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	a d e	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	B3.12. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	• Participar en debates sobre noticias, exposición de traballos, problemas de convivencia na aula onde se amose respecto ás ideas dos demais e sexan respectuosos coas diferenzas.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	b e i	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	B3.13. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	• Realizar traballos de búsqueda da información en distintos soportes agrupándose en parellas ou pequenos grupos empregando estratexias de traballo cooperativo.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	e	B3.8. Escribir os textos establecidos no plan de escritura.	B3.14. Producción de textos segundo Plan de escritura do centro	• Redactar textos seguindo propostas dos equipos de centro.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	• Ler e interpretar os cadros - resumo da información para despois memorizalos e responder a preguntas sobre os mesmos. • Resolver actividades de forma escrita de clasificación, resposta breve, resposta alternativa, elección múltiple, enumeración, clasificación, ordenamento onde teñan que reflexionar máis detidamente sobre a información dada.	30% das horas totais

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
					• Facer análises morfolóxicas sobre listado de palabras ou palabras dunha oración.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituintes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos.	• Ler e interpretar os cadros - resumo da información para despois memorizalos e responder a preguntas sobre os mesmos. • Resolver actividades de forma escrita de clasificación, resposta breve, resposta alternativa, elección múltiple, enumeración, clasificación, asociación, ordenamento onde teñan que reflexionar máis detidamente sobre a información dada. • Facer análises morfolóxicas sobre listado de palabras ou palabras dunha oración. • Facer análises sintácticas das palabras dunha oración.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	• Buscar no dicionario palabras dúbidas cando se está a facer lectura en voz alta. • Facer glosarios de termos para as distintas áreas.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación. B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	• Ler e interpretar os cadros - resumo da información para despois memorizalos e responder a preguntas sobre os mesmos. • Resolver actividades de forma escrita de clasificación, resposta breve, resposta alternativa, elección múltiple, enumeración, clasificación, asociación, ordenamento onde teñan que reflexionar máis detidamente sobre a información dada. • Facer análises morfolóxicas sobre listado de palabras ou palabras dunha oración. • Facer análises sintácticas das palabras dunha oración.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e i	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	• Realizar actividades multimedia relacionadas cos conceptos traballados na área.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	d e o	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	B4.12. As variedades da lingua. B4.13. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	• Valorar e respectar as diferenzas lingüísticas que hai en España recoñecéndolas como mostra da riqueza do noso patrimonio cultural.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	d e o	B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	B4.14. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	Identificar e recoñecer similitudes e diferenzas entre as linguas. Facer táboas comparativas.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	e	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	Identificar textos literarios e as súas características. Facer lecturas guiadas de diferentes textos. Dialogar sobre a lectura dos mesmos buscando termos dubidosos no dicionario, debater sobre a intención do autor, coñecer datos do escritor e marco histórico.	10% das horas totais
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	e	B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios. B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.	Facer lecturas en voz alta gran grupo de diferentes textos de forma expresiva coidando a pronunciación, entoación e ritmo facendo comentarios sobre a lectura para recoñecer a intención, a ironía ou significado de frases feitas do texto. Coñecer as características dos diferentes textos literarios identificando as súas características.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	e	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	B5.4. Identificación de recursos literarios.	Memorizar o concepto e características dos recursos para identificalos nos textos literarios. Resolver actividades de forma escrita de clasificación, resposta breve, resposta alternativa, elección múltiple, enumeración, clasificación, asociación onde teñan que reflexionar máis detidamente sobre a información dada. Facer lecturas en voz alta gran grupo de diferentes textos de forma expresiva coidando a pronunciación, entoación e ritmo observando os recursos literarios existentes. Elaborar pequenos textos onde apliquen os recursos estudados. Facer lecturas en voz alta dos textos de cada grupo, os compañeiros identificarán os recursos empregados.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	b e	B5.4. Producir a partir de modelos textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	Elaborar pequenos textos onde apliquen os recursos estudados. Facer lecturas en voz alta dos textos de cada grupo de forma expresiva coidando a pronunciación, entoación e ritmo.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	a b e	B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia.	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	Reproducir textos orais que respondan aos seus intereses destacando a importancia de non memorizar unha estrofa se non se aprendeu ben a anterior.. Organizar lecturas e recitais de poemas, na aula ou fóra da aula, traballando antes o significado das palabras e a intención do autor coidando a expresividade, coidando a pronunciación, entoación e ritmo.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	b e	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	Facer lecturas en voz alta de textos literarios coidando a pronuncia, ritmo e entoación do mesmo así como a linguaxe xestual.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	b e o	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Recoñecer e valorar a literatura como medio de comunicación e transmisión da cultura e idiosincrasia dun pobo e, polo tanto, merecedor de todo respecto ás súas diferenzas.	

9.4. ELEMENTOS CURRICULARES DE LINGUA GALEGA

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a e	B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos.	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, reportaxe infantil e nos debates de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e distinguindo, de maneira xeral, información de opinión e elaboración dun resumo.	Escoitar fragmentos significativos de noticias, entrevistas e debates e buscar as diferenzas máis evidentes. Distinguir as ideas expostas por distintos interlocutores. Relacionar títulos dados con textos que escoitan.	10% das horas totais
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	b d e i	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe. B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.	Escoitar fragmentos procedentes de medios de comunicación, Identificar, seleccionar e clasificar informacións relevantes extraídas dos propios fragmentos de audio	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a b c e o	B1.3. Interpretar correctamente a retransmisión, a ironía e os dúbidos sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes.	B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retransmisión, da ironía e de dúbidos sentidos.	Escoitar <i>sketches</i> humorísticos e recoñecer expresións irónicas ou con dobre sentido.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a b c e o	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	B1.5. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	• escoitar textos orais tomando notas de datos concretos requiridos. • Obter datos para completar espazos. • Realización de debates sobre temas de interese. • Sintetizar e expoñer brevemente as ideas máis relevantes dos textos escoitados .	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a c e	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas).	• Preguntas tras as explicacións do profesor. • Completar, rectificar ou corrixir achegas incompletas ou erróneas dos compañeiros. • Predicir o final dunha conversa interrompida.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a c d e	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles no intercambio, respecto ás opinións dos demais, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	• Debates. • Exposicións orais breves. • Resumos orais das lecturas realizadas. • Invención de contos.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a b e	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade, incorporación das intervencións das demais persoas e formulación de preguntas coherentes.	• Entrevistas a persoas da localidade. • Charlas coloquios con profesionais que acoden ao centro para dar conferencias.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	b e i	B1.8. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación.	B1.9. Produción de textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información.	• Simular un informativo con novas do colexio ou da localidade. • Transmitir mensaxes.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	d e	B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe non verbal.	B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (miradas e posturas corporais).	• Dramatizacións, recitados • Charlas, debates	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	b d e	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	• Dramatizacións, simulacións. • Charlas, debates	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	e o	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	• Facer dramatizacións, recitados. • Expoñer a propia opinión.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	e o	B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.13. Uso, de maneira xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	• Conversas entre pares. • Xogos de rol.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a d e o	B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	B1.14. Recoñecemento e valoración, de maneira global, das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.	• escoitar textos procedentes de falantes de distintas zonas lingüísticas de Galicia. • Tomar notas breves sobre as diferenzas percibidas.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a d e o	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	• escoitar exposicións ou intervencións orais en lingua galega de diversas persoas de ámbitos variados. • Identificar a profesión das devanditas persoas.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b e i j o	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dúbidas bastante evidentes.	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias. B2.2. Comprensión de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia e na entrevista para obter información xeral, localizando informacións destacadas. B2.3. Comprensión de textos sinxelos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).	• Completar textos. • Distinguir as ideas relevantes das secundarias. • Escribir noticias sobre acontecementos de actualidade da localidade. • Preguntas abertas, de resposta de verdadeiro/falso, de elección múltiple. • Ordenar elementos.	20% das horas totais
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b e	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes.	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, identificando e interpretando, con especial atención os datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.	• Describir unha imaxe. • Relacionar gráficos con informacións. • Ordenar imaxes ou debuxar a viñeta que falla. • Facer hipóteses sobre unha historia a partir do título e de elementos paratextuais.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b e	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o contido.	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo.	• Distinguir as ideas principais das secundarias. • Subliñar e sintetizar as ideas principais nun esquema.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b e	B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura.	B2.6. Uso de certas estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	• Hipotizar e completar textos escritos nos que faltan algunhas palabras moi significativas. • Predicir o final dunha lectura interrompida.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b e i	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto sinxelo.	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.	• Localizar información nun texto procedente dunha páxina web. • Sinalar en que parte do texto se atopa o dato requirido	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b e o	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	Ler en silencio de forma individual. Ler colectivamente en voz alta de forma sucesiva. Ler de forma dramatizada.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a b e	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual. B2.10. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	Facer dramatizacións de textos teatrais breves. Facer recitados de poemas. Lecturas sucesivas en voz alta de textos narrativos. Ler poemas breves nos que faltan as vogais nalgunhas palabras. Ler poemas breves nos que falta a última palabra dalgúns versos.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a b e i	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando certo coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Comezo no uso das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.	Ordenar periodicamente a biblioteca de aula. Rexistrar as novas adquisicións na biblioteca de aula. Levar un rexistro dos libros que levan a casa. Acudir periodicamente á biblioteca do centro para facer uso do servizo de préstamo ou búsqueda de información.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a b e	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	Resumir e valorar os libros de elección persoal.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a b e	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.	Participar en propostas literarias do equipo de biblioteca.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a b e m	B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, amosando capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	Facer resumos orais, expoñer a propia opinión, aconsellar e argumentar sobre os libros lidos.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a d e o	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	B2.16. Análise de textos sinxelos escritos en diferentes variedades, bastante evidentes, da lingua galega.	Buscar as diferenzas en textos sinxelos escritos en diferentes variedades lingüísticas galegas.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	a b e	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	• Elaborar un guión coas ideas que quere incluír no seu texto. • Escribir textos variados e revisalos.	30% das horas totais
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	a b e i o	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, notas, invitacións e mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista e no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.	• Elaborar guiños previos á produción escrita. • Compoñer textos escritos variados: cartas, postais notas, invitacións, normas, retratos, biografías, entrevistas, noticias, crónicas, críticas, solicitudes, reclamacións...), tendo en conta as características e estruturas de cada un.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	b e	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, esquemas, descrições e explicacións).	• Resumir, describir, definir, elaborar esquemas, explicar, responder preguntas, cuestionarios, desenvolver un tema, seguir instrucións escritas, transformar narracións ou diálogos.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	a b e j	B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade.	B3.5. Redacción de textos breves e sinxelos: carteis publicitarios, anuncios, cómics, poemas, cancións e anécdotas.	• Producir textos escritos creativos: poemas, cómics... • Confección de carteis.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	b d e i j	B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	B3.6. Uso das TIC, con certa autonomía, na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións.	• Buscar de forma autónoma ou dirixida informacións requiridas e presentalas para compartir os resultados.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	b e i j	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos.	• Ilustrar as propias composicións escritas.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR		B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	• Presentar os propios traballos atendendo á caligrafía, marxes, estruturación dos textos en parágrafos ...	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona;	• Definir, describir, poñer exemplos, • Dividir palabras en sílabas e identificar a sílaba tónica • Distinguir os distintos tipos de enunciados,	30% das horas totais

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
			o seu coñecemento no uso da lingua	enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.	• Converter frases en oracións. • Clasificar e transformar oracións • Facer análises morfolóxicas. • Facer análises sintácticas de oración simples.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	b e	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	B4.2. Coñecemento xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.	• Escribir ditados e corrixilos de forma recíproca. • Crear familias de palabras. • Realizar exercicios de ortografía. • Transcribir sms e whatsapp coa ortografía correcta	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	B4.4. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado.	• Puntuar textos dados, realizar exercicios de concordancia, localizar erros sintácticos, construír oracións ordenando palabras, completar, transformar, clasificar oracións.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión.	B4.5. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición...), así como algúns elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	• Completar ou construír oracións compostas relacionando oracións simples mediante distintos conectores (copulativos, adversativos, causais, consecutivos, finais...) • Transformar oracións sustituíndo conectores.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e	B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas sinxelas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	B4.6. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, e do papel semántico do suxeito (axente, paciente e causa). B4.7. Transformación de oracións sinxelas de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos.	• Facer análises sintácticas de oracións simples. • Transformar oracións activas en pasivas e viceversa.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e	B4.6. Transformar un texto narrativo sinxelo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	B4.8. Práctica do paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, para mellorar a produción de textos.	• Reproducir ante os compañeiros, en estilo indirecto, diálogos non coñecidos por eles.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	b e i	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	B4.9. Uso eficaz do dicionario, en papel ou electrónico, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. B4.10. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, frases feitas, siglas e abreviaturas. B4.11. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.	• Buscar palabras en distintos tipos de dicionarios, • Inferir o significado a partir do contexto. • Crear listas de sinónimos e antónimos. • Adiviñar palabras a partir de definicións , descrições e categorizacións. • Encrucillados, o aforcado, palabras encadeadas, adiviñas. • Crear ou completar familias de palabras	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	a d e h m o	B4.8. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.12. Coñecemento xeral das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	• Indagar sobre as linguas romances: número de linguas, características comúns, países e comunidades nas que se falan, número de falantes...	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	a d e m o	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado.	B4.13. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	• Establecer comparacións en canto ás semellanzas e diferenzas entre as distintas linguas obxecto de estudo	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	b d e o	B5.1. Escouitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	B5.1. Escouita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos e cantigas), así como da literatura galega en xeral. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	• Escouitar e memorizar poemas e cantigas. • Facer unha escolma de refráns e ditos populares. • Clasificar adiviñas, refráns e ditos populares con diferentes criterios. • Buscar lendas do entorno próximo.	10% das horas totais
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	b d e i	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	• Ler textos narrativos e cómics. • Ler textos líricos e teatrais. • Ler poemas nos que falta a última palabra dalgúns versos. • Achegar os autores clásicos a través de textos adaptados.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	b d e	B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos.	• Identificar a trama, as partes e personaxes de textos narrativos. • Analizar a rima, métrica e recursos literarios	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	b e	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	• Ordenar estrofas dun poema. • Continuar un poema inventando estrofas que sigan o mesmo esquema e estrutura.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	b d e	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios.	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	• Facer lecturas dramatizadas de textos teatrais breves.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	a e o	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	•	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	a d e o	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante las diferenzas persoais, sociais e culturais.	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	• Facer lecturas de contos populares, lendas, mitos... da nosa e doutras culturas.	

9.5. ELEMENTOS CURRICULARES DE MATEMÁTICAS

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
MATEMÁTICAS	BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	b g	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	• Xestionar unha tenda elaborando un inventario e calculando os beneficios . • Presentar os resultados dun traballo de investigación a través do tempo. • Facer traballos en equipo resolvendo problemas plantexados no entorno.	Ao longo de todo o curso
MATEMÁTICAS	BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	b g	B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	• Resolver problemas da vida real analizando os datos e seguindo un método establecido.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	b e g	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	• escoitar e expoñer de xeito asertivo propostas para mellorar o traballo feito , sacando conclusións metodolóxicas.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	b g	B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.	• Empregar as TIC como soporte de aprendizaxe para as distintas actividades e autoavaliación. • Usar a calculadora para comprobar resultados.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	b g	B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	• escoitar e expoñer de xeito asertivo propostas para mellorar o traballo feito , sacando conclusións metodolóxicas.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 2. NÚMEROS	b e g h	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os	• Descompoñer os números naturais na súa orde de unidades.. • Descompoñer os números en ordes de unidades, redondear. • Expresar decimais con letras	35% das horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
				elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. B2.7. O número decimal: décimas, centésimas e milésimas. B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición. B2.10. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo.	• Establecer equivalencias entre as distintas ordes. • Practicar as equivalencias entre fraccións e decimais. • Representa decimais na recta numérica e graficamente, comparar os decimais e redondear.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 2. NÚMEROS	b e g	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.11. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición. B2.12. Redondeo de números decimais ás décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.13. Redondeo de números naturais ás decenas, centenas e millares.	• Utilizar os ordinais. • Redondear decimais á unidade, décima e centésima que máis preto estea. • Indicar o valor da posición das cifras decimais. E establecer equivalencias. • Escribir e ler fraccións. • Representar fraccións e comparalas coa unidade. • Resolver problemas con fraccións. • Calcular a fracción dunha cantidade.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 2. NÚMEROS	g	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.	B2.14. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.12. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.15. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	• Operar con fraccións equivalentes • Calcular fraccións irreducibles • Exercitar en contextos concretos as equivalencias decimal, fracción. • Dividir o numerador entre o denominador para a equivalencia cos números naturais. • Representar magnitudes por medio de números mixtos.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 2. NÚMEROS	b e g	B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	B2.16. Estimación de resultados. B2.17. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.18. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números	• Resolver problemas da vida real, interpretar situacións reais representadas por fraccións. • Calcular porcentaxes e problemas aplicados á vida cotiá. Exercicios comparativos entre as igualdades entre a porcentaxe, números decimais e fraccións. • Representar gráfica e numericamente nestes exercicios.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 2. NÚMEROS	g	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que	B2.19. Operacións con números CMCT naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.20. Identificación e uso dos termos propios da división. B2.21. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.22. Operacións con fraccións. B2.23. Operacións con	• Realizar sumas e restas, multiplicacións e divisións e completar os termos ou cifras non coñecidas. Aplicar as propiedades, e a xerarquía de operacións • Operar con potencias: calcular o valor dunha potencia, cadrado e cubos e con	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
			se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	números decimais. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.	representacións gráficas Utilizar potencias de base 10 para descomposicións aditivo-multiplicativas. Aplicar as propiedades da multiplicación, e a fundamental da división. Utilizar a proba da división e a calculadora como comprobación. Realizar sumas, restas, multiplicacións e divisións de decimais de decimais	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 2. NÚMEROS	b g	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	B2.16. Estimación de resultados. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. B2.25. Automatización de algoritmos. B2.26. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa. B2.27. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras. B2.28. Construción de series ascendentes e descendentes. B2.29. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado. B2.30. Obtención de todos os divisores de calquera número menor 100. B2.31. Descomposición de números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras. B2.32. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. B2.33. Utilización da calculadora.	Sumar e restar decimais descompostos na parte enteira e decimal- Facer multiplicacións e divisións pola unidade seguida de zeros Calcular múltiplos e divisores. Criterios de divisibilidade: aplicación en exercicios teóricos e en problemas con base práctica.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 2. NÚMEROS	b e g	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	B2.17. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.34. Resolución de problemas da vida cotiá.	A aplicación da teoría efectuarase con problemas plantexados no entorno máis real posible. Preferencia do concreto para captar as abstraccións.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 3. MEDIDA	b e g	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.	B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades, masas e superficies de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.	Buscar a unidade máis axeitada para medir un obxecto dado Expresar unha mesma medida en unidades distintas. Utilizar instrumentos de medida.	40% das horas
MATEMÁTICAS	BLOQUE 3. MEDIDA	g	B3.2. Operar con diferentes medidas.	B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir	Ordenar medidas expresadas en distinta unidades. Sumar, restar, multiplica e dividir medidas de	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
				figuras de maneira exacta e aproximada. B3.6. comparación de superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición. B3.7. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume.	lonxitude, capacidade e masa. • Recoñecer poliedros no entorno : prismas, pirámides, corpos redondos, elementos de cada corpo ,debuxa e constrúeos.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 3. MEDIDA	g	B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	B3.8. Unidades de medida do tempo e as súas relación. B3.9. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. B3.10. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. B3.11. Cálculos con medidas temporais.	• Delimitar unidades de tempo no calendario • Expresar unha unidade de tempo en distintas unidades. • Situar unha data transcurrido un periodo determinado. • Determinar a que século pertencen os anos. • Ler reloxos dixitais e analóxicos. • Interpretar e confeccionar horarios. • Sumar e restar medidas de tempo.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 3. MEDIDA	g	B3.4. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	B3.12. O sistema sesaxesimal. B3.13. O ángulo como unidade de medida dun ángulo. Medida de ángulos.	• Estudio do ángulo :partes,clasificación por amplitude, posición. • Actividades con el transportador. • Os ángulos na realidade. • Trazar a súa bisectriz. • Operacións de suma e restas, gráfica e aritmeticamente.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 3. MEDIDA	b g	B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	B3.14. Resolución de problemas de medida.	• Resolver problemas de medidas. • Redactar enunciados de problemas de medida obtendo os datos do entorno.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 4. XEOMETRÍA	g	B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.	B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias. B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descrición de posicións e movementos. B4.4..A representación elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas.	• Estudio do círculo e circunferencia e os seus elementos, a través do debuxo . • Identificar a posición relativa dunha recta respecto da circunferencia. • Cálculo da medida da lonxitude da circunferencia. • Practicar a escala , representación do espazo, feita de gráficas sinxelas.	15% das horas
MATEMÁTICAS	BLOQUE 4. XEOMETRÍA	b g	B4.2. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas.	B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo aos seus lados e os seus ángulos.	• As áreas das figuras planas • Estudiar os triángulos : clasificacións.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
MATEMÁTICAS	BLOQUE 4. XEOMETRÍA	g	B4.3. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.	B4.7. Clasificación de cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. B4.8. Concavidade e convexidade de figuras planas. B4.9. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	• Clasificar polígonos segundo o número de lados, regularidade e ángulos. • As unidades de superficie : relacións entre elas, operacións e medidas na realidade. • Calcular perímetros. • Utilizar debuxos para a construción de polígonos	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 4. XEOMETRÍA	b e g	B4.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	• Realizar problemas plantexados con datos do entorno físico en torno ás circunferencias, círculos, polígonos.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE	b g	B5.1. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.	B5.1. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas. B5.2. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango. B5.3. Realización e interpretación de gráficas sinxelas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais.	• Construír táboas a partir de datos proporcionados. • Análizar resultados de táboas de prensa, de estudos de diversas institucións...	10% das horas
MATEMÁTICAS	BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE	b e g	B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	B5.4. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	• Análizar de forma crítica datos medioambientais, económico-sociais... extraídos da realidade máis próxima ao alumnado.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE	b g	B5.3. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición.	B5.5. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias.	• Practicar e analizar : datos...	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE	b e g	B5.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	B5.6. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso.	• Estudo de sucesos para considerar o rol do azar e a súa valoración , por exemplo nos descubrimentos científicos.	

9.6. ELEMENTOS CURRICULARES DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 1. OBSERVACIÓN PLÁSTICA	j e	B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendidos.	B1.1. Indagación sobre as posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos.	• Usar imaxes onde se vexan imaxes fixas e en movemento, realizar composicións por parellas ou grupos elaborando un deseño .	30 % das horas totais
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 1. OBSERVACIÓN PLÁSTICA	j e	B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e cores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística	B1.2. Exploración das posibilidades de materiais, texturas, formas, cores etc. sobre diferentes soportes. B1.3. Análise da interrelación dos códigos e a intencionalidade comunicativa. B1.4. Interese por aplicar ás representacións plásticas os descubrimentos obtidos na exploración de materiais. B1.5. Exploración das posibilidades expresivas da liña segundo a forma, a dirección, a situación espacial e a sensación de movemento e de repouso.	• Realizar bosquejos ou representar traballos artísticos organizando o espazo e a proporción. • Analizar e explorar texturas, cores, formas, superposición de materiais para realizar traballos artísticos de creación de aplicando os coñecementos descubertos. • Representar graficamente aspectos da vida cotiá dando a sensación de movemento tendo en conta a proporción, tamaño e cores. • Modelar con plastilina construcións tridimensionais realizadas ou observadas.	
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 1. OBSERVACIÓN PLÁSTICA	j e	B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	B1.6. Documentación, rexistro e valoración de formas artísticas e artesanais representativas da expresión cultural. B1.7. Realización de fotografías (enfoque e planos) para enriquecer un informe, para recoller actividades de centro, para ilustrar unha noticia,...	• Realizar percorridos para observar monumentos e esculturas do patrimonio cultural da nosa contorna e representalos graficamente. • Buscar información sobre os mesmos.	
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 2. EXPRESIÓN E CREACIÓN PLÁSTICA	j e	B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	B2.1. Uso de texturas para caracterizar imaxes e obxectos, e para o tratamento de imaxes dixitalizadas. B2.2. Preparación de documentos propios da comunicación artística: carteis, programas e guías. B2.3. Disposición á orixinalidade e á espontaneidade á hora de plasmar ideas.	• Empregar materiais diversos empregando a creatividade para elaborar imaxes para carteis, programas, en parellas ou pequeno grupo.	50 % das horas totais
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 2. EXPRESIÓN E CREACIÓN PLÁSTICA	j e a	B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo; manexando as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	B2.4. Comparación entre as formas que a representación do espazo adopta en diferentes áreas ou ámbitos, como mapas de estradas, guías, pintura de paisaxes e planos. B2.5. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva. B2.6. Establecemento de revisións e reflexión sobre o traballo.	• Observación de planos, mapas, guías, cadros observando o deseño, proporción, cores. • Elaboración de mapas, maquetas representando espazos tendo en conta a perspectiva.	

EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 2. EXPRESIÓN E CREACIÓN PLÁSTICA	j e	B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais.	B2.7. Análise das formas de representación de volumes no plano segundo o punto de vista ou a situación no espazo. B2.8. Representación con distinta intencionalidade de formas abertas e pechadas, e dos límites e contornos e superficies.	• Representar graficamente figuras xeométricas tridimensionais, esbozos de construcións tridimensionais tendo en conta a perspectiva, proporción, cor.	
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 2. EXPRESIÓN E CREACIÓN PLÁSTICA	j h	B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	B2.9. Uso de texturas para caracterizar obxectos e imaxes. B2.10. Aplicación da posibilidade expresiva da liña, segundo a forma, a dirección, a situación no espazo e a sensación de movemento ou repouso. B2.11. Recreación de espazos imaxinados aplicando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.	• Representación de imaxes empregando a liña, imaxes, cor e materiais con distintas texturas. • Realizar bosquejos de construcións e formas artísticas observadas na realidade organizando o plano o espazo, a proporción, a cor.	
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 2. EXPRESIÓN E CREACIÓN PLÁSTICA	a b c	B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas.	B2.12. Constancia e esixencia progresiva no proceso de realización de tarefas plásticas aplicando estratexias creativas e respectando as normas previamente establecidas. B2.13. Seguimento das normas e das instrucións de manexo e conservación de instrumentos, materiais e espazos. B2.14. Asunción de responsabilidades no traballo individual e colectivo.	• Coidar e respectar o material, espazos, utensilios empregados. • Respectar as normas relacionadas coas actividades plásticas. • Aplicar estratexias de traballo en grupo e respectar as producións dos demais. • Asumir responsabilidades no traballo en grupo.	
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 2. EXPRESIÓN E CREACIÓN PLÁSTICA	h b	B2.6. Amosar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	B2.15. Elaboración de deseños previos á realización dunha obra para chegar ao resultado final con orde e limpeza. B2.16. Establecemento de protocolos de organización, orde, limpeza e presentación.	• Realizar esbozos para representar a creación final reflexionando e revisando o traballo. • Aplicar a planificación na realización do proceso creativo.	
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 2. EXPRESIÓN E CREACIÓN PLÁSTICA	i j	B2.7. Utilizar e manexar as tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e deseño.	B2.17. Documentación sobre producións artísticas nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación para un sinxelo tratamento das imaxes, o deseño, a animación e a difusión dos traballos elaborados.	• Explorar as posibilidades das imaxes.	
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 3. DEBUXO XEOMÉTRICO	h j	B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	B3.1. Exploración das posibilidades da liña recta para iniciar os traballos de xeometría. B3.2. Seguimento de normas e das instrucións de manexo das ferramentas básicas do debuxo técnico.	• Realizar traballos xeométricos empregando as ferramentas de debuxo técnico.	20 % das horas totais

9.7. ELEMENTOS CURRICULARES DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

ÁREA	BLOQUE	Obx	Crterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA	m k	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal.	B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	• Aprendizaxe do vocabulario : definicións e recoñecendo estas definicións a persoas e situacións reais.	1º trimes tre
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA	m a	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.	• Viocabulario. Uso da imaxen para asociar á expresión das emocións. Traballo en equipo • Busca e estudo de casos para tratar a resiliencia e as distintas opcións que se poden tomar en casos dificultosos.	
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA	b	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.	• Ensaio- error como método de aprendizaxe e a importancia da continua reflexión : relato de casos presentados por eles mesmos e debate en torno a eles. Realato e escritos onde conten experiencias diante dos compañeiros para comentar as distintas opcións que se poden tomar e a súa posterior valoración.	
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA	b m	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración	• Estudio das causas polas que se tén autonomía ou non, como se pode ter e de que depende e como se educa contra da frustración .	
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA	a c	B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A automotivación. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes.	• Estudio de biografías varias : que factores inflúen no destino do individuo.	
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA	b	B1.6. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	B1.8. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das accións propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	• Estudio de casos sobre as normas do centro escolar : se é que fallan, as razóns e solucións onde se asuma que o esforzo é colectivo.	
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	m	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	• Coñecemento dos xeitos de comunicación interpersonal : estudio do vocabulario e recoñecemento en casos próximos.	2º trimes tre

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	b m e	B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	B2.2. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	• O escoitar aos demais : técnicas de conversa.Casos simulados e prácticos: ver un programa de tv e buscar os fallos e o conveniente.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	c m e	B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	B2.3. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	• Exemplos simulados.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	e m	B2.4. Empregar a aserción.	B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	• Facer un traballo sobre un tema determinado e logo presentalo, respondendo ás preguntas, comentarios e críticas dos compañeiros.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	b m	B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	B2.5.O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda.	• Facer un traballo sobre un tema determinado e logo presentalo, respondendo ás preguntas, comentarios e críticas dos compañeiros.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	c m	B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	B2.6. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	• Facer un traballo sobre un tema determinado e logo presentalo, respondendo ás preguntas, comentarios e críticas dos compañeiros.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	a o	B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. B2.8. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.	• Pequeno estudo sobre a globalización, os cambios socio.económicos e a súa influencia na vida da xente, Con enfoque no que ocorre, causas, consecuencias e se é ou non inevitable.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	c m	B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	B2.9. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo. B2.10. Creación de textos empregando a linguaxe verbal e non verbal para comunicar ideas, sentimentos e situacións.	• A solidariedade e a xusticia.Delimitación.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	b m	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar	• Estudio de estruturas socio-poíticas de atención social: ONGs, rede institucional, axuda libre (espontaneidade veciñal...	3º trimes tre

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
				os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2 Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	b	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos. B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.	• Estudo de estruturas socio-políticas de atención social: ONGs, rede institucional, axuda libre (espontaneidade veciñal... • Debates de clase. • Traballos individuais e en grupo, exposición e defensa de argumentos.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.	• Elaboración de normas de aula.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	c m	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	• Debate. • Charlas de persoas da comunidade en relación a estes temas.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	d	B3.5. Comprender o sentido da responsabilidade social e a xustiza social empregando a capacidade de reflexión, síntese e estruturación.	B3.7. A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situacións de marxinación, de discriminación e de inxustiza social.	• Películas, documentais e posterior análise co estudo do conflito e disección dos personaxes	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a m	B3.6. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor.	B3.8. Desenvolvemento de actitudes de comprensión, de superación de prexuízos e de estereotipos, de cooperación e de solidariedade ante problemas e necesidades doutras persoas. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas.	• Prensa : utilización de casos para afianzar o vocabulario, comentar as circunstancias de cada caso...	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a m	B3.7. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo	B3.9. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos	• Pequeño estudo sobre a globalización, os cambios socio.económicos e a súa influencia na vida da xente, Con enfoque no que ocorre, causas, consecuencias e se é ou non	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
			dilemas morais con supostos prácticos.	discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	inevitable. • Película “ad hoc” • Pasado, e presente .Futuro : prespectivas.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a d	B3.8. Respeitar os valores universais comprendendo a necesidade de garantir os dereitos básicos de todas as persoas.	B3.10. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusións das minorías.	• Estudo da Declaración de dereitos universais.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a d	B3.9. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social.	B3.11. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, cooperación e cultura de paz. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais. B3.12. Formas de discriminación: racismo, xenofobia, homofobia, transfobia, desigualdade de oportunidades. B3.13. Feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, campos de concentración, o holocausto e segregación por enfermidade. Análise.	• Traballo sobre estes casos utilizando os medios de comunicación. Con enfoque crítico	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	d m	B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidades de homes e mulleres.	B3.14. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	• Traballo sobre estes casos utilizando os medios de comunicación. Con enfoque crítico	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a	B3.11. Respeitar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os Dereitos e Deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organización e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.	B3.15. Os valores sociais e a democracia. Os principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. Dereitos e deberes. Características que debe posuír unha sociedade democrática.	• Análise da estrutura do Estatuto e da Constitución. • Estudo comparativo do que é unha sociedade democrática e da realidade : • A idea de que as sociedades democráticas son un proceso continuo. • Afondar na idea que o sistema democrático é unha vivencia.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a	B3.12. Coñecer e expresar as notas características da convivencia democrática e a importancia dos valores cívicos na sociedade	B3.16. Características da convivencia democrática. Valores cívicos na sociedade democrática: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, cooperación e cultura de paz.	• Teorías e práctica. • Busca activa de casos no que existan casos de un e outro tipo. “Enemigos da democracia	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Criterios de avaliación	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp Horas
			democrática realizando razoamentos críticos.			
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	h o i	B3.13. Contribuír á conservación do medio ambiente mantendo unha actitude crítica ante as faltas de respecto.	B3.17. O respecto e a conservación do medio ambiente. A actitude crítica ante a falta de respecto e conservación do medio ambiente. B3.18 Realización e interpretación de gráficos sinxelos	• Traballos con recollida de datos sobre casos de destrución do medio natural.Exposición e alternativas.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a i	B3.14. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	B3.19. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade que presentan os medios de comunicación para desenvolver a capacidade crítica e responsable.	• Busca das bondades(que son intrínsecas) e das maldades (dependen do usuario) da Rede. • Charlas de xente coñecedora do medio.	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	n	B3.15. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	B3.20. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e dos grupos de risco nos accidentes de tráfico. B3.21. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	• Normas : reparto de responsabilidades : • O risco de " chivo expiatorio", é inevitable o incidente pois é a fatalidade	
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	n	B3.16. Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persoais.	B3.22. Busca, selección, análise e elaboración de informacións en relación cos accidentes de tráfico. B3.23. Comunicación da información elaborada por diferentes medios B3.24. Identificación de actitudes e estratexias individuais e colectivas de prevención de riscos viarios.	• Normas : reparto de responsabilidades : • O risco de " chivo expiatorio", é inevitable o incidente pois é a fatalidade . • Busca de casos , análise de causas e consecuencias de se sería posible que non sucedese con outras actitudes. • Charlas de xente coñecedora do medio	

10. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DO GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN E DOS PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

10.1. CIENCIAS DA NATUREZA

ÁREA	Criterios Avaliación	Estándar Aprendizaxe	C.Clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT	40%	CNB1.1.1. Busca información concreta e relevante, analízaa, e comunica os resultados.
		CNB1.1.2. Expressa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área mani-festando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT	60%	CNB1.1.2. Responde oralmente e por escrito a preguntas sobre contidos relacionados coa área cun léxico axeitado.
		CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).	CCL CSIEE CMCCT CD	20%	CNB1.1.3. Emprega con axuda o tratamento de textos.
		CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico	CMCCT CAA CCL	20%	CNB1.1.4. Emprega estratexias para acceder á información dos textos de carácter científico.
		CNB1.1.5. Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.	CAA, CMCCT CD	30%	CNB1.1.5. Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.
		CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	CAA CMCCT CD	20%	CNB1.1.6. Aplica de forma dirixida estratexias de búsqueda de información.
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CSIEE CAA CMCCT	30%	CNB1.2.1. Manifesta interese na execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CSC CMCCT CSIEE	20%	CNB1.3.1. Participa na execución de traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.

ÁREA	Criterios Avaliación	Estándar Aprendizaxe	C.Clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
	adequado dos materiais.	CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación	CMCCT CSC CD	20%	CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación
		CNB1.3.3. Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.	CD CAA CMCCT	20%	CNB1.3.3. NON
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	CMCCT CCL CAA CSIEE	30%	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando e comunicando os resultados
		CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	CMCCT CCL CS CD CAA CSIEE	20%	CNB1.4.2. Comunica, oralmente ou por escrito, os resultados de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.
CIENCIAS DA NATUREZA	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.	CMCCT	70%	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.
		CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	CMCCT	70%	CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.
CIENCIAS DA NATUREZA	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.	CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.	CMCCT CSC	20%	CNB2.3.1. Coñece enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada.
		CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.	CMCCT CCL CSC	30%	CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e recoñece menús que incorporan prácticas saudables.
		CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	CMCCT CSC	30%	CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	CMCCT CCL	70%	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas.

ÁREA	Criterios Avaliación	Estándar Aprendizaxe	C.Clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.	CMCT	70%	CNB3.2.1. Clasifica os seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos.
		CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.	CMCT	30%	CNB3.2.2. NON
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	CNB3.3.1. Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.	CMCC CCL	70%	CNB3.3.1. Coñece e explica as principais características e compoñentes dun ecosistema.
		CNB3.3.2. Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.	CMCCT CCL	30%	CNB3.3.2. Identifica as características de ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.
		CNB3.3.3. Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.	CMCCT CSC	30%	CNB3.3.3. Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies.
		CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	CMCCT	20%	CNB3.3.4. NON
		CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.	CMCCT CCL CD	20%	CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos e comunica de xeito oral e escrito os resultados.
CIENCIAS DA NATUREZA	B4.1. Coñecer e comparar para clasificar materiais segundo as súas propiedades observables: dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica.	CNB4.1.1. Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).	CMCCT	50%	CNB4.1.1. Coñece e clasifica materiais segundo algunhas das súas propiedades.
CIENCIAS DA NATUREZA	B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para determinar: a masa e o volume dun corpo e as principais características da flotación dos corpos.	CNB4.2.1. Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.	CMCCT	50%	CNB4.2.1. Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.
		CNB4.2.2. Describe a diferenza entre masa e volume.	CMCCT CCL	40%	CNB4.2.2. Describe a diferenza entre masa e volume.
		CNB4.2.3. Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.	CMCCT CCL	30%	CNB4.2.3. Recoñece as principais características da flotación nun medio líquido.

ÁREA	Criterios Avaliación	Estándar Aprendizaxe	C.Clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
CIENCIAS DA NATUREZA	B4.3. Identificar e explicar as características das fontes de enerxía renovables e non renovables e a súa influencia no desenvolvemento sostible.	CNB4.3.1. Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.	CMCCT CCL CSC	70%	CNB4.3.1. Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético sostible.
CIENCIAS DA NATUREZA	B4.4. Realizar experiencias sinxelas, de forma cooperativa, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB4.4.1. Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CMCCT CAA CSIEE CCL CD	30%	CNB4.4.1. Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá.
		CNB4.4.2. Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.	CMCCT	20%	CNB4.4.2. Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.
		CNB4.4.3. Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.	CMCCT	20%	CNB4.4.3. Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.
		CNB4.4.4. Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.	CMCCT	20%	CNB4.4.4. Emprega os instrumentos e materiais de traballo, na aula e no centro respectando as normas de uso, de seguridade e mantemento.
CIENCIAS DA NATUREZA	B5.1. Planificar e construír, de forma cooperativa, un circuíto eléctrico simple que responda a un problema dado, atendendo ás normas de seguridade.	CNB5.1.1. Observa e identifica os elementos dun circuíto eléctrico e constrúe un.	CMCCT CSIEE	60%	CNB5.1.1. Observa e identifica os elementos dun circuíto eléctrico.
		CNB5.1.2. Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.	CMCCT CCL	50%	CNB5.1.2. Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.
		CNB5.1.3. Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.	CMCCT CCL	60%	CNB5.1.3. Expón exemplos de materiais condutores e illantes.
CIENCIAS DA NATUREZA	B5.2. Investigar sobre a evolución dun obxecto, aparello ou máquina ao longo da historia, utilizando distintas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes.	CNB5.2.1. Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.	CMCCT CCL CSC	30%	CNB5.2.1. Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica as vantaxes ou riscos para a sociedade.
		CNB5.2.2. Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.	CMCCT CCL CSC	50%	CNB5.2.2. Valora a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.
		CNB5.2.3. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	CMCCT CCL CSC CCEC	40%	CNB5.2.3. Coñece algúns dos avances da ciencia e as súas aplicacións en distintos ámbitos.

10.2. CIENCIAS SOCIAIS

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
CIENCIAS SOCIAIS	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados.	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	CAA CD CMCCT CCL	40%	CSB1.1.1. Busca e selecciona información relevante nun texto determinado e comunícao.
		CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	CSIEE CAA	50%	CSB 1.1.2. Manifesta interese na execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
		CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	CAA CCL CMCCT	50%	CSB 1.1.3. Realiza as tarefas encomendadas e preséntaas de maneira ordenada, limpa e clara.
CIENCIAS SOCIAIS	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	CSC CAA	50%	CSB 1.2.1. Participa en forma cooperativa en actividades individuais e de grupo, valorando o esforzo e o coidado do material.
		CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA	50%	CSB 1.2.2.Traballa de forma responsable, construtiva e solidaria, respecta as ideas alleas e recoñece a cooperación e o diálogo como principios básicos democráticos.
CIENCIAS SOCIAIS	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	CCL CAA CMCCT CSC	40%	CSB 1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.
		CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	CCL CMCCT CSC CAA	40%	CSB 1.3.2. Responde oralmente a preguntas e usa palabras clave relacionadas coas ciencias sociais que evidencien a comprensión de textos
		CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CCL CD CMCCT CSC	30%	CSB 1.3.3. Relaciona imaxes presentadas en distintas linguaxes (imaxes/textos, táboa/textos) e sintetiza a información en resumos e esquemas.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
CIENCIAS SOCIAIS	B2.1.Explicar como é e de que forma se orixinou o Universo e os seus principais compoñentes.	CSB2.1.1.Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	CMCCT CCL	70%	CSB 2.1.1.Describe o Universo, coñece a súa orixe e identifica os principais compoñentes (galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa).
CIENCIAS SOCIAIS	B2.2.Describir as características principais do Sistema Solar identificando diferentes tipos de astros e as súas características.	CSB2.2.1. Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.	CMCCT CCL	80%	CSB 2.2.1. Describe as principais características, compoñentes do Sistema Solar situando ordenadamente os planetas arredor do Sol.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súas características, movementos, consecuencias e calcular os fusos horarios.	CSB2.3.1. Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.	CMCCT CCL CAA	70%	CSB 2.3.1. Explica o movemento de translación terrestre asociándoo ás estacións.
		CSB2.3.2.Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.	CMCCT CCL CAA	70%	CSB 2.3.2. Explica o movemento de rotación terrestre asociándoo ao día e á noite.
		CSB2.3.3.Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.	CMCCT CCL	30%	CSB 2.3.3. Define a translación da Lúa e nomea as fases lunares.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.4.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.	CSB2.4.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	CMCCT CAA	40%	CSB 2.4.1. Recoñece distintos tipos de mapas e interpreta os signos convencionais máis usuais.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.5.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores determinan o clima en España.	CSB2.5.1.Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.	CMCCT CCL	30%	CSB 2.5.1. Define clima e recoñece a latitude, a altitude e a proximidade ao mar como factores que inflúen no clima.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.6.Recoñecer as zonas climáticas mundiais e os tipos de clima de España identificando algunhas das súas características básicas.	CSB2.6.1.Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.	CMCCT CCL	30%	CSB 2.6.1. Identifica nun planisferio as zonas climáticas do planeta e explica as súas características principais.
		CSB2.6.2 Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.	CMCCT CAA CCL	30%	CSB2.6.2. Sinala nun mapa as zonas climáticas de España e explica as súas características principais.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
CIENCIAS SOCIAIS	B2.7.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que a compoñen e as características das principais paisaxes de España	CSB2.7.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.	CCL CSC CAA	30%	CSB 2.7.1. Define paisaxe e identifica os principais tipos de paisaxe (natural / humanizada, chaira / montañosa, de interior/de costa).
CIENCIAS SOCIAIS	B2.8.Describir as características do relevo de España e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.	CMCCT	30%	CSB 2.8.1. Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.
		CSB2.8.2.Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.	CMCCT	70%	CSB.8.2. Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.	CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	CSC CCL	50%	CSB 2.9.1. Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.
		CSB2.9.2.Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	CSC CAA	50%	CSB 2.9.2. Adopta actitudes de consumo responsable (luces, reutilización e reciclaxe)
CIENCIAS SOCIAIS	B3.1.Explicar a importancia que ten a Constitución para o funcionamento do Estado español, así como os dereitos, deberes e liberdades recollidos nesta.	CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.	CSC CCL	30%	CSB 3.1.1. Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes da Constitución.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.2.Identificar as institucións políticas que se derivan da Constitución. Funcións e organización.	CSB3.2.1.Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.	CSC CCL	30%	CSB 3.2.1. Identifica as principais institucións políticas do Estado español, funcións fundamentais e o seu ámbito de acción.
		CSB3.2.2.Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	CCL CSC	30%	CSB 3.2.2. Identifica e comprende a división de poderes e cadansúas atribucións.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.3.Describir a organización territorial do Estado español así como os órganos de goberno.	CSB3.3.1.Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.	CCL CSC	40%	CSB 3.3.1. Localiza nun mapa político as comunidades autónomas de España e as súas provincias.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.4.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas.	CSB3.4.1.Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	CSC CCL	30%	CSB 3.4.1.Valora como fonte enriquecedora a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
CIENCIAS SOCIAIS	B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e os factores xeográficos, sociais, económicos ou culturais que inciden nos datos de poboación.	CSB3.5.1.Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.	CMCCT CCL CSC	30%	CSB 3.5.1. Define os principais conceptos demográficos e comprende os principais factores que afectan á poboación.
		CSB3 5.2.Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	CMCCT CAA	40%	CSB 3 5.2. Relaciona determinadas informacións demográficas coas súas correspondentes pirámides de poboación e outros gráficos.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.6.Distinguir os principais trazos da poboación española explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	CSB3.6.1.Describe os principais rasgos da poboación española.	CCL CSC	30%	CSB3.6.1.Describe os principais rasgos da poboación española.
		CSB3.6.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	CCL CSC	30%	CSB 3.6.2. Recoñece a esperanza de vida e a natalidade como factores determinantes na evolución demográfica.
		CSB3.6.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.	CCL CSC	30%	CSB 3.6.3. Recoñece o desenvolvemento económico como factor determinante na distribución da poboación.
		CSB3.6.4 Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.	CSC	50%	CSB 3.6.4. Localiza nun mapa as zonas de España máis densamente poboadas.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.7.Describir os movementos migratorios da poboación galega e española explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación española.	CSB3.7.1 Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país.	CCL CSC	30%	CSB 3.7.1. Describe os movementos migratorios da poboación galega e española.
CIENCIAS SOCIAIS		CSB3.7.2.Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.	CCL CSC	30%	CSB 3.7.2. Recoñece as causas e consecuencias da emigración e envellecemento da poboación galega e española.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.8.Explicar as diferenzas entre materias primas e os produtos elaborados, identificando as actividades que se realizan para obtelos.	CSB3.8.1.Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.	CCL CSC	40%	CSB 3.8.1.Diferenza entre materia prima e produto elaborado e asóciaos coas actividades nas que se obteñen.
		CSB3 8.2 Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.	CCL CSC CMCCT	40%	CSB 3 8.2. Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto local ata a súa venda.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
CIENCIAS SOCIAIS	B3.9. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes reconecendo as principais actividades económicas de España e Europa.	CSB3.9.1. Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	CMTC CSC	40%	CSB 3.9.1. Relaciona as actividades económicas cun dos tres sectores produtivos aos que pertencen.
		CSB3.9.2. Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes.	CCL CSC	30%	CSB 3.9.2. Recoñece e localiza as actividades relevantes dos tres sectores produtivos en Galicia e en España.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.1. Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1. Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.	CSC CMCCT CCL CCEC	20%	CSB 4.1.1. Coñece os feitos e as datas de inicio e final das Idades Media e Moderna.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.2. Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia, diferenciando entre fontes primarias e secundarias.	CSB4.2.1. Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.	CSC CMCCT CAA CCEC	20%	CSB 4.2.1. Coñece algunhas fontes da historia.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.3. Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSB4.3.1. Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	CSC CMCCT CAA CCEC	20%	CSB 4.3.1. Ordena cronoloxicamente algúns feitos históricos máis relevantes.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSB4.4.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.	CMCCT CSC CCEC	20%	CSB 4.4.1. Sitúa nunha liña do tempo as Idades da historia.
		CSB4.4.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas.	CMCCT CSC CCEC CCL	20%	CSB 4.4.2. Identifica os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España.
		CSB4.4.3. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	CSC CCEC CAA	20%	NON
		CSB4.4.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.	CMCCT CSC CCEC	20%	CSB 4.4.4. Sitúa cronoloxicamente os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e Moderna de España.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		CSB4.4.5. Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.	CCEC CSC CCL	20%	NON.
		CSB4.4.6. Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVIXVII. Os Borbóns, s. XVIII).	CSC CCL CCEC	30%	CSB 4.4.6. Explica as características e acontecementos máis significativos da Idade Moderna.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.5. Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.5.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CSC CCEC	30%	CSB 4.5.1. Valora e respecta o patrimonio histórico, cultural e artístico.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.6. Valorar a importancia dos museos, e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSB4.6.1. Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	CSC CCEC	30%	CSB 4.6.1. Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.

10.3. LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais.	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.	CCL CAA CSC	60%	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos a distintos contextos: debates, exposicións planificadas, conversas.
		LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	CCL CAA	60%	LCB1.1.2. Expresa con claridade ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	CCL CAA CSC	60%	LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas:(escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora) e normas básicas de cortesía nas intervencións orais.
	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	LCB1.2.1. Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.	CCL	60%	LCB1.2.1. NON
		LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	CCL	60%	LCB1.2.2. Exprésase con pronunciación e dicción correctas:articulacion, ritmo, entoación e volume axeitados..
		LCB1.2.3. Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).	CCL	50%	LCB1.2.3. Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Expresa as súas propias ideas comprensible-mente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CCL	50%	LCB1.3.1. Expresa as súas propias ideas podendo variar o seu discurso de forma creativa.
		LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpira, das tecnoloxías da información e comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE	50%	LCB1.3.2. Participa con coherencia expresando as súas ideas en diversas situacións de comunicación .
		LCB1.3.3. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE	50%	LCB1.3.3. Participa amosando interés nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.
LINGUA CASTELÁ	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	CCL	60%	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.
		LCB1.4.2. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.	CCL	60%	LCB1.4.2. Diferenza polo contexto o significado de palabras idénticas.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade.	LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual,do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais	CCL CAA	60%	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual,do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais
		LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos,	CCL CAA	50%	LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		literarios, prescritivos e persuasivos).			(informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).
		LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	CCL	60%	LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.
		LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.	CC CAA CSC CSIEE	60%	LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B1.6. Memorizar e reproducir textos axeitados á súa idade, seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAA CCEC	40%	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos axeitados aos seus gustos e intereses.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos	CCL CAA CSIEE	50%	LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos.
		LCB1.7.2. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)	CCL CAA CSIEE	50%	LCB1.7.2. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.	CCL CAA CSC CSIEE	60%	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender.
		LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.	CCL CAA CSC CSIEE	40%	LCB1.8.2. NON
		LCB1.8.3. Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.	CCL CAA CSC CSIEE	50%	LCB1.8.3. Nos debates participa amosando cunha escoita atenta.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC	40%	LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes de medios de comunicación.
		LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	CCL CSC	50%	LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.
		LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre	CCL	40%	LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		temas de interese, seguindo modelos.	CAA CSIEE		sobre temas de interese, seguindo modelos.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL	60%	LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.
		LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL	60%	LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.
		LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social:	CCL CAA	60%	LCB2.1.3. Comprende información global e específica en diferentes textos.
		LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	CCL CAA	60%	LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).	LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.	CCL CAA	50%	LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.
		LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.	CCL CAA	60%	LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.
		LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.	CCL CAA	60%	LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.
		LCB2.2.5. Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.	CCL CMCT CAA	50%	LCB2.2.5. Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.
		LCB2.2.6. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	CCL CAA	60%	LCB2.2.6. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.	LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE	50%	LCB2.3.1. NON
		LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	CCL CAA CSIEE	50%	LCB2.3.2. NON
LINGUA A CASTELÁ E LITERATURA	B2.4. Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.4.1. Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA	50%	LCB2.4.1. NON.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	CCL CD CAA CSIEE	40%	LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.
		LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.	CCL CAA	40%	LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas.
		LCB2.4. 4. Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.	CCL CAA CSIEE	60%	LCB2.4. 4. Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B2.5. Mostra interese por manter unha biblioteca propia.	LCB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL	60%	LCB2.5.1. NON
CASTELÁ E LITERATURA	B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación da súa intención e significado.	LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.	CCL CAA	50%	LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.
		LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.	CCL CSC	30%	LCB2.6.2. NON
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B2.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD CAA	50%	LCB2.7.1. NON
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...	CCL CD CAA	60%	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa.
		LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA	60%	LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	CCL CCA CSIEE	50%	LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos .
		LCB3.1.4. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC	50%	LCB3.1.4. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información..
		LCB3.1.5. Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	CCL CD CAA CSIEE	50%	LCB3.1.5. Presenta un informe sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes seguindo un plan de traballo .
		LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	CCL CAA	60%	LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	60%	LCB3.2.1. Valora e respecta a produción escrita dos seus compañeiros.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, escritura, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	CCL	60%	LCB3.3.1. Aplica os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.
		LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.	CCL	50%	LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.
		LCB3.3.3. Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	CCL CD CAA CSIEE	50%	LCB3.3.3. Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores .
		LCB3.3.4. Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	CCL CAA CSIEE	40%	LCB3.3.4. Redacta o texto e revisao para melloralo.
		LCB3.3.5. Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA CSIEE	40%	LCB3.3.5. Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente .

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario.	LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.	CCL CAA	40%	LCB3.4.1. Utiliza o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do área.	LCB3.5.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)	CCL CAA	40%	LCB3.5.1. NON
		LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis... facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	CCL CD CAA CSIEE	50%	LCB3.5.2. Elabora textos do seu interese esforzándose na presentación e claridade dos seus escritos.
LINGUA CASTELÁ	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	60%	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.
LINGUA CASTELÁ	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas	CCL CD CAA	60%	LCB3.7.1. NON
LINGUA CASTELÁ	B3.8. Escribir os textos establecidos no plan de escritura.	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA	50%	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.	CCL	60%	LCB4.1.1. Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.
		LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.	CCL	40%	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos dos verbos ao producir textos orais e escritos.
		LCB4.1.3. Diferencia familias de palabras.	CCL	30%	LCB4.1.3. Diferencia familias de palabras.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.	CCL	40%	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos na súa expresión oral e escrita.
		LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	CCL	50%	LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.
		LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL	50%	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.
		LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.	CCL	40%	LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.
		LCB4.2.5. Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.	CCL	50%	LCB4.2.5. Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.1. Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).	CCL CAA	40%	LCB4.3.1. Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).
		LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	CCL CAA	40%	LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.
		LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.	CCL	60%	LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.	CCL	60%	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes.
		LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	CCL	70%	LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.
		LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	CCL	70%	LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.
		LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.	CCL	60%	LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.
		LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.	CCL	70%	LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.
		LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL	60%	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA	40%	LCB4.5.1. NON
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	CCL CSC	30%	LCB4.6.1. NON.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	CCL CSC CSC	30%	LCB4.7.1. NON
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.	LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC	40%	LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC	40%	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.
		LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	CCL CAA	30%	LCB5.2.2. NON
CASTELÁ E LITERATURA	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.	CCL CCEC	40%	LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.
		LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC	40%	LCB5.3.2. NON
CASTELÁ E LITERATURA	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC	50%	LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos) a partir de pautas ou modelos dados.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
	B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia.	LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.	CCL CAA CSC CCEC	40%	LCB5.5.1. NON
		LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	CCL CAA CCEC	40%	LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL, CAA, CCEC	40%	LCB5.6.1. NON
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	40%	LCB5.7.1. NON

10.4. LINGUA GALEGA E LITERATURA

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais. máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	CCL CAA	40%	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo procedente dun medio de comunicación
		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.	CCL CSC	70%	LGB1.1.2. Comprende o significado literal e concreto dun texto oral sinxelo procedente dun soporte de audio.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC	50%	LGB1.2.1. NON

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.	CCL CD CAA CSIEE	60%	LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL	40%	LGB1.3.1. NON
	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	CCL CAA CSC CSEIEE	50%	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.
		LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	CCL CAA	50%	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.
		LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CSIEE CAA	40%	LGB1.4.3. Narra, describe ou expón de forma oral sucesos ou situacións coñecidas.
		LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	CCL CSIEE CAA	50%	LGB1.4.4. Participa no traballo en grupo e nos debates.
		LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	CCL	30%	LGB1.4.5. Axusta o rexistro lingüístico oral (formal ou informal) á situación comunicativa.
GALEGA E LITERATURA	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC	40%	LGB1.5.1. Atende, sen interromper, as intervencións dos demais.
		LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC	60%	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos demais.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA	60%	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.
		LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC	60%	LGB1.6.2. É consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	CCL CSC CCEC	30%	LGB1.6.3. NON
		LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC	60%	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.
		LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA	50%	LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA	40%	LGB1.7.1. Exprésase oralmente con coherencia, sen contradicións nin repeticións e vocabulario axeitado á súa idade.
		LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL	40%	LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.
		LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC	50%	LGB1.7.3. REPETIDO: (LGB1.4.5)
		LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC	50%	LGB1.7.4. Exprésase oralmente con fluidez, claridade e pronuncia axeitada.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.8. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación.	LGB1.8.1. Elaboro textos sinxelos propios dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSIEE CSC	60%	LGB1.8.1. REPETIDO: (LGB1.2.2)
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe non verbal.	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCL CCEC CSC CAA	30%	LGB1.9.1. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE	70%	LGB1.10.1. REPETIDO: (LGB1.4.4) (LGB1.5.2)

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE	60%	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.
GALEGA E LITERATURA	B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.	CCL CSC	60%	LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.
		LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	60%	LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	CCL CCEC	40%	LGB1.13.1. NON
		LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC	40%	LGB1.13.2. Valora a gheada e o seseo como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o galego estándar como variante unificadora.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC	50%	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...
		LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC	50%	LGB1.14.2. Recoñece a validez do galego para conversas con calquera tipo de persoa.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC	60%	LGB2.1.1. Comprende información relevante de textos escritos en soportes variados.
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL	60%	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).
		LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	CCL CAA CSIEE	50%	LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, procurando deducir os significados descoñecidos polo contexto.
		LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérbolos, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA CSIEE	40%	NON
		LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e	CCL	40%	LGB2.1.5. Identifica a estrutura de textos

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).			breves e sinxelos.
		LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA	30%	LGB2.1.6. Diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.
		LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE	70%	LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.
		LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE	40%	LGB2.1.8. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT	60%	LGB2.2.1. Relaciona a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións co contido do texto que acompaña.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA	60%	LGB2.3.1. Subliña as ideas principais dun texto sinxelo.
		LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA	70%	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo.
		LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA	70%	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE	40%	LGB2.4.1. Deduce, a partir do título e as ilustracións, o contido dun texto sinxelo.
		LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE	50%	LGB2.4.2. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto sinxelo.	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.	CCL CD CAA	40%	LGB2.5.1. NON
		LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.	CCL CD	40%	LGB2.5.2. Organiza a información dun texto sinxelo axeitado a súa idade.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD CSIEE	40%	LGB2.5.3. Usa, aínda que sexa de maneira ocasional, dicionarios dixitais.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA	30%	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA	40%	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras de uso habitual.
		LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL	60%	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.
		LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL	60%	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.
		LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC	40%	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...
		LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC	50%	LGB2.7.5. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC	50%	LGB2.8.1. NON
		LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC	50%	LGB2.8.2. NON
		LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.	CCL CAA CD	50%	LGB2.8.3. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	LGB2.9.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	CCL CAA CSC	40%	LGB2.9.1. Ten interese por conservar e organizar os seus libros.
LINGUA GALEGA	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA, CSC CCEC	40%	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA E LITERATUR A	B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.	CCL	40%	LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar.
		LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE	50%	LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións sobre as lecturas feitas.
LINGUA GALEGA E LITERATUR A	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CCEC	30%	LGB2.12.1. NON
		LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC	40%	LGB2.12.2. REPETIDO LGB1.13.2.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, escritura e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	CCL CSIEE CAA	50%	LGB3.1.1.1. Elabora guións, de forma dirixida, antes de empezar a escribir
		LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	CCL CAA CSIEE	60%	LGB3.1.2. Elabora un texto con certa coherencia e cohesión de ideas.
		LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL	60%	LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación.
		LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC	60%	LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, as normas lingüísticas: ortografía, acentuación, morfosintaxe.
		LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.	CCL CAA CSIEE	50%	LGB3.1.5. REPETIDO (LGB3.1.1) (LGB3.1.2)
		LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE	40%	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.
A GALEG A E LITERA TURA	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións	CCL CAA CD	50%	LGB3.2.1. LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, algúns textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos moi sinxelos.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
	situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.	CCL CSC CCEC CAA	40%	LGB3.2.2. Redacta algúns textos xornalísticos imitando modelos moi sinxelos.
		LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	CCL CAA	50%	LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.
		LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	CCL CSC CCEC	50%	LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.
		LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA	50%	LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elaborar textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	CCL CAA CSIEE	40%	LGB3.3.1. Elaborar algúns textos escritos sinxelos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade.	LGB3.4.1. Elaborar textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	40%	LGB3.4.1. Elaborar carteis, anuncios, cómics, contos.... combinando linguaxe verbal e non verbal
		LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	CCL CAA CSIEE	50%	LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.
		LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe.	CCL CAA CSIEE	40%	LGB3.4.3. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	LGB3.5.1. Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.	CCL CD CAA CSIEE	40%	LGB3.5.1. NON
		LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos con certa autonomía.	CCL CAA CSIEE CD	40%	LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de forma guiada.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		LGB3.5.3. Utiliza, habitualmente, correctores de textos.	CCL CD CAA CSIEE	30%	LGB3.5.3. NON
		LGB3.5.4. Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais.	CCL CD CSIEE	50%	LGB3.5.4. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.	LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	CCL CD CSIEE	30%	LGB3.6.1. Ilustra os textos que elabora para facilitar a súa comprensión.
	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.	CCL CD CAA	50%	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.
		LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC	50%	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	CCL CAA	60%	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais.
		LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA	40%	LGB4.1.2. Usa correctamente as formas e tempos verbais.
		LGB4.1.3. Diferenza as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL CAA	70%	LGB4.1.3. Separa as palabras en sílabas e identifica a sílaba tónica.
		LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.	CCL CAA	60%	LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.
		LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.	CCL CAA	70%	LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo, o suxeito e o predicado.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC	70%	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e diacríticas e aprecia a necesidade de cingirse a elas.
		LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.	CCL CSC CCEC	60%	LGB4.2.2. Aplica, nas súas producións escritas, as regras ortográficas do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.	CCL	60%	LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación.
		LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	CCL	60%	LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.
		LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC	40%	LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...	CCL CAA	40%	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...
		LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...	CCL CAA	40%	LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas sinxelas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	LGB4.5.1. Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..	CCL CAA	50%	LGB4.5.1. Identifica en oracións activas sinxelas o suxeito e o predicado
		B4.5.2. Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.	CCL CAA	20%	LGB4.5.2. Recoñece as oracións activas e pasivas e transforma unha noutra.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B4.6. Transformar un texto narrativo sinxelo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	B4.6.1. Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	CCL CAA	40%	LGB4.6.1. Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.	CCL CAA CD	40%	LGB4.7.1. Usa axeitadamente os dicionarios para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.
		LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas,	CCL CAA	40%	LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		identificando e formando familias de palabras.			compostas, identificando e formando familias de palabras.
		LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL CAA	40%	LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B4.8. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	CCL CCEC	30%	LGB4.8.1. NON
		LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC	20%	LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado.	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	CCL CCEC	40%	LGB4.9.1. NON
		LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CCL	20%	LGB4.9.2. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral	CCL CAA CCEC	40%	LGB5.1.1. escoita, reproduce e valora textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.
		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC	40%	LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	40%	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
		LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	40%	LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC	50%	LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	CCL	40%	LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.
		LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	CCL CCEC CAA	40%	LGB5.3.3. Identifica algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.
		LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura.	CCL CCEC	30%	LGB5.3.4. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	CCL CCEC CSC	50%	LGB5.4.1. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.	CCL	30%	LGB5.5.1. NON
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	40%	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante las diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	CSC CCEC	30%	LGB5.7.1. Aмосa interese e respecto polas manifestacións culturais distintas á propia.
		LGB5.7.2. Aмосa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CSC CCEC	30%	LGB5.7.2. Respecta e valora a diversidade cultural.

10.5. MATEMÁTICAS

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	CMCT CAA	50%	MTB1.2.1. Recoñece o método que en cada ocasión será máis conveniente aplicar.
MATEMÁTICAS	B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.	CMCT CAA	30%	MTB1.2.1. Analiza os resultados obtidos explicando por qué se optou pola solución adoptada.
MATEMÁTICAS	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	CMCT CSIEE CAA	50%	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
		MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	CMCT CAA CCL	60%	MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
MATEMÁTICAS	B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	CMCT CAA CSIEE	30%	MTB1.4.1. Argumenta as decisións tomadas na resolución dun problema.
MATEMÁTICAS	B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.	CMCT CAA CSIEE	30%	MTB1.5.1. Analiza os problemas valorando a importancia da adquisición dun método de traballo aplicable nas mesmas circunstancias.
MATEMÁTICAS	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	CMCT CCEC	20%	MTB2.1.1. Identifica a numeración romana básica.
		MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA CCL	60%	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA CCL	60%	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
		MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	CMCT	60%	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.
MATEMÁTICAS	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.	CMCT	30%	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.
		MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.	CMCT	20%	MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.
		MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	CMCT	20%	MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.
MATEMÁTICAS	B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	CMCT		MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.
		MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	CMCT CCL	60%	MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.
		MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	CMCT CAA	20%	MTB2.4.3. Estima e comproba resultados.
MATEMÁTICAS	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	CMCT	30%	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.
MATEMÁTICAS		MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.	CMCT	40%	MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	CMCT CAA	60%	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.
		MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	CMCT	30%	MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.
		MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	CMCT	30%	MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.
		MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	CMCT	30%	MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.
		MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	CMCT	20%	MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.
		MTB2.6.6. Calcula o mcm e o mcd.	CMCT	20%	MTB2.6.6. NON
		MTB2.6.7. Descompón números decimais segundo o valor de posición das súas cifras.	CMCT	30%	MTB2.6.7. Descompón números decimais segundo o valor de posición das súas cifras.
		MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	CMCT CAA	30%	MTB2.6.8. Emprega estratexias de cálculo mental.
		MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.	CMCT CAA	20%	MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo
MATEMÁTICAS	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	CMCT CAA CCL CSIEE	50%	MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.
		MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	CMCT CAA CCL CSIEE	20%	MTB2.7.2. Reflexiona sobre a resolución dun problema, revisando as operacións empregadas.

ÁREA	Crterios de avaliación	Estándaers de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	CMCT CCL CAA	40%	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.
		MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	CMCT CAA	40%	MTB3.1.2. Realiza medicións coas unidades axeitadas.
MATEMÁTICAS	B3.2. Operar con diferentes medidas.	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	CMCT	60%	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.
		MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	CMCT	50%	MTB3.2.2. Expresa de forma simple a medición da lonxitude, da masa e da capacidade.
		MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	CMCT	60%	MTB3.2.3. Ordena medidas dunha mesma magnitude.
		MTB3.2.4. Compara as superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.	CMCT	30%	MTB3.2.4. Compara superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.
MATEMÁTICAS	B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.	CMCT	60%	MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.
MATEMÁTICAS	B3.4. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	MTB3.4.1. Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.	CMCT	30%	MTB3.4.1. Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.
		MTB3.4.2. Mide ángulos usando instrumentos convencionais.	CMCT	30%	MTB3.4.2. Mide ángulos co transportador.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	CMCT CAA CSIEE	50%	MTB3.5.1. Resolve problemas de medida.
MATEMÁTICAS	B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.	MTB4.1.1. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...	CMCT	30%	MTB4.1.1. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...
		MTB4.1.2. Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.	CMCT	30%	MTB4.1.2. Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe, con figuras sinxelas.
		MTB4.1.3. Realiza ampliacións e reducións.	CMCT	20%	MTB4.1.3. Introducción á escala
MATEMÁTICAS	B4.2. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas.	MTB4.2.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	CMCT	60%	MTB4.2.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.
		MTB4.2.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	CMCT CAA	60%	MTB4.2.2. Introducción á escala
MATEMÁTICAS	B4.3. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.	MTB4.3.1. Identifica e diferenza os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	CMCT	40%	MTB4.3.1. Identifica as partes da circunferencia
		MTB4.3.2. Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.	CMCT	20%	MTB4.3.2. Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.
MATEMÁTICAS	B4.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	CMCT CAA CCL CSIEE	50%	MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.	CMCT CAA	20%	MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.
MATEMÁTICAS	B5.1. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.	MTB5.1.1. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: media aritmética, moda e rango.	CMCT CAA	30%	MTB5.1.1. Coñece a media e as aplicacións prácticas máis sinxelas.
		MTB5.1.2. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.	CMCT CAA	60%	MTB5.1.2. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.
MATEMÁTICAS	B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	CMCT CAA CCL	50%	MTB5.2.1. Comenta os datos das gráficas.
MATEMÁTICAS	B5.3. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición.	MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio.	CMCT	40%	MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio
		MTB5.3.2. Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías...).	CMCT CAA	20%	MTB5.3.2. NON
MATEMÁTICAS	B5.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB5.4.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	CMCT CAA CCL CSIEE	40%	MTB5.4.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...)
		MTB5.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.	CMCT CAA CCL CSIEE	20%	MTB5.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.

10.6. PLÁSTICA (EDUCACIÓN ARTÍSTICA)

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.Clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendido	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasificaas	CCEC CSIEE	30%	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasificaas
		EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá.	CCEC CSIEE	30%	EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e cores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística.	EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.	CCEC CCL	20%	EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.
		EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes.	CCEC	20%	EPB1.2.2. Aplica diferentes texturas, formas e cores sobre diferentes soportes.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	EPB1.3.1. Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.	CCEC CCL	20%	EPB1.3.1. NON
		EPB 1.3.2. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial.	CCEC CCL	20%	EPB 1.3.2. NON
		EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía.	CCEC	20%	EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades.	CCEC CSIEE CCL	40%	EPB2.1.1. Realiza composicións, utilizando distintos elementos e recursos.
		EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.	CCEC CSIEE	30%	EPB2.1.2. Confecciona anuncios seguindo modelos de carteis publicitarios.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo; manexando as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo.	CCEC CMCCT CSC	30%	EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo.
		EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula).	CCEC CMCT	30%	EPB2.2.2. Debuxa estruturando o espazo da lámina en cuadrículas.
		EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo	CSC	40%	EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais.	EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas.	CCEC CCL	20%	EPB2.3.1. Iníciase na técnica do claroscuro seguindo modelos.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.Clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume.	CCEC CMCT	20%	EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume.
		EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.	CCEC CMCT	20%	EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal para proporcionar sensación de profundidade.
		EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición.	CCEC	40%	EPB2.3.4. Combina as cores nas súas composicións.
		EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.	CCEC	30%	EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.
		EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.	CCEC CSIEE	20%	EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.4.1. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.	CCEC CAA	50%	EPB2.4.1. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.
		EPB2.4.2. Organiza os espazos das súas producións bidimensionais, utilizando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.	CCEC CMCT	40%	EPB2.4.2. NON.
		EPB2.4.3. Analiza e compara as texturas naturais e artificiais, así como as texturas visuais e táctiles, sendo capaz de realizar traballos artísticos utilizando estes coñecementos.	CCEC CMCT	30%	EPB2.4.3. Realiza traballos artísticos empregando distintas texturas visuais e táctiles.
		EPB2.4.4. Distingue o tema ou xénero de obras plásticas.	CCEC CMCT	40%	EPB2.4.4. Distingue o tema ou xénero de obras plásticas.
		EPB2.4.5. Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquexo.	CCEC CSIEE	50%	EPB2.4.5. Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquexo.
		EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas.	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	CCEC CSC
		EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	CSC	40%	EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.
		EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.	CSC	50%	EPB2.5.3. Amosa interese e colabora na recollida e na organización do material.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.6. Amosar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	CCEC CSC	40%	EPB2.6.1. . Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.
		EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas.	CSC CCEC	40%	EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.Clave	Peso do estándar	Mínimo esixible
		EPB2.6.3. Aмосa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	CSC CCEC	50%	EPB2.6.3. Aмосa interese polo traballo e aprecia a correcta realización dos exercicios e actividades.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.7. Utilizar e manexar as tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e deseño.	EPB2.7.1. Emprega as novas tecnoloxías para se iniciar no deseño dixital, no tratamento de imaxes ou na animación.	CD CCEC	30%	EPB2.7.1. NON
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB3.1.1 Coñece e usa as principais ferramentas básicas do debuxo xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)	CCEC CMCCT	30%	EPB3.1.1. Coñece e usa as principais ferramentas básicas do debuxo xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)
		EPB3.1.2. Utiliza o trazado de rectas paralelas.	CCEC CMCCT	40%	EPB3.1.2. Traza rectas paralelas.
		EPB3.1.3. Traza ángulos rectos, de 30 e de 60 graos utilizando as ferramentas básicas.	CCEC CMCCT	40%	EPB3.1.3. Traza ángulos rectos, de 30 e de 60 graos utilizando as ferramentas básicas.
		EPB3.1.4. Manexa os efectos visuais da perspectiva para debuxar triángulos e cuadriláteros.	CCEC CMCCT	30%	EPB3.1.4. Debuxa triángulos e cuadriláteros.
		EPB3.1.5. Representa e aplica adecuadamente o eixe de simetría.	CCEC CMCCT	40%	EPB3.1.5. Representa o eixe de simetría.
		EPB3.1.6. Representa formas xeométricas con precisión e coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas.	CCEC CMCCT	30%	EPB3.1.6. Representa formas xeométricas coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas.

10.7. VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimos esixibles
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal.	VSCB1.1.1. Actúa de forma respectable e digna.	CSC CSIEE	50%	VSCB1.1.1. Actúa de forma respectable e digna.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	CAA	40%	VSCB1.2.1. NON
		VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.	CSC CSIEE	50%	VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.
		VSCB1.2.3. Expressa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CSC CSIEE CCL	50%	VSCB1.2.3. Respecta os sentimentos, necesidades e dereitos dos demais nas actividades cooperativas.

ÁREA	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimos esixibles
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE	30%	VSCB1.3.1. Valora o esforzo individual e colectivo nos traballos de grupo.
		VSCB1.3.2. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.	CSC CAA CSIEE	30%	VSCB1.3.2. NON
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	CSC CSIEE	30%	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación:
		VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC CSIEE	30%	VSCB1.4.2. Recoñece a posibilidade do fracaso medo e a incerteza.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.5.1. Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.	CSIEE CSC	30%	VSCB1.5.1. Identifica problemas sociais e cívicos.
		VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.	CSC CCL	30%	VSCB1.5.2. Recoñece os problemas de convivencia e avanza solucións.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B1.6. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	VSCB1.6.1. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	CSC CSIEE	30%	VSCB1.6.1. NON
	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.	CCL CSC	40%	VSCB2.1.1. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.
		VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.	CCL CAA CSIEE	30%	VSCB2.1.2. NON
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	VSCB2.2.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	CCL CSC	40%	VSCB2.2.1. Dialoga e valora a súa importancia.
		VSCB2.2.2 Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	CCL CSC CSIEE	40%	VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas e detecta sentimentos.
		VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	CAA CSIEE CSC CCL	40%	VSCB2.2.3. Colabora en accións de grupo.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimos esixibles
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	CCL CSC	40%	VSCB2.3.1. escoita e mostra interese polos demais.
		VSCB2.3.2. Comparte sentimentos durante o diálogo	CCL CSC CSIEE	40%	VSCB2.3.2. NON
		VSCB2.3.3. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	CCL CSC	30%	VSCB2.3.3. Utiliza os elementos que favorecen o diálogo.
		VSCB2.3.4. Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.	CL CSC	30%	VSCB2.3.4. Recoñece os elementos que bloquean a comunicación.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B2.4. Empregar a aserción.	VSCB2.4.1. Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.	CCL CSC CSIEE	40%	VSCB2.4.1. Expón as súas ideas con certa tranquilidade.
		VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.	CCL CSC	40%	VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	VSCB2.5.1. Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.	CCL CSC	40%	VSCB2.5.1. Comprende o sentido das expresións das outras persoas.
		VSCB2.5.2. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	CCL CSC CAA	30%	VSCB2.5.2. Relaciona ideas e opinións diferentes.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.6.1. Interacciona con empatía.	CSC CCL CSIEE	40%	VSCB2.6.1. NON
		VSCB2.6.2. Emprega diferentes habilidades sociais.	CSC	40%	VSCB2.6.2. NON
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	VSCB2.7.1. Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	CSC	40%	VSCB2.7.1. Comprende e valora as diferenzas culturais.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	CSC CSIEE	30%	VSCB2.8.1. NON
		VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	CSC CSIEE	50%	VSCB2.8.2. NON
		VSCB2.8.3. Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.	CSC CSIEE	40%	VSCB2.8.3. NON
		VSCB2.8.4. Expón en historias creativas as características da relación da amizade.	CCL CSC	30%	VSCB2.8.4. Expón historias relacionadas coa convivencia.

ÁREA	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimos esixibles
			CCEC CD CAA		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	CSC CSIEE	40%	VSCB3.1.1. Colabora cos compañeiros.
		VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	CSC CSIEE	40%	VSCB3.1.2.. Aмосa unha actitude aberta e respecta aos demais.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	CAA CSIEE CSC	50%	VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.
		VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC	40%	VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.
		VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC	50%	VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1. Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.	CCL CSC	50%	VSCB3.3.1. Acepta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.
		VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.	CCL CSC CSIEE	50%	VSCB3.3.2. NON
		VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro.	CSC	60%	VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	CSC CSIEE	50%	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.
		VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	CSC CSIEE	50%	VSCB3.4.2. NON
		VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	CCL CSC	50%	VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe na comunicación
		VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	CSC CSIEE	40%	VSCB3.4.4. NON.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.5. Comprender o sentido da responsabilidade social e a xustiza social empregando a capacidade de reflexión, síntese e estruturación.	VSCB3.5.1. Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.	CAA CSC	40%	VSCB3.5.1. Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.
		VSCB3.5.2. Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.	CSC CSIEE	40%	VSCB3.5.2. Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.
		VSCB3.5.3. Describe condutas solidarias.	CSC	30%	VSCB3.5.3. Describe condutas solidarias.

ÁREA	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimos esixibles
			CCL		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.6. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor.	VSCB3.6.1. Amósase xeneroso no seu contorno próximo.	CSC	40%	VSCB3.6.1. NON
		VSCB3.6.2. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	CCL CSC CSIEE	30%	VSCB3.6.2. Recoñece a necesidade de axudar aos demais.
		VSCB3.6.3. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa	CSC CSIEE	30%	VSCB3.6.3. NON
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.7. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.	VSCB3.7.1. Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	CSC	60%	VSCB3.7.1. Respecta ao alumnado.
		VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.	CSC CSIEE	40%	VSCB3.7.2. NON
		VSCB3.7.3 Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	CSC CSIEE	40%	VSCB3.7.3 Xustifica as súas actuacións con certa obxectividade.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.8. Respectar os valores universais comprendendo a necesidade de garantir os dereitos básicos de todas as persoas.	VSCB3.8.1. Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.	CSC CCL	30%	VSCB3.8.1. Recoñece o carácter universal dos dereitos das persoas.
		VSCB3.8.2. Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.	CSC CCL	40%	VSCB3.8.2. Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.
		VSCB3.8.3. Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.	CSC CSIEE	40%	VSCB3.8.3. NON
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.9. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social.	VSCB3.9.1. Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou outra circunstancia persoal ou social.	CCL CCEC CSC	40%	VSCB3.9.1. NON
		VSCB3.9.2. Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.	CSC CSIEE	40%	VSCB3.9.2. Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidades de homes e mulleres.	VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	CSC CSIEE	50%	VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.
		VSCB3.10.2. Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.	CSC CSIEE	60%	VSCB3.10.2. Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.
		VSCB3.10.3. Realiza diferentes tipos de	CSC	50%	VSCB3.10.3. Colabora con persoas doutro

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Peso do estándar	Mínimos esixibles
		actividades independentemente do seu sexo.	CSIEE		sexo en diferentes situacións escolares.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.11. Respetar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os Dereitos e Deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organización e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.	VSCB3.11.1. Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.	CSC	40%	VSCB3.11.1. NON
		VSCB3.11.2. Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.	CSC CCL	40%	VSCB3.11.2. Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.
		VSCB3.11.3. Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	CSC CSIEE	40%	VSCB3.11.3. Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.12. Coñecer e expresar as notas características da convivencia democrática e a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática realizando razoamentos críticos.	VSCB3.12.1. Expresa as notas características da convivencia democrática.	CSC CCL	30%	VSCB3.12.1. NON
		VSCB3.12.2. Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.	CSC CCL	30%	VSCB3.12.2. NON
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.13. Contribuír á conservación do medio ambiente mantendo unha actitude crítica ante as faltas de respecto.	VSCB3.13.1. Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.	CSC CSIEE	30%	VSCB3.13.1. NON
		VSCB3.13.2. Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.	CSC CAA CSIEE CMCT	30%	VSCB3.13.2. Observa criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.
		VSCB3.13.3. Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.	CSC, CCL	30%	VSCB3.13.3. Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.14. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	VSCB3.14.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	CD CSC	40%	VSCB3.14.1. NON
		VSCB3.14.2. Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.	CSC CD	50%	VSCB3.14.2. NON
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	B3.15. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	VSCB3.15.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.	CSC CSIEE	30%	VSCB3.15.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.
		VSCB3.15.2. Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.	CSC CCL CMCT CD	20%	VSCB3.15.2. Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.,con espírito crítico.

10.8. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PARA ESTÁNDAR

CIENCIAS DA NATUREZA

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	Observación, lista de cotexo
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Probas orais ou escritas de resposta breve
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).	Observación. Escala de valoración.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico	Observación. Escala de apreciación..
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.5. Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.	Observación. Escala de apreciación..
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	Observación. Escala de apreciación..
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Observación. Escala de apreciación..
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Observación. Escala de apreciación..
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación	Observación. Escala de apreciación..
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.3.3. Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.	Observación. Escala de apreciación..
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	Observación, lista de cotexo
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	Observación, lista de cotexo
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.	Probas obxectivas de identificación con imaxes.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	Probas obxectivas de resposta breve e de enumeración.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.	Traballos. Escala de valoración,
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.	Probas obxectivas de resposta aberta.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	Escala de apreciación.

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	Proba obxectiva de composición.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.	Proba obxectiva de clasificación.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.	Escala de apreciación.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.3.1. Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.	Proba escrita ou oral de enumeración
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.3.2. Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.	Escala de apreciación, portafolios,
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.3.3. Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.	Proba obxectiva de de identificación.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	Rexistro anecdótico, escala de apreciación
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.	Rexistro anecdótico, escala de apreciación
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.1.1. Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).	Proba obxectiva de clasificación
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.2.1. Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.	Escala de valoración
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.2.2. Describe a diferenza entre masa e volume.	Proba escrita de resposta aberta
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.2.3. Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.	Proba escrita de resposta aberta
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.3.1. Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.	Proba escrita de identificación e resposta aberta
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.4.1. Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	Observación, escala de valoración
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.4.2. Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.	Proba obxectiva de identificación
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.4.3. Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.	Proba obxectiva de identificación
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.4.4. Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.	Escala de valoración
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.1.1. Observa e identifica os elementos dun circuíto eléctrico e constrúe un.	Proba obxectiva de identificación con imaxes, observación, escala de valoración
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.1.2. Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.	Proba obxectiva de identificación

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.1.3. Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.	Proba obxectiva de resposta breve
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.2.1. Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.	Proba obxectiva de ordenamento temporal e asociación.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.2.2. Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.	Proba obxectiva de resposta breve.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.2.3. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	Proba obxectiva de resposta breve.

CIENCIAS SOCIAIS

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.1.1. Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	Observación. Lista de cotexo.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	Observación. Escala de apreciación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.1.3. Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	Observación. Escala de valoración.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	Observación. Escala de apreciación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.2.2. Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	Observación. Escala de apreciación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.3.1. Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	Observación. Escala de valoración.
CIENCIAS SOCIAIS	CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	Proba oral ou escrita de resposta breve
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.3.3. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Proba oral de resposta breve.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.1.1. Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	Proba obxectiva de resposta breve e de enumeración.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.2.1. Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.	Proba obxectiva de enumeración.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.3.1. Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.	Proba obxectiva de resposta aberta.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.3.2. Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.	Proba obxectiva de resposta aberta.

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.3.3. Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.	Proba obxectiva de resposta aberta.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.4.1. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	Proba obxectiva de identificación con imaxes.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.5.1. Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan en España.	Probos obxectivos de resposta breve.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.6.1. Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.	Proba obxectiva de resposta breve e enumeración.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.6.2. Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.	Proba obxectiva de asociación con imaxes.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.7.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.	Probos obxectivos de resposta breve.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.8.1. Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.	Probos obxectivos con imaxes.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.8.2. Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.	Probos obxectivos con imaxes.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.9.1. Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	Escala de apreciación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.9.2. Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	Observación. Escala de apreciación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.1.1. Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.	Observación. Escala de apreciación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.2.1. Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.	Proba obxectiva de emparellamento.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.2.2. Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	Proba obxectiva de emparellamento.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.3.1. Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.	Proba obxectiva de enumeración e con imaxes.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.4.1. Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	Observación. Escala de apreciación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.5.1. Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.	Proba obxectiva de resposta breve.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.5.2. Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	Proba obxectiva imaxes.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.6.1. Describe os principais rasgos da poboación española.	Proba obxectiva de resposta breve.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.6.2. Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	Proba obxectiva de resposta breve.

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.6.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.	Proba obxectiva de resposta breve.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.6.4 Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.	Proba obxectiva con imaxes.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.7.1 Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país.	Proba de resposta aberta.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.7.2.Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.	Proba de resposta aberta.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.8.1.Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.	Proba obxectiva de resposta breve e asociación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.8.2 Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.	Proba obxectiva de ordenamento temporal.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.9.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	Proba obxectiva de asociación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.9.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes.	Proba obxectiva de resposta breve.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.1.1Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.	Proba obxectiva de asociación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.2.1.Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.	Proba obxectiva de enumeración e asociación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.3.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Proba obxectiva de ordenamento espacial e temporal.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.	Proba obxectiva de ordenamento temporal.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.2.Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas.	Proba obxectiva de ordenamento espacial e temporal.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.3.Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	Proba obxectiva de resposta aberta.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.	Proba obxectiva de ordenamento temporal e de emparellamento.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.5.Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.	Proba obxectiva de emparellamento.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.6.Explica características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVIXVII. Os Borbóns, s. XVIII).	Proba obxectiva de enumeración.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	Observación. Escala de apreciación.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.6.1.Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	Observación. Escala de apreciación.

L. CASTELÁ E LITERATURA

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
L.CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.	Observación. Lista de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	Observación. Escala de apreciación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	Observación. Escala de apreciación.
L.CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.2.1. Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.	Observación. Escala de apreciación.
L.CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	Observación. Escala de apreciación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.2.3. Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).	Proba obxectiva de resposta breve.
L.CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.3.1. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituindo elementos básicos do modelo dado.	Observación. Escala de apreciación.
L.CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	Observación. Escala de apreciación.
L.CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.3.3. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	Observación. Escala de apreciación.
L.CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais	Probas obxectivas de resposta breve, enumeración, clasificación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Probas obxectivas de resposta breve.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	Probas obxectivas de resposta breve.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.	Probas obxec. de resposta breve, alternativa, emparellamento, elección múltiple, identificación, ordenamento, test, orais.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.7.1. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)	Observación. Escala de valoración.

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.	Observación. Escala de apreciación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.8.3. Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	Probas obxectivas de resposta breve, enumeración, clasificación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	Probas obxectivas de resposta breve.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.	Lista de cotexo, escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	Observación. Escala de apreciación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social:	Probas obxec.de resposta breve, resposta alternativa, asociación, enumeración, clasificación, identificación,
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	Probas escritas de resposta aberta, probas obxec. de clasificación, enumeración, asociación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.	Probas obxectivas de resposta breve, identificación, asociación, identificación con imaxes, elección múltiple.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.	Probas obxectivas de resposta breve.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.2.5. Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.	Probas obxectivas de asociación, elección múltiple, identificación con imaxes, ordenamento temporal ou espacial.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.2.6. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	Probas obxectivas de resposta breve.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.	Observación. Escala de apreciación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.4.1. Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ	LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas	Observación. Escala de apreciación e de

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
E LITERATURA	básicas de funcionamento da mesma.	valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.	Probos obxectivos de resposta breve
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.4. 4. Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.	Observación. Escala de valoración. Probos obxectiva de resposta breve.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	Observación. Escala de apreciación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.	Probos obxectivos de resposta breve, asociación, elección múltiple, cuestionario.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.	Observación. Escala de valoración. Probos obxectivos de resposta breve, elección múltiple, asociación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...	Probos escritas de resposta aberta. Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	Probos escritas de resposta aberta. Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	Probos escritas de resposta aberta. Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.1.4. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.1.5. Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	Observación. Escala de apreciación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.	Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.3.3. Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.3.4. Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.3.5. Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.	Observación. Escala de apreciación.

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.5.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)	Probos obxectivos con imaxes.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis... facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilita a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	Probos escritas de resposta aberta. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	Probos escritas de resposta aberta. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.	Probos obxectivos de resposta breve, resposta alternativa, emparellamento, elección múltiple.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.	Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	Probos obxectivos de clasificación, asociación, identificación, emparellamento.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.	Proba oral, proba obxectiva de resposta breve, resposta alternativa, elección múltiple, emparellamento,
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	Proba oral, proba obxectiva de resposta breve, resposta alternativa, emparellamento, elección múltiple
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Proba oral, proba obxectiva de resposta breve, resposta alternativa, emparellamento, elección múltiple
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.	Proba escrita de resposta aberta,. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.2.5. Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.	Proba obxectiva de resposta breve, identificación, elección.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.3.1. Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	Probos obxectivos de identificación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.4.1. Señala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.	Probos obxectivos de resposta breve, enumeración, clasificación.

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Observación. Probas escritas de composición. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.	Observación. Probas escritas de resposta aberta. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	Observación. Probas escritas de resposta aberta. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Observación. Escala de apreciación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	Probas escritas de resposta breve. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Probas escritas de resposta breve. Escala de valoración. Listas de cotexo.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Observación. Escala de apreciación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	Probas escritas de resposta breve, alternativa, emparellamento, elección múltiple, identificación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.	Probas escritas de resposta breve, alternativa, emparellamento, elección múltiple, identificación.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Probas escritas de resposta aberta. escala de valoración. Lista de cotexo.
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	Probas escritas de resposta aberta. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	Observación. Escala de valoración.
L. CASTELÁ E LITERATURA	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Observación. Escala de apreciación.

L. GALEGA E LITERATURA

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	Probos obxectivos de resposta breve, de resposta alternativa, de elección múltiple.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.	Probos obxectivos de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	Observación. Escala de valoración. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.	Probos orais de resposta aberta. Rúbricas.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retransmisión, a ironía e os dobres sentidos.	Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Observación. Lista de cotexo. Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	Observación. Lista de cotexo. Escala de valoración.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Intervencións orais. Observación. Lista de cotexo. Escala de valoración.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Observación. Lista de cotexo. Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Intervencións orais. Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Intervencións orais. Observación. Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	Intervencións orais. Observación. Escala de apreciación. Rexistro anecdótico.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Intervencións orais. Observación. Escala de apreciación. Rexistro anecdótico.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	Intervencións orais. Observación. Escala de apreciación. Rexistro anecdótico.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	Observación. Lista de cotexo. Rexistro anecdótico.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Intervencións orais. Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	Intervencións orais. Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Presentacións orais.
LINGUA GALEGA	LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	Intervencións orais..

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
E LITERATURA		
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	Intervencións orais. Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Intervencións orais. Intervencións orais. Rúbrica.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.8.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.	Intervencións orais.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	Intervencións orais. Observación. Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	Intervencións orais. Observación. Escala de apreciación
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.	Intervencións orais. Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Intervencións orais. Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	Probas obxectivas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	Probas obxectivas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	Entrevista, charla, intervencións orais.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Entrevistas, charlas, intervencións orais.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	Probas obxectivas de resposta breve, de resposta alternativa, de elección múltiple.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	Probas obxectivas de resposta breve, de resposta alternativa, de elección múltiple.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	Probas obxectivas de resposta breve, de resposta alternativa, de elección múltiple.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	Probas obxectivas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	Probas obxectivas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	Probas obxectivas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	Probas obxectivas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	Observación. Lista de cotexo.

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.	Probas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	Elaboración de esquemas.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	Proba escrita de resposta aberta. Rúbrica.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Observación . Escala de valoración.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.	Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.	Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	Lecturas. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	Lecturas. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	Lecturas. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	Lecturas. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	Lecturas. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	Lecturas. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Observación. Escala de valoración.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Observación. Escala de valoración.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.	Observación. Escala de valoración.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Observación. Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Observación. Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.	Observación. Escala de apreciación.

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Probas escritas de resposta aberta. Escala de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	Probas de resposta breve, de identificación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	Entrevistas, charlas, intervencións orais.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	Probas escritas de composición..
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe.	Observación. Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.5.1. Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.	Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA	LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos con certa autonomía.	Observación. Escala de valoración.

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
E LITERATURA		
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.5.3. Utiliza, habitualmente, correctores de textos.	Observación. Escala de valoración.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.5.4. Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais.	Observación. Escala de valoración.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	Observación. Lista de cotexo.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Obsevação. Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	Probas escritas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	Probas escritas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Probas escritas de identificación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.	Probas escrita sde resposta breve, de elección múltiple.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.	Probas escritas de resposta breve, de elección múltiple.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...	Probas escritas de resposta breve, de asociación, de elección múltiple
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.5.1. Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..	Probas escritas de identificación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.5.2. Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.	Probas escritas de identificación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	B4.6.1. Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	Probas escritas de resposta aberta.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción	Observación. Lista de cotexo

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
	precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.	
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.	Probas escritas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Probas escritas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	Probas escritas de resposta aberta.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Probas escritas de resposta breve. Escala de valoración.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Probas escritas de resposta aberta.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	Escala de observación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral	Probas orais.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	Observación. Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Observación. Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Observación. Escala de valoración.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	Probas orais ou escritas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Probas orais ou escritas de resposta breve, de identificación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	Probas orais ou escritas de resposta breve, de identificación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura.	Probas orais ou escritas de resposta breve.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	Probas escritas de composición.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.	Escala de observación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Escala de apreciación.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	LGB5.7.2. Aмосa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Escala de apreciación.

MATEMÁTICAS

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
MATEMÁTICAS	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	Escala de apreciación. Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.	Escala de apreciación. Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	Escala de apreciación. Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Escala de apreciación. Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	Escala de apreciación. Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.	Escala de apreciación. Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	Escala de valoración Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.	Probas escritas e orais Escala de valoración

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
MATEMÁTICAS	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.6.6. Calcula o mcm e o mcd.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB3.4.1. Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB3.4.2. Mide ángulos usando instrumentos convencionais.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construindo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB4.1.1. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...	Probas escritas e orais Escala de valoración

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
MATEMÁTICAS	MTB4.1.2. Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB4.1.3. Realiza ampliacións e reducións.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB4.2.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB4.2.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB4.3.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB4.3.2. Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB5.1.1. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB5.1.2. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio.	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB5.3.2. Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías...).	Escala de apreciación Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB5.4.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	Probas escritas e orais Escala de valoración
MATEMÁTICAS	MTB5.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	Escala de apreciación Escala de valoración

EDUCACIÓN PLÁSTICA

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaaas	Observación. Escala de valoración.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá.	Observación. Escala de valoración.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.	Observación. Escala de apreciación.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes.	Observación. Escala de apreciación.
ED. ARTÍSTICA (E. PLÁSTICA)	EPB1.3.1 . Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.	Observación. Escala de valoración.
ED.ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB 1.3.2. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial.	Observación. Escala de valoración.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía.	Observación. Escala de valoración.
ED. ARTÍSTICA (E. PLÁSTICA)	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula).	Observación. Escalas de apreciación.
ED.ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas.	Observación. Escala de valoración.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.	Observación. Escala de valoración.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.	Observación. Escala de valoración.

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.4.1. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.4.2. Organiza os espazos das súas producións bidimensionais, utilizando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.4.3. Analiza e compara as texturas naturais e artificiais, así como as texturas visuais e táctiles, sendo capaz de realizar traballos artísticos utilizando estes coñecementos.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.4.4. Distingue o tema ou xénero de obras plásticas.	Observación. Probas orais.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.4.5. Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquexo.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	Observación. Escala de apreciación.
ED. ARTÍSTICA (E. PLÁSTICA)	EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.	Observación. Escala de apreciación.
ED. ARTÍSTICA (E. PLÁSTICA)	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E. PLÁSTICA)	EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.6.3. Amosa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	Observación. Escala de apreciación.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB2.7.1. Emprega as novas tecnoloxías para se iniciar no deseño dixital, no tratamento de imaxes ou na animación.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB3.1.1 Coñece e usa as principais ferramentas básicas do debuxo xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB3.1.2. Utiliza o trazado de rectas paralelas.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB3.1.3. Traza ángulos rectos, de 30 e de 60 graos utilizando as ferramentas básicas.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E. PLÁSTICA)	EPB3.1.4. Manexa os efectos visuais da perspectiva para debuxar triángulos e cuadriláteros.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB3.1.5. Representa e aplica adecuadamente o eixe de simetría.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.
ED. ARTÍSTICA (E.PLÁSTICA)	EPB3.1.6. Representa formas xeométricas con precisión e coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas.	Observación. Escala de valoración. Listas de cotexo.

VALORES CÍVICOS E SOCIAIS

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.1.1. Actúa de forma respectable e digna.	Escala de apreciación Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	Escala de apreciación Escalas de valoración
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.	Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.2.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	Escala de apreciación Escalas de valoración
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.3.2. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.	Escala de apreciación Escalas de valoración
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	Escala de apreciación Escalas de valoración
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	Escala de apreciación Escalas de valoración
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.5.1. Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.	Escala de apreciación Escalas de valoración
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB1.6.1. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB2.1.1. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	VSCB2.2.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	Escalas de valoración Escala de apreciación

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.2.2 Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.3.2. Comparte sentimentos durante o diálogo	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.3.3.Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.3.4.Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.4.1. Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.	Listas de cotexo Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.5.1. Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.5.2. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.6.1. Interacciona con empatía.	Escalas de valoración Escala de apreciación Lista de cotexo
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.6.2 Emprega diferentes habilidades sociais.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.7.1.Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	Escalas de valoración Escala de apreciación

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.8.3. Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB2.8.4. Expón en historias creativas as características da relación da amizade.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.3.1. Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.5.1. Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.	Escalas de valoración Escala de apreciación

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.5.2. Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.5.3. Describe condutas solidarias.	Escalas de valoración Escala de apreciación Probos escritas
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.6.1. Amósase xeneroso no seu contorno próximo.	Escalas de valoración Escala de apreciación Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.6.2. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	Escalas de valoración Escala de apreciación Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.6.3. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa	Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.7.1. Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	Escalas de valoración Escala de apreciación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.	Probos escritas Probos de intervención orais
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.7.3. Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	Probos escritas Probos de intervención orais
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.8.1. Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.	Probos escritas Probos de intervención orais
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.8.2. Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.	Probos escritas Probos de intervención orais
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.8.3. Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.	Probos escritas Probos de intervención orais Entrevistas
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.9.1. Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.	Observación directa
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.9.2. Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.	Escalas de valoración Escala de apreciación Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	Escalas de valoración Escala de apreciación Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS	VSCB3.10.2. Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.	Escalas de valoración Escala de apreciación

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
E CIVICOS		Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.10.3. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	Observación directa
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.11.1. Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.	Observación directa
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.11.2. Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.	Probas escritas Probas de intervención orais Entrevistas
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.11.3. Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	Escalas de valoración Escala de apreciación Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.12.1. Expresa as notas características da convivencia democrática.	Probas escritas Probas de intervención orais Entrevistas
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.12.2. Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.	Probas escritas Probas de intervención orais Entrevistas
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.13.1. Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.	Probas escritas Probas de intervención orais Entrevistas
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.13.2. Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.	Probas escritas Probas de intervención orais Entrevistas
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.13.3. Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.	Probas escritas Probas de intervención orais Entrevistas
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.14.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	Escalas de valoración Escala de apreciación Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.14.2. Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.	Escalas de valoración Escala de apreciación Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.15.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.	Observación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.15.2. Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.	Escalas de valoración Escala de apreciación Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS	VSCB3.15.3. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	Escalas de valoración Escala de apreciación

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación
E CIVICOS		Rexistro anecdótico
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.15.4.Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	Probas escritas Probas de intervención orais
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.16.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.	Observación
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.16.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.	Probas escritas Probas de intervención orais
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.16.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.	Probas escritas Probas de intervención orais

10.9. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIO DE CORRECCIÓN
• Observación directa de cadernos e traballo diario.	• Rexistro anecdótico. • Listas de cotexo. • Escalas de valoración.	Recóllese o feito do que nos interese que quede constancia. Estableceranse dous ou máis niveis cualitativos para cada indicador ou criterio. Ex.: si /non; sempre /habitualmente /ás veces /rara vez; si /non /parcialmente...
• Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación.	• Probas e intervencións orais ao longo de cada unidade didáctica. • Lecturas. • Escalas de valoración.	Para avalialas seguirase diferentes escalas de valoración nas que cada resposta ou indicador valorarase con varios niveis cualitativos. Ex.: correcta / incompleta / incorrecta.
	• Probas escritas de composición ou resposta aberta. • Rúbricas ou escalas de valoración.	Deseñárase unha rúbrica ou matriz de avaliación na que se establecerán uns criterios ou indicadores, unha graduación cualitativo-descriptiva de cada un deles e uns niveis de dominio (excelente, bueno, satisfactorio, insuficiente).
	• Probas obxectivas de resposta pechada (resposta breve, resposta alternativa, de emparellamento ou asociación, de elección múltiple, de enumeración, de identificación con imaxes, de ordenamento espacial ou temporal. • Cuestionarios, tests. • Ficha rexistro dos logros do alumno.	Cada resposta valorarase cunha graduación entre 1 punto e 0 puntos segundo estea completa, omita elementos esenciais ou sexa incorrecta; ou ben, (no caso das de resposta alternativa, emparellamento ou elección múltiple) con 1 punto ou 0 puntos segundo sexa correcta ou incorrecta. Os resultados finais vanse recollenndo nunha ficha rexistro de logros.
• Análise e valoración de traballos de investigación. • Exposición oral dos traballos.	• Rúbricas ou escalas de valoración. • Ficha rexistro dos logros do alumno.	Deseñárase unha rúbrica ou matriz de avaliación na que se establecerán uns criterios ou indicadores, unha graduación cualitativo-descriptiva de cada un deles e uns niveis de dominio (excelente, bueno, satisfactorio, insuficiente).
• Observación directa de actitudes (interese, responsabilidade, esforzo, comportamento).	• Escala de apreciación.	Estableceranse distintos niveis cualitativos para cada indicador ou criterio: sempre / habitualmente / ás veces / rara vez.
• Entrevistas, charlas, para coñecer os aspectos afectivos.	• Guía de entrevista. • Escala de apreciación.	Estableceranse distintos niveis cualitativos para cada indicador ou criterio: sempre / habitualmente / ás veces / rara vez.
• Debates e intervencións.	• Escalas de apreciación.	Estableceranse distintos niveis cualitativos para cada indicador: moi ben / ben / suficiente / insuficiente.
• Intercambio de información entre profesores.	• Xuntas do equipo docente de nivel. • Xuntas de avaliación trimestrais.	Tras o intercambio de información, recolleranse os resultados no boletín informativo sobre a evolución do alumno e actas de avaliación.

11. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS QUE REQUIRE A MATERIA

A metodoloxía que empregaremos dende esta programación pretende adaptarse en todo momento ao establecido no artigo 15 do decreto do currículo poñendo énfase na atención á diversidade, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en marcha de mecanismos de reforzo.

A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa dirixida ao logro dos obxectivos e competencias clave. Neste punto debemos destacar a relevancia da **situación sanitaria** na que nos atopamos a cal leva a modificar en gran medida a nosa metodoloxía posto que afecta á implementación de diferentes técnicas metodolóxicas.

Para establecer as pautas básicas da praxis desta programación no nivel e as principais metodoloxías empregadas, recollemos a táboa seguinte coas principais técnicas vinculadas á relevancia que teñen en cada unha das materias. A estas engadiranse outras que xurdan en base ao contexto da aula e á necesidade e iniciativa do alumnado.

	Matemáticas	Lingua Galega	Lingua Castelá	Sociais	Naturais	Plástica	Valores
Lectura grupal		X	X	X	X		X
Lectura individual		X	X	X	X		X
Batería de preguntas	X	x	x	x	x		x
Actividades individuais	x	x	x	x	x	x	x
Reflexión en gran grupo	x			x		x	x
Mapas mentais		x	x	x	x		
Vexo-penso -pregunto	x			x	x		x
Clase invertida	x	x	x	x	x		
Vídeos				x	x		x
Producións partindo de pautas		x	x			x	
Explicación profesorado	x	x	x	x	x	x	x
Metodoloxía lúdica	x	x	x	x	x		x
Xogos dixitais en gran grupo	x	x	x	x	x		x

12. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

- Libros de texto físicos e dixitais
 - Lingua Galega, Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais: Vicens Vives, Proxecto Zoom 5.
 - Lingua Castelá e Matemáticas: Santillana Obradoiro, SaberHacerContigo 5.
 - Plástica: Santillana Obradoiro, Emocionarte 5 (castellano).
 - Inglés: Macmillan, Heroes 5.
 - Valores Sociais e Cívicos: Vicens Vives, Aula Activa 5 (galego).
 - Relixión Católica: Anaya, Amizade 5.
- Cadernos persoais do alumnado.
- Cadernos de ortografía.
- Fichas de elaboración propias.
- Libros de lectura (persoais do alumnado, da biblioteca de centro e de aula).
- Dicionarios (físicos e en rede).
- Revistas, xornais (en rede e físico (convenio La Voz de Galicia), páxinas web, blogues...
- CD e DVD.
- Ordenador de aula.
- Programas educativos e recursos interactivos.
- Xogos interactivos no encerado dixital.
- Encerado dixital.
- Fichas, murais, carteis, maquetas...
- Material funxible (papel vexetal, ceras, cartolinas...)
- Fotografía e vídeos.
- Moedas e billetes.
- Instrumentos de medidas de peso e de volumen.
- Instrumentos de medidas de ángulos.
- Regra, escuadra, cartabón, compás e semicírculo.
- Calculadora.
- Gráficos e táboas de datos.
- Cinta métrica e metro.
- Mapas.
- Cartolinas, tesoiras, rotuladores, bolígrafos...

13. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

13.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Área	Aspecto	Porcentaxe	Instrumento
MATEMÁTICAS	Proba escrita	60%	Controis escritos Controis orais
	Traballo Diario	30%	Observación sistemática Caderno Fichas Intervencións na aula
	Actitude	10%	Rúbrica
LINGUA CASTELÁ	Proba escrita	60%	Controis escritos Controis orais
	Traballo Diario	30%	Observación sistemática Caderno Fichas Intervencións na aula
	Actitude	10%	Rúbrica
LINGUA GALEGA	Proba escrita	60%	Controis escritos Controis orais
	Traballo Diario	30%	Observación sistemática Caderno Fichas Intervencións na aula
	Actitude	10%	Rúbrica
CIENCIAS SOCIAIS	Proba escrita	50%	Controis escritos Controis orais
	Traballos a entregar	20%	Traballos individuais Traballos grupais (se a situación sanitaria o permite)
	Traballo Diario	20%	Observación sistemática Caderno Fichas Intervencións na aula
	Actitude	10%	Rúbrica

CIENCIAS NATURAIS	Proba escrita	50%	Controis escritos Controis orais
	Traballos a entregar	20%	Traballos individuais Traballos grupais (se a situación sanitaria o permite)
	Traballo Diario	20%	Observación sistemática Caderno Fichas Intervencións na aula
	Actitude	10%	Rúbrica
EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA	Traballo Diario	80%	Observación sistemática Láminas Traballos
	Actitude	20%	Rúbrica
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	Traballo Diario	80%	Observación sistemática Traballos grupais (se a situación o permite) Traballos individuais
	Actitude	20%	Rúbrica

Trimestralmente haberá unha sesión de avaliación con todo o profesorado que imparte clase ao grupo xunto coa xefa de estudos, xefe do departamento de orientación e profesoras especialista en P.T. e A.L. que interveñan con alumnado da aula. Nela valoraranse as aprendizaxes acadadas por cada alumno e alumna, o grao de desenvolvemento das competencias básicas e, se é o caso, as medidas adoptadas ou que se deben adoptar.

13.2. PROMOCIÓN

O alumno ou a alumna accede ao curso seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos correspondentes ao curso realizado, e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, **poderá repetir unha soa vez durante a etapa**, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado persoalmente para el, de acordo co establecido na lei.

A repetición considerarase unha **medida de carácter excepcional** e adóptase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado. Para esta decisión, teremos en conta os criterios recollidos e aprobados polo claustro que figuran na PXA do Centro.

O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do

alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

Os informes das avaliacións externas teranse en conta, no seu caso, segundo o seu carácter informativo e orientador, de acordo co establecido no artigo 12.8 do Decreto 105/2014 do 4 de setembro.

14. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

14.1. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO.

Proceso de ensino (<i>indicadores de logro</i>)	Escala			
	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un clima que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8.- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo participativo do alumnado dentro do grupo?				

14.2. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DA PRÁCTICA DOCENTE.

Práctica docente (<i>indicadores de logro</i>)	Escala			
	1	2	3	4
1.- Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado?				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para o alumnado NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				

6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
6.- Incorporáanse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
7.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
8.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				
9.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
10.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
11.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
12.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
14.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

15. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE MATERIAS PENDENTES

É esencial detectar se o problema é de tipo cognitivo (coñecementos insuficientes nunha área determinada) ou afectivo (falta de interese e motivación, actitude negativa, inadaptación social e escolar, conduta disruptiva) . Neste segundo caso a intervención pasará por unha recuperación máis psicolóxica que didáctica.

No suposto de que a dificultade ou carencia detectada sexa de tipo cognitivo é fundamental actuar de **xeito inmediato** e con carácter retroactivo; ben, completando e aprofundando naqueles baleiros que se consideren básicos; ben, readaptando o ritmo do proceso de aprendizaxe, as actividades ou as estratexias metodolóxicas; ou ben; modificando a maneira de facer a avaliación e mesmo reflexionando sobre a propia acción docente.

Para levar isto a cabo, deseñaranse fichas de práctica ou de reforzo que incidan naqueles aspectos susceptibles de reforzo e que melloren as súas competencias.

Se estas actuacións non frutifican, será conveniente solicitar o **asesoramento do departamento de orientación** co fin de que reoriente o labor docente cara outras estratexias ou sopesar a posibilidade de recibir apoio por parte dun profesor especialista ou doutro docente.

Neste sentido e no caso de que o apoio non sexa por parte de profesores especialistas en pedagogía terapéutica, priorizarase que se faga por profesores do mesmo nivel educativo que os alumnos para os que se solicita o apoio.

Nalgúns casos, nos que as estratexias de recuperación non dean o resultado esperable, a repetición de curso poderase facer necesaria e mesmo ser positiva.

Durante o desenvolvemento das unidades didácticas, prestarase especial atención aos alumnos que deban recuperar a materia do curso anterior, mediante explicacións e realización dalgúns actividades que poderán facer na casa, seguindo o Programa de mellora e reforzo do proxecto de ensinanza individualizada das unidades didácticas.

16. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL

Ao comezo do curso levarase a efecto a avaliación inicial co fin de coñecer cal é o grao por parte dos alumnos do desenvolvemento nas competencias clave e en que medida responden aos criterios de avaliación establecidos para o curso precedente.

Isto proporcionará ao profesor unha información moi útil para decidir, non só o punto dende o cal debe partir, senón tamén o nivel de profundidade co que debe abordar os novos contidos.

Pasaranse unhas probas lingüísticas que inclúan un texto oral e un texto escrito, sobre os cales deberán responder unha serie de preguntas breves, de resposta alternativa ou ordenamento temporal, co fin de coñecer o seu nivel de comprensión oral e escrita.

Tamén realizarán a lectura dun texto breve en voz alta para comprobar a velocidade e a fluidez lectora e se lles pasará unha proba obxectiva na que deberán enfrontar algunhas cuestións de tipo gramatical.

Por último, realizarán unha composición escrita que nos permita coñecer o nivel de léxico que manexa, a observancia das regras ortográficas, morfolóxicas e sintácticas, así como a claridade, a coherencia, a orde expositiva e a cohesión textual.

Asemade, avaliarase a competencia matemática, científica e tecnolóxica realizando unha proba matemática coa que avaliaremos o dominio no cálculo, a resolución de problemas e razoamento lóxico e nos indicará a que nivel teñen acadadas as aprendizaxes do curso anterior.

Os resultados que destas probas se obteñan orientarán a nosa acción docente porque nos permitirá abordar a programación de aula afondando naqueles contidos que aparecen menos consolidados e que máis respondan ás necesidades e peculiaridades dos alumnos. Tamén nos permiten adoptar as medidas de apoio, reforzo e recuperación oportunas para cada alumno ou alumna.

Por outra banda, servirannos de axuda o informe final de cuarto curso, que de cada alumno se recolle no seu historial, así como o intercambio de información cos profesores do curso precedente.

17. MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUCENCIA DOS RESULTADOS

É esencial detectar se o problema é de tipo cognitivo (coñecementos insuficientes nunha área determinada) ou afectivo (falta de interese e motivación, actitude negativa, inadaptación social e escolar, conduta disruptiva) . Neste segundo caso a intervención pasará por unha recuperación máis psicolóxica que didáctica.

No suposto de que a dificultade ou carencia detectada sexa de tipo cognitivo é fundamental actuar de xeito inmediato e con carácter retroactivo; ben, completando e afondando naqueles baleiros que se consideren básicos; ben, readaptando o ritmo do proceso de aprendizaxe, as actividades ou as estratexias metodolóxicas; ou ben; modificando a maneira de facer a avaliación e mesmo reflexionando sobre a propia acción docente.

Para levar isto a cabo, deseñaranse fichas de práctica ou de reforzo que incidan naqueles aspectos susceptibles de reforzo e que melloren as súas competencias.

Se estas actuacións non frutifican, será conveniente solicitar o asesoramento do departamento de orientación co fin de que reoriente o labor docente cara outras estratexias ou sopesar a posibilidade de recibir apoio por parte dun profesor especialista ou doutro docente.

Neste sentido e no caso de que o apoio non sexa por parte de profesores especialistas en pedagogía terapéutica, priorizarase que se faga por profesores do mesmo nivel educativo que os alumnos para os que se solicita o apoio.

Nalgúns casos, nos que as estratexias de recuperación non dean o resultado esperable, a repetición de curso poderase facer necesaria e mesmo ser positiva.

Durante o desenvolvemento das unidades didácticas, prestarase especial atención aos alumnos que deban recuperar a materia do curso anterior, mediante explicacións e realización dalgunhas actividades que poderán facer na casa, seguindo o Programa de mellora e reforzo do proxecto de ensinanza individualizada das unidades didácticas..

18. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

O equipo docente do nivel deberá ter en conta as diferentes capacidades, ritmos e estilos de aprendizaxe do grupo clase en xeral e de cada alumno en particular, en función dos cales enfocará a súa práctica didáctica: metodoloxía, tipo de actividades, tipo de instrumentos de avaliación.

Atendendo ás diversas individualidades o profesor presentará **actividades** variadas que **respondan aos diversos estilos**, de xeito que todos os alumnos se sintan motivados e incluídos. Así, combinará actividades de traballo en equipo, nas que o alumno se sinta conectado cos demais, con outras tarefas individuais de traballo en solitario; actividades con certa carga teórica con outras máis prácticas e que respondan a unha necesidade inmediata; actividades que requiran ocupar o primeiro plano (dramatizacións, moderar un debate...) con outras que non esixan ao alumno mostrarse ou asumir roles protagonistas; actividades dinámicas, espontáneas e orixinais con outras que impliquen maior nivel de preparación e reflexión; etc.

Asemade, combinaranse **procedementos e instrumentos de avaliación variados** que respondan aos diferentes estilos de aprendizaxe: probas de resposta aberta e de amplo contido con outras de resposta breve e pechada, con probas tipo test ou realización de traballos.

Ao final de cada unidade didáctica e como medida ordinaria, presentaranse un abano de **actividades** de mellora e **ampliación** cun nivel de execución máis complexo para aqueles alumnos con maiores capacidades, e outras **actividades de reforzo** educativo para aqueloutros cun ritmo de aprendizaxe máis lento.

A avaliación inicial, que se realiza a principio de curso, xunto coa avaliación final do curso precedente permitiranos valorar os alumnos cuantitativa e cualitativamente desde o comezo e coñecer os alumnos con necesidades educativas especiais.

No caso de detectarse alumnos con dificultades específicas e que requiran unha atención individualizada, o profesor titor cumprimentará unha ficha rexistro na que se recollan as dificultades que detecta no alumno e solicitará un estudo psicopedagóxico, para que sexa o departamento de orientación ou os equipos específicos de apoio quen valoren a situación e propoñan as pautas e as medidas de reforzo educativo e de intervención que se consideren máis convenientes.

Estas medidas poden ser tanto curriculares como organizativas.

Entre as **medidas organizativas** prevese realizar apoios, que poden ser dentro ou fóra do grupo ordinario e serán levados a cabo polo profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica ou calquera outro docente con disposición horaria que atenderá, preferentemente, alumnos doutros grupos do mesmo nivel.

Dentro destes apoios, inclúese tamén o alumnado de orixe estranxeira que descoñeza o idioma e deba recibir atención lingüística.

Dentro das medidas organizativas, pódense tamén levar a cabo agrupamentos flexibles.

Entre as **medidas curriculares** que se poderán adoptar, contémlanse o *reforzo educativo* e a *adaptación curricular* ben, das actividades, da metodoloxía ou dos criterios de avaliación.

No caso de que as actividades de recuperación non dean o resultado esperable, adoptarase a decisión de repetición ordinaria de curso.

Cando se detecten alumnos con dificultades de aprendizaxe debidas tanto a ausencias prolongadas por enfermidade como visitas ao lugar de orixe do alumnado inmigrante ou calquera outro motivo, tomaranse as medidas de reforzo necesarias que consistirán, nalgúns casos, en planificar e preparar traballo para que o alumno faga durante a súa ausencia da escola e, noutros casos, en recuperar, á súa volta, a materia perdida.

No que respecta ao alumnado con altas capacidades intelectuais, tomaranse as medidas máis axeitadas para o seu desenvolvemento e equilibrio persoal entre as que se atopan a de adiantar un curso ou ben enriquecer o currículo nos termos que estableza a Consellería de Educación.

19. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS PARA O CURSO

De acordo ao artigo 11 do Decreto 105, abordaremos con esta programación todos os elementos transversais aí citados, ao longo do curso. A súa transversalidade e tratamento integrado no día a día e nas tarefas diarias fai imposible concretar nesta programación a correlación exacta, aínda que si se detalla de maneira extensiva na programación de aula. Malia todo, a continuación preséntase unha pequena mostra desta concreción.

A comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual e as TIC empregaranse no día a día mediante a lectura e conversa sobre as tarefas propostas, coa proxección de información dixital e co emprego dos recursos TIC para complementar o traballo individual no caderno.

A educación cívica e constitucional, así como os valores que sustentan a liberdade, xustiza, a igualdade e a paz, toman como referente o consenso e cumprimento das normas de aula e de centro que se promoven a diario entre o alumnado.

Nesta liña atopamos tamén os valores que fomentan a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero, e dos valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, así como o rexeitamento de comportamentos, estereotipos e contidos sexistas. Todo isto, enténdese tanto por parte dos compartamentos do equipo docente como do alumnado cara o resto da comunidade educativa. Para complementar e recalcar a súa importancia, aprovéitanse as conmemoracións relacionadas para abordar estes temas de xeito directo, así como en diferentes tarefas que poidan xurdir durante o curso.

En relación á aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos consideráse un punto clave dentro do plan de convivencia do centro e da autonomía persoal de cada alumno, polo que dende o PAT e como mestres propóñense actividades dende as titorías para facerlles chegar estas ferramentas ao alumnado para que poidan empregar posteriormente, a través de dinámicas de reflexión en gran grupo, da conversa e do coñecemento de actitudes socialmente válidas. Este punto é de vital importancia no grupo de idade no que nos atopamos dado o papel que comezan a xogar as relación sociais nesta etapa da súa vida.

Ao igual que o punto anterior, o alumnado atópase nunha fase na que a autonomía empeza a ser notoria polo que elementos transversais como a creatividade, o sentido da iniciativa, o sentido crítico e a confianza nun mesmo, cobran un peso importante. Para isto, incluimos tarefas nas que prima a orixinalidade e a búsqueda e indagación persoal, comezamos a asignar responsabilidades no estudo e a xestión do tempo, así como unha autonomía diaria mediante a autoavaliación ou a elaboración de pequenos proxectos.

Non podemos esquecer elementos como o desenvolvemento sostible, o coidado do medio ambiente, a seguridade viaria e as situacións de risco derivadas do uso das TIC, que se traballa tanto representando os mestres un modelo na escola do emprego dos 3R como velando por que cumpran estas normas e a maiores propóñense actividades de concienciación sobre estes perigos a través de pequenas xornadas, vídeos ou charlas.

20. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PROGRAMADAS

Malia a importancia deste tipo de actividades no noso currículo e programación, este ano, dada a situación sanitaria na que nos atopamos veranse reducidas polo momento a aquelas actividades que se realicen dentro do noso grupo burbulla.

Polo momento, prevense ese tipo de actividades relacionadas coa celebración das conmemoracións, proponendo actividades distintas con recursos distintos, tendo en conta as limitacións existentes e que esta situación podería alterarse ao longo do presente curso.

21. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

Tal e como se estableciu no apartado 14, como docentes realizaremos unha autoavaliación que nos permita valorar a adecuación desta programación á realidade do alumnado e ás necesidades xurdidas.

Debemos ter en conta que nos atopamos nun curso atípico, no que descoñecemos o verdadeiro nivel de coñecementos previos e a realidade do alumnado, polo que debemos máis que nunca revisar e adaptar esta programación á evolución do alumnado.

Por iso, en base a esa información, poderemos facer adaptacións ao longo do curso tanto en nivel de contidos, establecendo uns mínimos entre o equipo de nivel, como en recursos, medidas de atención á diversidade e/ou metodoloxías, e propoñer tamén modificacións, que se recollerán ao final do curso na memoria final.

22. PROGRAMACIÓN DE EDUCACIÓN FÍSICA

1. Aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior

Considero que se adquiriron os mínimos imprescindibles no curso 19-20. No curso 20-21, nas primeiras semanas de presencialidade íranse observando as posibles dificultades ou necesidades, fundamentalmente no aspecto emocional e de práctica de actividades deportivas e deportes no que a materia de educación física a través dos xogos e actividades, de forma presencial e activa é tan importante. E tamén, na que o contacto prodúcese en múltiples ocasións, e que atendendo ao protocolo Covid-19 neste curso 20-21 abordaremos cos cambios e modificacións necesarias.

2. Actividades de desenvolvemento das competencias clave:

Competencia en comunicación lingüística. A educación física desenvolve esta competencia desde varias perspectivas, pero, en todas elas, grazas á variedade de intercambios comunicativos que permite, á parte do vocabulario específico que achega.

Competencia matemática e ciencias da tecnoloxía. Certas actividades que se realizan en educación física e contribúen ao desenvolvemento da competencia matemática son:

- * Apreciación de distancias, de traxectorias ou de velocidades nos lanzamentos, nas recepcións, nos golpes e en calquera tarefa de manipulación que se faga con móbiles, desenvolvendo tamén a percepción espacial.
- * A ocupación do espazo de acción, a dispersión, o agrupamento... Estes aspectos inflúen na boa adquisición das habilidades perceptivas e son importantes na maioría das actividades que se fan, especialmente nos deportes.
- * A formación de figuras xeométricas co corpo, tanto individualmente como en grupo (xogos de roda, distribución en ringleiras...) ou con distintos materiais (cordas, ladrillos de psicomotricidade...)
- * Interpretación de símbolos: por exemplo, ao traballar a orientación hai que entender a relación entre o que está representado no plano e a realidade, polo que resulta imprescindible interpretar os símbolos máis básicos.

Competencia social e cívica, aprender a aprender, sentido da iniciativa e espírito emprendedor, conciencia e expresións culturais. Algunhas achegas a estas competencias son as seguintes:

* Aumento da percepción: búscase enriquecer a percepción e o control do propio corpo (esquema corporal), do espazo e do tempo, mellorando deste xeito o coñecemento do mundo que nos rodea e as relacións coas demais persoas e cos obxectos.

* Exploración e coñecemento doutros medios (acuático, natural, neve...): algunhas das actividades da área de educación física realízanse no medio natural ou incluso no medio acuático, o cal axudará o alumnado a coñecer as diferenzas, as súas características, os distintos espazos...

* Mellora da saúde e da calidade de vida: entendida como o estado de completo benestar físico, mental e social, e non só como ausencia de enfermidade. A mellora na condición física (especialmente no terceiro ciclo) ten numerosas repercusións na saúde: diminución do peso corporal, aumento das cavidades do corazón, do ton muscular, da autoestima... Tamén contribúen á mellora da saúde e da calidade de vida o traballo da hixiene corporal, a adquisición de hábitos alimenticios axeitados, o rexeitamento da ingestión de substancias prexudiciais, así como a práctica de hixiene postural en accións cotiás e propias da actividade física. Tratamento da información e competencia dixital. A área de educación física contribúe a esta competencia desde os seguintes puntos de vista:

* Por unha banda, as nenas e os nenos aprenden a valorar criticamente as mensaxes referidas ao corpo, procedentes dos medios de información e de comunicación, que poden danar a imaxe corporal. Ademais deben saber seleccionar a información importante.

* Por outra banda, o alumnado ten que ser quen de atopar a información usando as TIC: bases de datos, procesadores de texto, tratamento da imaxe, utilización da internet como ferramenta de busca... Debe amosar un dominio básico de diferentes linguaxes (icónica, visual, sonora, gráfica...) e un coñecemento dos tipos de información, das súas fontes, das súas posibilidades e da súa localización. Competencia social e cidadá. As características da educación física, especialmente no que se refire á dinámica de relacións, presente nas sesións, fana axeitada para a educación en habilidades sociais:

* Cun axeitado enfoque metodolóxico e didáctico, faranse grandes achegas a esta competencia: a busca de obxectivos grupais comúns nun xogo cooperativo, o diálogo e a toma de decisións compartidas, as estratexias de cooperación ou oposición nos deportes, a comunicación... son un medio eficaz para facilitar a relación, a integración, o respecto, a cooperación e a solidariedade.

* A educación física conciencia e axuda a ter en conta ás demais persoas nas actividades propostas, a confiar nelas, a participar colectiva e grupalmente, a asumir os diferentes papeis e as regras do xogo, a compartir o éxito e o fracaso do equipo, a discutir e elixir representantes, normas, funcións... aceptando as posibilidades e limitacións propias e alleas, independentemente do sexo, da raza, das crenzas, das características físicas...

* Atenderase ao xogo limpo, responsabilizándose cadaquén da integridade do resto de participantes. No caso do xurdimento de conflitos, resolveranse por medio da negociación, baseada no diálogo.

* Apreciando a parte artística de certas execucións motrices. Potenciando o desenvolvemento estético, a creatividade, a imaxinación, a dramatización, a expresión. Deste xeito, as manifestacións artísticas significarán unha fonte de gozo e enriquecemento persoal, valorando criticamente as mensaxes difundidas. Entendendo algunhas manifestacións da motricidade

humana como feitos culturais presentes en todas as culturas e civilizacións. Competencia para aprender a aprender. O logro desta competencia ten relación coa metodoloxía e coa maneira de presentar as tarefas na organización do proceso de ensino-aprendizaxe:

* Aprender a aprender por medio das actividades cooperativas, en que o grupo-clase ten que buscar a colaboración e as achegas de todas as persoas que o compoñen, favorecendo o diálogo, a busca, o consenso, o razoamento e a comprensión das ideas achegadas polas e polos demais.

* O axeitado coñecemento de si mesma e de si mesmo, do propio corpo, das posibilidades de acción, do contorno que nos rodea, das demais compañeiras e compañeiros así como a comprensión dos patróns de movemento realizados para transferir a outras accións que favoreza o coñecemento das propias capacidades e a autoestima.

* Do mesmo xeito, as estratexias que cada nena e neno desenvolven con respecto ao autocontrol e ao control da actividade, regulando os seus movementos e accións e respondendo aos obxectivos propostos, favorecerán o feito de aprender a aprender. Autonomía e iniciativa persoal. A educación física aborda a autonomía e a iniciativa persoal do alumnado desde varias perspectivas:

* Mellorando o coñecemento do seu propio corpo e do contorno ao estruturar o esquema corporal, así como a percepción do espazo e do tempo, de maneira que se gañe progresivamente autonomía e se fagan os movementos máis ricos e variados.

* Incrementando o nivel de habilidades e de capacidades e, en consecuencia, a autonomía e a iniciativa persoal.

* Utilizando unha metodoloxía que favoreza a exploración: os estilos de ensino que potencian a busca creando dúbidas nos coñecementos adquiridos ata o momento incrementan a capacidade do alumnado para realizar as accións con progresiva autonomía. A metodoloxía empregada tenderá á adquisición de aprendizaxes significativas, polo que é preciso que os contidos sexan coherentes desde un punto de vista obxectivo co nivel evolutivo e madurativo do alumnado.

Desta maneira, conseguírase unha alta motivación, xa que as aprendizaxes terán conexión coas inquietudes, necesidades e capacidades de cada neno e de cada nena.

Na etapa de educación primaria preténdese que todas as áreas curriculares estean relacionadas entre si (interdisciplinariedade). Os contidos impartidos nelas deben ter conexión e o profesorado das diferentes áreas deberá estar coordinado e programar globalmente, o que favorecerá que os nenos e nenas perciban as aprendizaxes transmitidas como parte dun todo, relacionadas, cohesionadas e con coherencia. Estructurar as aprendizaxes segundo a centros de interese pode ser unha boa alternativa para afianzar os coñecementos e garantir a calidade educativa. Partirase de estilos de ensino que favorezan a busca, a indagación e a investigación, implicando aspectos mentais nas execucións motrices. O descubrimento guiado ou a resolución de problemas baseándose en propostas motrices levará as alumnas e os alumnos a investigar, razoar e chegar a unha ou varias posibles solucións.

O xogo é un recurso metodolóxico que debe utilizarse para gran parte dos contidos que se traten. Está sobradamente demostrada polas correntes pedagóxicas actuais a idoneidade deste para acadar as aprendizaxes propostas. O xogo ten un carácter natural, está presente nas persoas case desde o nacemento e pode ser multidisciplinar. Cómpre destacar os tradicionais de Galicia, que nun pasado tiveron gran difusión, e que sendo transmitidos de xeración en xeración

Finalmente, é preciso prestar especial atención á eliminación das diferenzas sexistas, buscando a igualdade de oportunidades para os dous sexos co fin de chegar así a unha verdadeira «coeducación física»

3.1 PESO DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE POR TRIMESTRES

Estándares do 1º trimestre

EFB1.1.3	Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	2%
EFB1.1.4	Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.	2%
EFB1.2.3	Expón ideas, expresándose correctamente en dife. situacións e respecta as opinións dos demais.	2%
EFB1.3.3	Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	7%
EFB1.3.4	Participa na recollida e organización do material utilizado nas clases.	2%
EFB1.3.5	Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.	2%
EFB2.1.1	Respecta a diversidade de realidades corpo. e de niveis de compe. motriz entre os nenos-as da clase.	2%
EFB5.1.1	Ten interese por mellorar as capacidades físicas	2%
EFB5.1.4	Adopta hábitos posturais axeitados na práctica da acti. físi. recoñecendo a importa. para a saúde	2%
EFB5.1.5	Realiza os quecementos de forma autónoma.	2%

EFB1.1.1.	Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	4%
EFB1.1.2.	Explica aos seus compañeiros e compañeras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.	5%
EFB1.1.5.	Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.	5%
EFB1.2.1.	Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.	5%
EFB1.3.1.	Ten interese por mellorar a competencia motriz.	5%
EFB1.3.2.	Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.	4%
EFB3.1.2.	Realiza a habilidade motriz básica de salto adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.	5%
EFB4.1.1.	Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.	5%
EFB4.1.2.	Representa ou expresa movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.	5%
EFB4.1.4.	Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais ou plásticos.	5%
EFB5.1.2.	Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.).	5%

EFB5.2.2. Relaciona a frecuencia cardíaca e respiratoria, con distintas intensidades de esforzo.	5%
EFB5.3.1. Explica as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios básicos.	4%
EFB6.2.1. Recoñece as diferenzas, características entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.	4%
EFB6.2.3. Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando principios e regras destes.	5%
EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	4%
	100%

Estándares do 2º trimestre

EFB1.1.3 Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	2%
EFB1.1.4 Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.	2%
EFB1.2.3 Expón ideas, expresándose correctamente en dife. situacións e respecta as opinións dos demais.	2%
EFB1.3.3 Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	7%
EFB1.3.4 Participa na recollida e organización do material utilizado nas clases.	2%
EFB1.3.5 Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.	2%
EFB2.1.1 Respecta a diversidade de realidades corpo. e de niveis de compe. motriz entre os nenos-as da clase.	2%
EFB5.1.1 Ten interese por mellorar as capacidades físicas	2%
EFB5.1.4 Adopta hábitos posturais axeitados na práctica da actividade física recoñecendo a importancia para a saúde	2%
EFB5.1.5 Realiza os quecementos de forma autónoma.	2%

EFB1.3.1. Ten interese por mellorar a competencia motriz.	5%
EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade	5%
EFB3.1.1. Realiza desprazamentos adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas axustándose a parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.	5%
EFB3.1.1. Realiza desprazamentos adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas axustándose a parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.	5%

EFB3.1.3. Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas interiorizando e aplicando os xestos cos segmentos dominantes e iniciando a práctica cos non dominantes.	5%
EFB3.1.3. Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas interiorizando e aplicando os xestos cos segmentos dominantes e iniciando a práctica cos non dominantes.	5%
EFB3.1.4. Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas tendo en conta os dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.	5%
EFB3.1.4. Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas tendo en conta os dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.	5%
EFB3.1.5. Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.	5%
EFB6.1.1. Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.	5%
EFB6.1.1. Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.	5%
EFB6.1.2. Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais.	5%
EFB6.3.2. Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.	5%
EFB6.3.3. Distingue en xogos e deportes indi. e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.	5%
EFB6.3.4. Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven na área de Ciencias da natureza.	5%
	100%

Estándares do 3º trimestre

EFB1.1.3 Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	2%
EFB1.1.4 Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.	2%
EFB1.2.3 Expón ideas, expresándose correctamente en dife. situacións e respecta as opinións dos demais.	2%
EFB1.3.3 Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	7%
EFB1.3.4 Participa na recollida e organización do material utilizado nas clases.	2%
EFB1.3.5 Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.	2%

EFB2.1.1	Respecta a diversidade de realidades corpo. e de niveis de compe. motriz entre os nenos-as da clase.	2%
EFB5.1.1	Ten interese por mellorar as capacidades físicas	2%
EFB5.1.4	Adopta hábitos posturais axeitados na práctica da actividade física recoñecendo a importancia para a saúde	2%
EFB5.1.5	Realiza os quecementos de forma autónoma.	2%

EFB1.2.2.	Presenta os seus traballos atendendo ás pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza e utilizando programas de presentación.	4%
EFB1.3.6.	Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.	4%
EFB2.1.2.	Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.	5%
EFB2.1.2.	Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.	5%
EFB3.1.6.	Realiza actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente da contorno e ás súas posibilidades.	4%
EFB4.1.3.	Coñece e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.	5%
EFB4.2.1.	Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nas actividades expresivas.	4%
EFB4.2.2.	Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.	5%
EFB5.1.3.	Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias..	5%
EFB5.2.1.	Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.	5%
EFB5.2.3.	Comeza a adaptar a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.	5%
EFB6.1.2.	Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais.	5%
EFB6.2.2.	Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.	5%
EFB6.3.1.	Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios.	5%
EFB6.3.3.	Distingue en xogos e deportes indi. e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.	5%
EFB6.4.1.	Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.	4%
		100 %

3.2 PESO DE CADA ESTANDAR DE APRENDIZAXE CON RESPECTO A CADA COMPETENCIA CLAVE

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave							
	CSC	CAA	CCL	CD	CSIEE	CMCT	CCEC	CCEE
EFB1.1.1. Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitari	X 2%	X 2,3%			X 4%			
EFB1.1.2. Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento	X 2%	X 2,3%	X					
EFB1.1.3. Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	X 2%	X 2,3%			X 4%			
EFB1.1.4. Recoñece e cualifica negativamente as condutas inapropiadas que se producen na práctica ou nos espectáculos deportivos.	X 2%	X 2,3%			X 4%			
EFB1.1.5. Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.	X 2%	X 2,3%			X 4%			
EFB1.2.1. Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.	X 2%	X 2,3%		X 100%				
EFB1.2.2. Presenta os seus traballos atendendo ás pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza e utilizando programas de presentación.	X 2,2%	X 2,3%	X					
EFB1.2.3. Expón as súas ideas de forma coherente e exprésase de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.	X 2,2%		X					
EFB1.3.1. Ten interese por mellorar a competencia motriz	X	X						

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave							
	CSC	CAA	CCL	CD	CSIEE	CMCT	CCEC	CCEE
	2,2%	2,3%						
EFB1.3.2. Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.	X 2,2%	X 2,3%					X 10%	
EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	X 2,2%				X 4%			
EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.	X 2,2%							
EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.	X 2,2%	X 2,3%						
EFB1.3.6. Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.	X 2,2%	X 2,2%						
EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	X 2,2%	X 2,2%						
EFB2.1.2. Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%			
EFB3.1.1. Realiza desprazamentos adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas axustándose a parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%		X 10%	

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave							
	CSC	CAA	CCL	CD	CSIEE	CMCT	CCEC	CCEE
EFB3.1.2. Realiza a habilidade motriz básica de salto adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%		X 10%	
EFB3.1.3. Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas interiorizando e aplicando os xestos cos segmentos dominantes e iniciando a práctica cos non dominantes.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%		X 10%	
EFB3.1.4. Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas tendo en conta os dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%			X 50%
EFB3.1.5. Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%			
EFB3.1.6. Realiza actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente da contorno e ás súas posibilidades.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%			
EFB4.1.1. Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.	X 2,2%	X 2,2%					X 10%	
EFB4.1.2. Representa ou expresa movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.	X 2,2%	X 2,2%					X 10%	
EFB4.1.3. Coñece e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%		X 10%	

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave							
	CSC	CAA	CCL	CD	CSIEE	CMCT	CCEC	CCEE
EFB4.1.4. Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais ou plásticos.	X 2,2%	X 2,2%					X 10%	
EFB4.2.1. Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nas actividades expresivas.	X 2,2%	X 2,2%				X 10%		
EFB4.2.2. Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.	X 2,2%	X 2,2%				X 10%		
EFB5.1.1. Ten interese por mellorar as capacidades físicas.		X 2,2%			X 5%			
EFB5.1.2. Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.).	X 2,2%	X 2,2%				X 10%		
EFB5.1.3. Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias..	X 2,2%	X 2,2%			X 5%			
EFB5.1.4. Adopta hábitos posturais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para saúde.	X 2,2%	X 2,2%	X 25%		X 5%	X 10%		

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave							
	CSC	CAA	CCL	CD	CSIEE	CMCT	CCEC	CCEE
EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%			
EFB5.2.1. Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%			
EFB5.2.2. Relaciona a frecuencia cardíaca e respiratoria, con distintas intensidades de esforzo.	X 2,2%	X 2,2%				X 10%		
EFB5.2.3. Comeza a adaptar a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%			
EFB5.3.1. Explica as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios básicos.	X 2,2%	X 2,2%	X 25%			X 10%		
EFB6.1.1. Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%			
EFB6.1.2. Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais.	X 2,2%	X 2,2%			X 5%			
EFB6.2.1. Recoñece as diferenzas, características entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.		X 2,2%	X 25%					X 50%
EFB6.2.2. Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.	X 2,2%	X 2,2%					X 10%	

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave							
	CSC	CAA	CCL	CD	CSIEE	CMCT	CCEC	CCEE
EFB6.2.3. Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando principios e regras destes.	X 2,2%	X 2,2%					X 10%	
EFB6.3.1. Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios.	X 2,2%	X 2,2%				X 10%		
EFB6.3.2. Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.	X 2,2%	X 2,2%				X 10%		
EFB6.3.3. Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.	X 2,2%	X 2,2%				X 10%		
EFB6.3.4. Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven na área de Ciencias da natureza.	X 2,2%	X 2,2%	X 25%			X 10%		
EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.	X 2,2%	X 2,2%						
EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	X 2,2%	X 2,2%						

4. OBXECTIVOS DA ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA PARA 5º CURSO DE E.P.

- Adaptación ás novas circunstancias debido ao Covid-19 (Hábitos, rutinas, agrupamentos, tarefas,...)
- Tomar conciencia da posición do corpo e do seu control en situacións que non sexan cotiás nni habituais.
- Acepta-la súa realidade corporal, empregando o xogo como recurso. Realizar e organizar xogos no seu tempo libre.
- Sistematiza-los aprendizaxes de cursos anteriores en canto a hábitos alimenticios, hixiénicos e medidas de seguridade.
- Dosifica-lo esforzo mediante o coñecemento das propias capacidades e as dos compañeiros.
- Mostrar boa disposición para calquera tipo de actividade física, acadando o máximo rendemento de si mesmo.
- Solucionar problemas de estruturación espacio-temporal creados pola introducción de elementos máis complexos.
- Resolver problemas nos que diminúa o tempo empregado segundo sexa a selección de forma e tipo de movemento, executándoos de xeito satisfactorio.
- Recoñecer e valora-la capacidade de resolver problemas motores de un mesmo e dos compañeiros.
- Tomar conciencia do ton, relaxación e equilibrios estático e dinámico en situacións diferentes.
- Apreciar correctamente diferentes traxectorias de móbiles en situacións lúdicas.
- Adapta-las capacidades físicas básicas e destrezas motoras a outros medios descoñecidos.

- Manifestar solidariedade e compañeirismo en calquera actividade física.
- Coñece-las estratexias básicas do xogo (cooperación, oposición, cooperación/oposición).
- Distinguir entre deportes consolidados, e deportes adaptados a eles.
- Aumenta-la competencia motora mediante os deportes adaptados.
- Valorar, coñecer e practicar diferentes deportes, adaptados e alternativos.
- Coñecer actividades deportivas de diferentes Comunidades e o entorno no que se desenrolan.
- Ocuparse do mantemento tanto dos materiais como dos lugares nos que se practican os deportes aprendidos.
- Imitar movementos de complexidade progresiva, partindo de modelos establecidos
- Transmitir diferentes sensacións e estados de ánimo, utilizando as posibilidades que nos ofrece o noso corpo en movemento.
- Recoñecer sensacións, ideas e estados de ánimo nos outros compañeiros mediante os acenos e os movementos.

5. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE: TEMPORALIZACIÓN E UNIDADES DIDÁCTICAS

1. Comezamos o curso E.A.: 1.1.1-1.1.2-5.3.1	6. Iniciación ao fútbol sá E.A.: 1.3.1-1.3.5-3.1.4	11. Iniciación ao tenis E.A.:2.1.2-6.3.1-6.3.4
2. A miña forma física I E.A.: 3.1.2-5.1.2-5.1.3	7. Iniciación ao balonmán E.A.: 3.1.3-6.1.1-6.3.3	12. Iniciación ao bádminton E.A.: 1.3.6-2.1.2-6.1.2
3. Aproxima. ao atletismo E.A.: 1.1.5-1.3.1-1.3.2	8. Iniciación ao floorball E.A.: 3.1.1-6.1.2-6.3.2	13 . A miña forma física III E.A.: 5.1.3-5.2.1-5.2.3
4. Xogos populares E.A.: 1.2.1-6.2.1- 6.2.3- 6.4.2	9. A miña forma física II E.A.: 3.1.4-3.1.5-6.1.1	14. Xogos populares E.A.: 1.2.2-3.1.6-6.2.2-6.4.1
5. Bailamos E.A.:4.1.1- 4.1.2-4.1.4	10. Iniciación ao baloncesto E.A.: 3,1,1-3.1.3-6.3.4	15. Danzamos E.A.: 4.1.3-4.2.1-4.2.2

6. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, (RELACIONADOS COS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE) E MÍNIMOS ESIXIBLES

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimo esixible
EDUCACIÓN FÍSICA	B1.1. Opinar coherentemente con actitude crítica, tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflictivas xurdidas, participando en debates, e aceptando as opinións dos e das demais.	EFB1.1.1. Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	CSC CAA CSIEE	Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios en algunhas ocasións
		EFB1.1.2. Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.	CCL CAA CSC	Explica aos seus compañeiros e compañeiras en algunha ocasión as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.
		EFB1.1.3. Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	CSC CAA CSIEE	Amosar boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable no 50% das veces
		EFB1.1.4. Recoñece e cualifica negativamente as condutas inapropiadas que se producen na práctica ou nos espectáculos deportivos.	CSC CAA CSIEE	Recoñecer o xogo limpo e as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva no 50% das veces.
		EFB1.1.5. Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.	CSC CSIEE CAA	Demostrar un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimo esixible
EDUCACIÓN FÍSICA	B1.2. Extraer e elaborar información relacionada con temas de interese na etapa, e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e a comunicación como recurso de apoio á área.	EFB1.2.1. Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.	CD CAA	Utilizar as novas tecnoloxías para localizar e extraer algunha información que se lle solicita.
		EFB1.2.2. Presenta os seus traballos atendendo ás pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza e utilizando programas de presentación.	CCL CD CAA	Presentar os seus traballos, con algún orde, estrutura e limpeza
		EFB1.2.3. Expón as súas ideas de forma coherente e exprésase de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC	Expón e expresa as súas ideas en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais no 50% das ocasións
EDUCACIÓN FÍSICA	B1.3. Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e as demais persoas nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.	EFB1.3.1. Ten interese por mellorar a competencia motriz.	CSC CAA	Ten algún Interese por mellorar a competencia motriz
		EFB1.3.2. Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.	CSIEE CAA CCEC	Demostrar certa autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores
		EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	CSC CSIEE CAA	Incorporar nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo no 50% das ocasións

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimo esixible
		EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.	CSC	Participa case sempre na recollida e organización de material utilizado nas clases.
		EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade	CSC CAA	Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade no 50% das ocasións
		EFB1.3.6. Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.	CSC CAA	Recoñecer e respectar as principais normas de educación viaria
EDUCACIÓN FÍSICA	B2.1. Valorar, aceptar e respectar a propia realidade corporal e a dos e das demais, mostrando unha actitude reflexiva e crítica.	EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	CSC CAA	Respecta aos demais na competencia motriz e realidade corporal
		EFB2.1.2. Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.	CSC CAA CSIEE	É, consciente do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.
EDUCACIÓN FÍSICA	B3.1. Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-temporais, seleccionando	EFB3.1.1. Realiza desprazamentos adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artísticoexpresivas axustándose a	CSC CCEC CAA CSIEE	Realiza desprazamentos adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artísticoexpresivas

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimo esixible
	e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.	parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.		
		EFB3.1.2. Realiza a habilidade motriz básica de salto adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físicodeportivas e artístico-expresivas, axustando a súa realización aos parámetros espazotemporais e intentando manter o equilibrio postural.	CSC CCEE CAA CSIEE	Saltar adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físicodeportivas e artístico-expresivas
		EFB3.1.3. Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artísticoexpresivas interiorizando e aplicando os xestos cos segmentos dominantes e iniciando a práctica cos non dominantes.	CSC CCEE CAA CSIEE	Manipular obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artísticoexpresivas
		EFB3.1.4. Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artísticoexpresivas tendo en conta os dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros	CSC CCEE CAA CSIEE	Aplicar as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artísticoexpresivas

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimo esixible
		espazotemporais e intentando manter o equilibrio postural.		
		EFB3.1.5. Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.	CSC CAA CSIEE	Manter o equilibrio en diferentes posicións.
		EFB3.1.6. Realiza actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente da contorno e ás súas posibilidades.	CSC CAA CSIEE	Realizar actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais.
EDUCACIÓN FÍSICA	B4.1. Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.	EFB4.1.1. Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.	CCEC CSC CAA	Representar personaxes, situacións, ideas, sentimentos utilizando os recursos expresivos do corpo
		EFB4.1.2. Representa ou expresa movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.	CCEC CSC CAA	Expresar movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais
		EFB4.1.3. Coñece e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía	CCEC CAA CSC	Participa en danzas e bailes propostos

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimo esixible
		básica.	CSIEE	
		EFB4.1.4. Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais ou plásticos.	CCEC CAA CSC	e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras
EDUCACIÓN FÍSICA	B4.2. Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades artísticoexpresivas.	EFB4.2.1..	CMCCT CSC CAA	En ocasións identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nas actividades expresivas
		EFB4.2.2. Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artísticoexpresivas.	CMCCT CAA CSC	Recoñecer as C.F.B. e a importancia do seu desenvolvemento
EDUCACIÓN FÍSICA	B5.1. Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo.	EFB5.1.1. Ten interese por mellorar as capacidades físicas.	CSIEE CAA	Ten interese por mellorar as capacidades físicas.
		EFB5.1.2. Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.).	CSC CAA CMCT	Relaciona hábitos de alimentación coa actividade física
		EFB5.1.3. Recoñece os efectos	CSC	Recoñecer efectos beneficiosos do

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimo esixible
		beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias..	CAA CSIEE	exercicio físico para a saúde e os prexudiciais
		EFB5.1.4. Adopta hábitos posturais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para saúde.	CSC CAA CCL CSIEE CMCT	Adoptar hábitos posturais axeitados
		EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática.	CSC CAA CSIEE	Realizar os quecementos de forma autónoma
EDUCACIÓN FÍSICA	B5.2. Mellorar o nivel das súas capacidades físicas, regulando e dosificando a intensidade e duración do esforzo, tendo en conta as súas posibilidades e a súa relación coa saúde.	EFB5.2.1. Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.	CAA CSIEE CSC	Incrementar as C.F.B con respecto ao nivel de partida
		EFB5.2.2. Relaciona a frecuencia cardíaca e respiratoria, con distintas intensidades de esforzo.	CAA CMCCT CSC	Relaciona a frecuencia cardíaca e respiratoria, con distintas intensidades de esforzo
		EFB5.2.3. Comeza a adaptar a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.	CAA CSIEE CSC	Comeza a adaptar a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimo esixible
EDUCACIÓN FÍSICA	B5.3. Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización da práctica da actividade física.	EFB5.3.1. Explica as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios básicos.	CCL CAA CSC CMCCT	Explica algunha lesións e enfermidade deportiva, así como algunha acción preventiva e algún primeiro auxilio básico.
EDUCACIÓN FÍSICA	B6.1. Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas, con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades	EFB6.1.1. Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.	CSC CSIEE CAA	Resolver situacións básicas de táctica
EDUCACIÓN FÍSICA		EFB6.1.2. Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais.	CAA CSIEE CSC	Realizar combinacións de habilidades motrices básicas
EDUCACIÓN FÍSICA	B6.2. Coñecer e poñer en práctica a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia.	EFB6.2.1. Recoñece as diferenzas, características entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.	CCL CCEE CAA CSC	Diferenciar entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.
		EFB6.2.2. Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.	CCEC CAA CSC	Recoñecer xogos e os deportes tradicionais de Galicia.
		EFB6.2.3. Realiza distintos xogos e	CCEC	Practicar distintos xogos e deportes

ÁREA	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimo esixible
		deportes tradicionais de Galicia respectando principios e regras destes.	CAA CSC	tradicionais de Galicia respectando principios e regras destes
EDUCACIÓN FÍSICA	B6.3. Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades físicodeportivas.	EFB6.3.1. implicada de forma máis significativa nos exercicios.	CMCCT CSC CAA	Identificar as capacidades física básicas
		EFB6.3.2. Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.	CMCCT CAA CSC	Recoñece algunha importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.
		EFB6.3.3. Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.	CMCCT CAA CSC	Distinguir estratexias de cooperación e de oposición.
EDUCACIÓN FÍSICA	B6.4. Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.	EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.	CSC CAA	Coida e respecta o medio ambiente case sempre
		EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	CSC CAA	Utilizar os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar

7. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación Criterio de corrección▶
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.1.1. Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.1.2. Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.	Observación directa Escala de observación /TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.1.3. Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.1.4. Recoñece e cualifica negativamente as condutas inapropiadas que se producen na práctica ou nos espectáculos deportivos.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.1.5. Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.2.1. Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.	Observación directa / Traballos escritos/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.2.2. Presenta os seus traballos atendendo ás pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza e utilizando programas de presentación.	Observación directa /Traballos escritos/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.2.3. Expón as súas ideas de forma coherente e exprésase de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.	Observación directa/TICs

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación Criterio de corrección▶
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.3.1. Ten interese por mellorar a competencia motriz.	Observación directa Ficha de rexistro e control/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.3.2. Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.	Observación directa/ Ficha de rexistro e control/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	Observación directa / Ficha de rexistro e control/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.	Observación directa
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB1.3.6. Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.	Observación directa / Traballos escritos/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB2.1.2. Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.	Observación directa Escala de observación/TICs

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación Criterio de corrección▶
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB3.1.1. Realiza desprazamentos adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artísticoexpresivas axustándose a parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.	Test Ficha de rexistro e control/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB3.1.2. Realiza a habilidade motriz básica de salto adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físicodeportivas e artístico-expresivas, axustando a súa realización aos parámetros espazotemporais e intentando manter o equilibrio postural.	Test Ficha de rexistro e control/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB3.1.3. Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artísticoexpresivas interiorizando e aplicando os xestos cos segmentos dominantes e iniciando a práctica cos non dominantes.	Test Ficha de rexistro e control/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB3.1.4. Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas tendo en conta os dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB3.1.5. Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB3.1.6. Realiza actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente da contorno e ás súas posibilidades.	Observación directa Escala de observación/TICs

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación Criterio de corrección▶
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB4.1.1. Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB4.1.2. Representa ou expresa movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB4.1.3. Coñece e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.	Observación directa / Traballos escritos/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB4.1.4. Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais ou plásticos.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB4.2.1. Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nas actividades expresivas.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB4.2.2. Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artísticoexpresivas.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB5.1.1. Ten interese por mellorar as capacidades físicas.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB5.1.2. Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.).	Observación directa / TIC/TICs

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación Criterio de corrección▶
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB5.1.3. Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias..	Observación directa / TIC
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB5.1.4. Adopta hábitos posturais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para saúde.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB5.2.1. Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB5.2.2. Relaciona a frecuencia cardíaca e respiratoria, con distintas intensidades de esforzo.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB5.2.3. Comeza a adaptar a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB5.3.1. Explica as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios básicos.	Observación directa / Traballos escritos/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB6.1.1. Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB6.1.2. Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e	Observación directa Escala de

ÁREA	Estándar de aprendizaxe	Instrumento de avaliación Criterio de corrección▶
FÍSICA	a uns parámetros espazotemporais.	observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB6.2.1. Recoñece as diferenzas, características entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.	Observación directa / Traballos escritos/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB6.2.2. Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.	Observación directa / Traballos escritos/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB6.2.3. Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando principios e regras destes.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB6.3.1. Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB6.3.2. Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB6.3.3. Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.	Observación directa Escala de observación/TICs
EDUCACIÓN FÍSICA	EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	Observación directa Escala de observación/TICs

8. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS QUE REQUIRE A MATERIA

A metodoloxía será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real. Procurarase a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terase en conta os seus distintos ritmos e estilos de aprendizaxe e nivel de partida, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo. Nas sesións será globalizadora, lúdica, fomentando a exploración e o descubrimento, a creatividade e a valoración das propias posibilidades, empregando o xogo e as formas xogadas como recurso principal.

A metodoloxía nas sesións será globalizadora, participativa e lúdica, fomentando a exploración e o descubrimento, a creatividade e a valoración das propias posibilidades, empregando o xogo e as formas xogadas como recurso principal.

Segundo o obxectivo a acadar empregarase calquera dos seguintes métodos:

- **Conducido:** máxima intervención do mestre/a empregando a repetición e a demostración, cun estilo de aprendizaxe de mando directo.
- **Semiconducido:** intervención media do mestre/a; é unha aprendizaxe polo descubrimento guiado.
- **Non conducido:** mínima intervención do mestre; é unha aprendizaxe mediante a busca, dando grande importancia a creatividade do neno/a.

Mediante os métodos semiconducido e non conducido foméntase a iniciativa persoal do neno/a, a súa creatividade, autonomía e desenvolvemento afectivo-social co resto dos compañeiros/as, aprendendo a valorar a importancia do outro/a no proceso de ensino-aprendizaxe.

Preténdese que os alumnos e alumnas exploren, descubran e crean nas súas posibilidades de movemento, xunto a unha valoración das mesmas. Prestaremos especial atención ós coñecementos previos que teñan os alumnos e alumnas, e ás súas diferencias específicas. Todo isto lévanos a unha atención individualizada, que resposte ós diferentes ritmos de aprendizaxe e que respecte as dificultades que cada alumno poida atopar.

Non hai que conseguir unha resposta motriz única e válida para tódolos alumnos, senón mellora-la súa competencia motriz con respecto ó punto de partida.

O neno a través de xogos de ocupación do espacio e de exercitar aspectos temporais, aprende a utilizar e organiza-lo movemento. Máis adiante combina aspectos de espacio e tempo en estruturas máis complexas. Trataremos de desenrolar nos alumnos capacidades motrices e habilidades e destrezas básicas para futuras prácticas da actividade física. Establécense situacións nas que se deben dar unhas respostas motrices, coma a realización de diferentes tipos de xogos, cunha dificultade gradual.

As situacións de ensino-aprendizaxe contemplan contidos propios da expresión corporal, que nestas idades danse moi relacionadas cos contidos e habilidades perceptivas e esquema corporal, e ademais, actividades xenéricas de ensino/aprendizaxe con contidos de expresión e comunicación.

Dentro da área de Educación Física sistematizamos contidos referentes á saúde corporal e incluímos procedementos e actitudes considerados beneficiosos para o coidado que require o corpo.

- *O obxectivo principal e prioritario é o de tomar tódalas medidas necesarias para evitar accidentes. Estas medidas afectarán ó material empregado, ás instalacións e ós recursos humanos, polo que as actividades a facer estarán sempre en función das condicións nas que se deben levar a cabo as actividades para minimizar calquer risco (chan mollado ou húmido, etc)*
- As agrupacións de alumnos serán as que determine en cada momento, individual, por parellas, pequeno grupo, grupo clase, etc.

Critérios metodolóxicos educación non presencial

Traballaranse contidos fundamentalmente, mediante LIM (Libro Multimedia Interactivo), nos que se abordan aspectos informacionais relacionados fundamentalmente cos deportes e actividades deportivas, nos que os alumnos teñen que visualizar unha información para logo ir superando con acerto as distintas situacións que se lle presentan mediante formas xogadas interactivas, contribuíndo ao logro das competencias clave. Tamén se propoñen exercicios motrices por medio de fichas informativas, xogos motrices e realización de bailes e coreografías sinxelas individuais a través de vídeos.

9. MATERIAL E RECURSOS.

Contamos no CEIP O Coto con abundante material para o desenvolvemento da área de E.F. e as instalacións son tamén suficientes. En todo caso serán os dispoñibles en cada momento no centro, empregando só o material que estea en bo estado e as instalacións que permitan un desenvolvemento normal das actividades físicas e deportivas.

Atendendo ó criterio principal de preservar a seguridade e integridade do alumnado, non se realizará actividade física cando os espazos previstos para este fin non teñan e presenten unhas condicións aceptables. As actividades previstas para cando non se poidan utilizar os espazos para a práctica de actividades deportivas son as seguintes:

- Elaboración de material para E.F. como pelotas malabares, pelotas cometa,
- Realización de traballos escritos. -Emprego da aula de informática para realización de traballos, visualización de contidos propios de cada ciclo: aparato locomotor, circulatorio.- Realización de fichas na aula ordinaria.- Visualización dalgún video relacionado con deportes.

Material e recursos educación non presencial

- Fundamentalmente empregarase a aula virtual do centro educativo, facilitarase un correo electrónico e empregarase videoconferencia cando sexa necesario.
- Fichas pdf para completar, actividades LIM, videos

10.1 CRITERIOS CONCRETOS DE CUALIFICACIÓN (PRESENCIAL)

Observación directa dos estándares de aprendizaxe correspondentes aos contidos desenvolvidos nas Unidades Didácticas.	50%
Observación directa dos estándares de aprendizaxe correspondentes aos contidos desenvolvidos nas Unidades Didácticas, comúns en tódolos trimestres (actitudinais, aseo)	25%
Circuitos e Test de condición física (medición obxectiva das C.F.B., habilidades e destrezas, coordinación, axilidade)	25%

10.2 CRITERIOS CONCRETOS DE CUALIFICACIÓN (SEMIPRESENCIAL)

Se o periodo de presencialidade é maior que o non presencial tomarase como base a cualificación obtida nas unidades didácticas traballadas.

Traballo presencial	90%
Traballo non presencial	10%

Se o periodo de presencialidade é menor que o non presencial aplicaranse criterios que sinale a Consellería de Educación. No seu defecto aplicaranse criterios consensuados polo centro educativo, que se incorporarán a esta programación.

11. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

Os criterios para avaliar o este prexecto de Educación Física atinxen a tódolos apartados expresados. Logo de cada trimestre farase o axuste necesario e ao final do curso farase unha valoración global donde se reflexionará sobre os contidos propostos, consecución de obxectivos, aquelas partes nas que se atoparon dificultades, aspectos mellorables, disposición de material e instalacións, etc , que quedarán reflectidos na memoria final de curso.

12. DISEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL

En canto ás dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

a) Analizados os informes de avaliación individualizados do curso anterior, tódolos alumnos-as se atopan nunha situación de normalidade, dentro da excepcionalidade da situación xerada pola Covid-19.

b) En canto á detección das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso 2019/2020 así como a súa correspondencia coa falta do desenvolvemento das correspondentes competencias clave considero que na materia de Educación Física irase vendo conforme avance o curso de forma presencial, prestando especial atención a competencias como Aprender a aprender, Conciencia social e cívica e Sentido da iniciativa e espírito emprendedor.

c) Observados os alumnos-as en canto á súa situación emocional, ou de outra natureza non se aprecia situación que requira especial atención. De observarse algunha será comunicada ao titor e orientación, co fin de tomar as decisións profesionais de actuación por parte do profesorado.

13. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Tomaranse as medidas axeitadas en cada momento para favorecer a integración e a non discriminación por características de raza, sexo, económicas ou sociais.

Terase en conta que as actividades, a tarefa motriz está relacionada cos conceptos de habilidade e destreza. É no desenvolvemento dunha tarefa onde o alumno e a alumna pon de manifesto, amosa ou debe amosar o nivel de habilidade ou destreza acadado.

As actividades serán fundamentalmente motrices, de predominio enerxético pero tamén estará presente o aspecto informacional e o expresivo e afectivo. Polo que respecta á estrutura, e dicir: referido á maior ou menor concisión con que quedan expresados os elementos que compoñen a tarefa (obxectivos a lograr, criterios de éxito, operacións a facer, disposición e utilización de material...) deixaráselle marxe para a asimilación persoal dos alumnos-as, expresando estes-as a súa propia personalidade a través do movemento polo que se entrelazarán actividades definidas, semidefinidas e non definidas onde cada quen terá que probar e dicidir a mellor solución ante unha tarefa determinada.

Un criterio importante será adaptar as tarefas ós alumnos e alumnas e consideralas desde o punto de vista da súa dificultade, deste xeito, terei en conta a seguinte reflexión de Sánchez Bañuelos :

“ ¿ O grado de dificultade da tarefa correspóndese con nivel de execución do alumno/a?. E se isto é afirmativo ¿ Cal sería a progresión escalonada da aprendizaxe ? , e por outro lado ¿ En que aspectos concretos presenta dificultades a tarefa e como se adecua á mellora das habilidades que pretendemos desenvolver ? “.

Ter en conta esta reflexión permitírame traballar en termos de esixencia de aprendizaxe, acercándome ós requirimentos individuais dos/as alumnos/as e ás súas disponibilidades para enfrontar cada actividade, tendo en conta o Mecanismo de Percepción, o Mecanismo de Decisión e o Mecanismo de Execución e Control.

No tratamento das habilidades máis específicas terei en conta que estas son unha combinación das habilidades básicas polo que o criterio a seguir será o ir do xeral cara ó específico. En xeral poñerei o acento na análise e estudio da conducta do suxeto, o alumno/a que realiza as accións e menos na análise das actividades ou tarefas en si mesmas.

En canto á organización do Grupo será fundamentalmente por subgrupos, aportando unha maior dose de individualidade á ensinanza, de tal forma que poidan conseguirse grupos o máis homoxeneos posibles coidando que non afloren relacións sociais negativas nen posibles actitudes humillantes para cos menos dotados ou a posible separación nenos-nenas.

Aproveitarei o recurso do xogo e das formas xogadas para plantexar moitas actividades, tratando que sexan motivantes e que permitan a participación plena e tamén que estén adaptadas ás diferencias individuais, introducindo os reforzos educativos que fosen necesarios.

Terei como punto de partida o desenvolvemento motor e atenderéi á evolución das capacidades físicas no individuo e á evolución das capacidades motrices.

14. ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Ainda que os elementos transversais son tratados de forma interdisciplinar, a Educación Física é unha materia que contribúe de forma activa no desenvolvemento destes contidos, na súa introducción e na súa afirmación. Trabállanse distribuídas nas diferentes unidades didácticas ou cando xurda un centro de interés.

Os contidos transversais que se traballan na área de Educación Física son:

Educación do Consumidor

A publicidade

A alimentación

A vivenda

Ecoloxía e consumo.

O diñeiro, os bancos e a compra

Os servizos públicos

Saúde e seguridade.

Lecer e tempo libre

Educación Ambiental

Educación Moral e Cívica

Discusión de dilemas morais

Clarificación de valores

Educación para a Saúde

- Seguridade, prevención de accidentes e primeiros auxilios..
- Educación vial.

- Coidados persoais: higiene e saúde

- Alimentación saudable.
- Uso de medicamentos e prevención de drogodependencias.

- Prevención e control de enfermidades
- Relacións humanas.

- Saúde mental.

- Afectividade e sexualidade.
- Os servizos sanitarios e a petición de axuda.

- Medio ambiente e saúde.

Educación para a Igualdade de Ambos Sexos

15. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Moitos dos alumnos e alumnas participan en actividades complementarias como karate, natación, tenis, patinaxe, futbito, baloncesto, etc. Desde o colexio, os profesores de E.F.colaboramos por exemplo na participación da maior parte posible do alumnado na carreira pedestre que se celebra na vila de Negreira. Asemade, ao longo do curso propóñense e organízanse liguillas para o alumnado que queira participar por clases en distintos deportes e xogos tanto na hora do recreo como en horas non lectivas, poñendo especial fincapé no xogo limpo , cumprimento das normas e respecto a tódolos participantes. Participamos no programa Xogade na modalidade de campo a través, na que se fan dúas saídas en horario lectivo e as demáis en horario non lectivo. Neste curso académico quedan suspendidas ditas actividades.

23. PROGRAMACIÓN DA LINGUA ESTRANXEIRA: INGLÉS

1. Introducción e contextualización

Común para o nivel.

2. Aprendizaxes imprescindibles en termos de resultados de aprendizaxe non acadados en xeral polo alumnado do grupo ou que non se puideron desenvolver

Na área de Lingua Inglesa as aprendizaxes non adquiridas están relacionadas co bloque de contidos de coñecemento da lingua e consciencia intercultural (vocabulario relacionado co campo, animais e plantas, pedir e dar instrucións de como chegar a un lugar, cultura do Reino Unido relacionada con actividades que fan os nenos e nenas no tempo libre e nas vacacións...).

3. Procedemento previsto nesta programación para integrar, organizar e desenvolver as aprendizaxes non adquiridas do curso anterior que foron identificadas

As aprendizaxes imprescindibles que non se acadaron revisaranse ao longo deste curso e traballaranse, tanto ao comezo do mesmo, como tamén cando estean relacionadas coas unidades que se van estudando ao longo do curso.

4. Outros aspectos da memoria de final de curso anterior que foron incorporados na actual programación e posibles directrices da CCP que foron consideradas

Ao igual que fixemos dende o mes de marzo, procurárase dende principio de curso a comunicación dixital coas familias e co alumnado para que no caso de confinamento ou corentena sexa máis fácil a relación familia-escola.

5. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

As competencias clave son aquelas que debe desenvolver un alumno ou unha alumna ao longo de todo o ensino para poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta de maneira satisfactoria e ser capaz de desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da vida. É dicir, o desenvolvemento e a adquisición das competencias clave realízase ao longo de toda a vida escolar obrigatoria e participan nese logro todas as áreas e materias do currículo xunto coas medidas organizativas e funcionais do centro, imprescindibles para o seu desenvolvemento. Dito doutro xeito, a adquisición das competencias clave non depende nin dunha materia en concreto, nin dun ciclo educativo determinado. Cada unha das áreas contribúe ao desenvolvemento de diferentes competencias e, á súa vez, cada unha das competencias clave alcázase como consecuencia do traballo en varias áreas ou materias.

Na área de Lingua Inglesa tentaremos provomer todas estas competencias clave:

- 1º. Comunicación lingüística (CCL).**
- 2º. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).**
- 3º. Competencia dixital (CD).**
- 4º. Aprender a aprender (CAA).**
- 5º. Competencias sociais e cívicas (CSC).**
- 6º. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).**
- 7º. Conciencia e expresións culturais (CCEC).**

6. Peso dos estándares nas competencias clave

ÁREA	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.1. Comprende o sentido global e a información máis importante de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá adecuados á súa idade, procedentes de medios audiovisuais ou da Internet.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.2. Comprende os puntos principais e recoñece palabras e expresións coñecidas en textos orais (xogos de ordenador, peticións, instrucións) sobre temas do seu interese, expresados con claridade e que contén con apoio visual en soporte papel ou dixital.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.3. Identifica a información máis relevante en interaccións orais nas que participa que traten sobre temas familiares procedentes de diferentes medios de comunicación e da Internet.	CCL, CD, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.4. escoita atentamente en interaccións cara a cara, sen interromper.	CCL, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.5. Amosa interese e respecto polas intervencións orais alleas en prol da mellora da súa pronuncia, entoación e acentuación.	CCL, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.1. Participa de forma activa en situacións reais ou simuladas de comunicación, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, cunha pronuncia e entoación comprensibles.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.2. Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás habituais.	CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.3. Amosa unha actitude de escoita atenta.	CCL, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.4. Produce textos orais propios, sinxelos e breves (p.e. cancións, conversas telefónicas, dramatizacións) utilizando distintos soportes multimedia.	CCL, CD, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.5. Recorda as ideas principais dun texto escoitado e fai un resumo breve sobre o mesmo.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.6. Manifesta interese e respecto polas opinións do seus compañeiros/as.	CCL, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.7. Recoñece a diversidade lingüística da súa contorna como elemento enriquecedor.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.8. Comeza a utilizar correctamente e progresivamente aspectos fonéticos básicos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais comprensibles.	CCL, CAA

ÁREA	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.1. Comprende información básica escrita en notas, tendas e medios de transporte, relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.2. Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo, con apoio visual, procedente dos medios de comunicación adaptados á súa competencia lingüística e acorde coa súa idade.	CCL, CD
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.4. Emprega algunhas estratexias básicas para a comprensión lectora.	CCL, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLB3.5. Selecciona contos, narracións ou outro material escrito da biblioteca da aula para a súa lectura autónoma, acordos á súa idade e intereses e respectando as súas normas de funcionamento.	CCL, CSIEE
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLB3.6. Formula hipóteses sinxelas a partir de elementos icónicos e títulos que o acompañan e compróbaas.	CCL, CAA, CSIEE
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.7. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.8. Aмосa interese por informarse, comunicarse e aprender a través dos textos escritos.	CCL, CSIEE
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.9. Aмосa interese pola corrección, ortografía básica, puntuación e presentación dos textos escritos.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.1. Elabora textos sinxelos relacionados con temas da súa vida cotiá, experiencias e actividades na aula, traballados previamente de forma oral.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.2. Escribe diálogos simples, a partir de modelos, respectando a estrutura gramatical coñecida e as normas ortográficas básicas.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.3. Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura propios de situacións de relación interpersonal (invitacións, notas, avisos).	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.4. Aмосa interese polo uso guiado das TIC para producir textos e presentacións e transmitir información escrita.	CCL, CD, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.6. Produce mensaxes escritas breves: notas e avisos, instrucións ou normas, cartas, felicitacións, carteis, folletos, cómics ou descrições de lugares, gustos ou afeccións)	CAA, CSIEE
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.7. Produce textos escritos significativos, en soporte papel ou dixital, de forma individual ou en parella seguindo o modelo traballado (elaboración dunha enquisa, SMS, correspondencia persoal simple en soporte papel ou dixital falando de si mesmo/a e da	CCL, CAA

ÁREA	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave
	súa contorna inmediata ...).	
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.8. Uso do dicionario bilingüe e doutros materiais de consulta para a elaboración de textos.	CCL, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.9. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.10. Utiliza a lingua estranxeira escrita de forma correcta en situacións variadas atendendo á súa corrección ortográfica básica.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.1. Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festividade...) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente.	CCL, CAA, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.2. Aмосa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura.	CCL, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.2. Participa en actividades de aprendizaxe individuais e colectivas, respecta as ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.3. Inicia e remata as interaccións adecuadamente.	CCL, CAA, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.4. Pregunta e responde de xeito comprensible en actividades de aprendizaxe en distintos contextos.	CCL, CAA, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.5. Identifica en textos simples: as formas de presente e pasado simple, a afirmación e a negación...	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	B5.6. Expressa, identifica e distingue actividades variadas de rutina, lecer...	CCL, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.7. Describe unha escena sinxela dicindo o que hai nela, compara dúas ilustracións e identifica as diferenzas, entre outras.	CCL, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.8. Describe con máis detalle o seu aspecto físico, gustos, afeccións... de si mesmo/a e doutra persoa.	CCL, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.9. Expressa e distingue as indicacións para chegar a un lugar, así como as instrucións dentro e fóra da aula.	CCL, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.10. Diferencia preguntas e respostas moi simples, así como as que achegan información.	CCL
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.11. Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e persoa, e usa correctamente os nexos básicos.	CCL

ÁREA	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.12. Memoriza rutinas lingüísticas coñecidas para desenvolverse nas interaccións dentro e fóra da aula.	CCL, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.14. Comprende e usa adecuadamente o vocabulario necesario para participar nas interaccións da aula ou fóra da aula, ler textos próximos á súa idade e escribir con léxico traballado previamente.	CCL, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.15. Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.	CCL, CAA
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.16. Establece similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula ou na súa contorna máis próxima.	CCL, CSC
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.17. Valorar as linguas como instrumento de comunicación, para aprender e acercarse a outras culturas.	CCL, CSC

COMPETENCIA	% DOS ESTÁNDARES	% DE COMP. TOTAIS
CCL	96%	53%
CMCT	0%	0%
CD	9%	5%
CAA	38%	21%
CSC	30%	16%
CSIEE	9%	5%
CCEC	0%	0%

7. Concreción dos obxectivos para o curso

Segundo a orde do 23/07/2014 (DOG do 14 de agosto) os obxectivos fixados para a etapa da educación primaria son os que se relacionan na seguinte táboa.

a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a nondiscriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
i	Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
k	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
l	Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
m	Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo sexual.
n	Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

8. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable: temporalización e definición de unidades didácticas

TRIMESTRE	UNIDADE DIDÁCTICA	SESIÓNS	ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE
1º	REVIEW: Repaso	9	1.4, 1.5, 2.2, 2.3, 2.6, 3.7, 3.9, 5.8, 5.10, 5.11, 5.12
	STARTER: Connect with us! - Presentación dos personaxes. - Vocabulario sobre a tecnoloxía e os blogs. - Descricións.	3	1.1, 1.2, 1.5, 2.3, 2.4, 3.1, 3.3, 3.4, 4.2
	1. Fantastic friends - Vocabulario sobre o aspecto físico. - Verbo “to have”. - Presente continuo “going to”. - Blog de Grecia.	14	1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 4.3
	2. Work and play - Vocabulario de rutinas diarias. - Adverbios de frecuencia. - “How often do / does...?” - Preposicións de tempo. - Blog de Escocia.	14	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.3, 4.2, 4.3
	FESTIVAL: Christmas	2	1.4, 1.5, 2.4, 3.1, 3.4, 4.2
	3. Buy and sell	14	1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1,

	- Vocabulario de cousas que compran os nenos. - Adxectivos comparativos. - Blog de Estados Unidos.		3.3, 3.4, 4.3
2º	4. Around my town - Vocabulario sobre lugares da cidade. - Pasado do verbo “to be”. - Blog de China.	14	1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.3, 3.4, 4.3
	FESTIVALS: - World Peace Day - Chinese New Year - Easter	3	1.4, 1.5, 2.4, 3.1, 3.4, 4.2
3º	5. You´ve got talent! - Vocabulario das profesións. - Verbos en pasado. - Blog de Italia.	14	1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.3
	6. Amazing adventures - Vocabulario sobre actividades ao aire libre e o equipamento. - Futuro con “going to”. - Blog de Ecuador.	14	1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2
	REVIEW: Repaso	4	1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3

9. Relacionar unidades didácticas co currículo

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	BLOQUE 1. COMPRESIÓN DE TEXTOS ORAIS	b, f	B1.1. Estratexias de comprensión: - Uso do contexto visual e non verbal e dos coñecementos previos para a formulación de hipóteses sobre o que se vai escoitar, sobre o tema ou a situación, transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira. - Identificación da tipoloxía de textos emitidos en diferentes situacións de comunicación (rima, canción, exposición, descrición, diálogo...), adaptando a comprensión ao mesmo. - Interpretación das ideas principais expresadas en mensaxes orais de progresiva complexidade, como instrucións ou explicacións e interaccións orais ou gravacións en soporte audiovisual e informático para extraer información global ou dalgún detalle concreto. - Repetición, memorización comprensiva e observación de modelos para a adquisición do léxico, rutinas e expresións cotiás da lingua estranxeira. - Identificación de informacións específicas en textos orais variados emitidos en diferentes situacións de comunicación. - Seguimento verbal e non verbal de mensaxes orais de progresiva complexidade en situacións comunicativas habituais dentro e fóra da aula. - Desenvolvemento de actitudes e estratexias de cooperación e respecto en situacións de aprendizaxe compartida que faciliten interaccións orais en grupo para a realización de tarefas na aula. B1.2. Padróns sonoros, rítmicos, de entoación e acentuación básica: identificación progresiva de aspectos fonéticos, do ritmo, da entoación e da acentuación básica da lingua estranxeira como aspectos fundamentais para a comprensión de breves textos orais.	Escoita de rutinas de entrada, de peche, de normas de convivencia, tolerancia e respecto: Hello. Good morning/afternoon. Bye-bye. Goodbye. See you soon. What day is it today? It's (day of the week) What month are you in? We're in (month of the year) What's the weather like today? It's (weather). What time is it? It's... Raise your hand and wait to speak, please. Put your hand down, please; be patient and listen to me. Be quiet, please. Your worksheets go in your English folder. Put away your things, please. Tidy up, please. Give out the books, please. Collect the books, please. Knock on the door, please. Can I go to the toilet, please? Can I come in, please?... Thank you. Please. Sorry. (Todo o curso) Escoita e comprensión de conversacións nas que se presentan os protagonistas do curso. (Inicio de curso) Comprensión das instrucións da mestra usando xestos ou ilustracións: Listen and repeat, listen and sing, listen and do, listen and look, listen and match, listen and complete, listen and order, etc... (Todo o curso) Seguimento de instrucións dadas por un/unha compañeiro/a (Todo o curso)	Todo o curso Todo o curso

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				Escoita do alfabeto a través da actividade de “spelling” (Todo o curso) Escoita, repetición, comprensión e memorización de diversas cancións, expresións,... (Ao longo do curso) Realización de actividades de escoita coas seguintes estruturas: (Ao longo do curso) -Starter Unit: My birthday is on (10th January). I’ve got (a sister and a brother). I like (going to the cinema). Who’s your favourite hero? My favourite hero is (Nelson Mandela). He’s a (historical) hero. -Unit 1: I’ve got (a ponytail). He hasn’t got (straight hair). Have you got (freckles)? She’s (tall). They aren’t (smiley). Are you (sporty)? Is he (tall)? What are they (doing)? They’re (sailing). He isn’t (shouting). -Unit 2: I always / usually / often / sometimes / never (get up early). Does she ever (play on the tablet)? No, she (never) (plays on the tablet). How often do they (write stories)? They (write stories) once a day / twice a week / three times a month / every day / every week / on Thursday. -Unit 3: (A skateboard) is cheaper / bigger than (a bracelet). (Stickers are better / worse than (trading cards). (A sandwich is healthier / tastier than (a yoghurt). (Carrots) are more expensive / more colourful than (rice). -Unit 4: I was / wasn’t (at the market) yesterday. They were / weren’t (at the ice rink) on Wednesday. Where were you yesterday? Was he (at the cinema) yesterday? Yes, he was. /	10 horas 10 horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				No, he wasn't. Were they (at the beach) last week)? Yes, they were. / No, they weren't. -Unit 5: I visited / didn't visit a factory. You saw / didn't see people in the factory. He went / didn't go to a tournament. Did you (go to school)? Yes, I did. / No, I didn't. Did they invent the game? Yes, they did. / No, they didn't. -Unit 6: I'm / I'm not going to (go hiking) this evening. She's / She isn't going to (play tennis) tomorrow. Are they going to (go rafting) at the weekend? Yes, they are. / No, they aren't. (Where) are you going to (go)? (Who) is he going to (go) with? (How) are they going to (travel)? -Festivals: We're (building peace). Would you like to ...? Yes, I would. / No, I wouldn't. I was born in ... My animal is ... <u>Vocabulario:</u> Actividades de escoita, repetición e identificación de vocabulario co uso de ilustracións (flashcards and word cards), mímica e/ou vídeos (Durante todo o curso) -Vocabulario relativo aos días da semana: Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday and Sunday; os meses do ano: January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November and December; o tempo atmosférico: It's sunny, cloudy, raining, snowing, windy. -Vocabulario relativo aos números cardinais ata o 1000 e ordinais (para as datas 1st – 31st). -Starter Unit: Vocabulario relativo á tecnoloxía e aos blogs	2 horas Todo o curso

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				(avatar, blog, post, upload, username, video, password, profile). -Unit 1: Vocabulario relativo ao aspecto físico (blonde hair, curly hair, freckles, a fringe, a ponytail, spiky hair, straight hair, wavy hair, médium height, smart, smiley, sporty, clever, friendly, funny, hard-working, kind, naughty, dark brown hair, light brown hair, shy, creative). -Unit 2: Vocabulario relacionado coas rutinas diarias (catch the bus, get up early, go to dance class, go to football training, hang out with my friends, have a shower, help out at home, look after my pet, make a snack, play on the tablet, tidy my room, art, literacy, maths, music, PE, science, pack my school bag, phone my friends, ICT, history). Unit 3: Vocabulario relativo a cousas que compran os nenos e nenas (board game, bracelet, computer game, felt-tip pens, key ring, model kit, puzzle book, skateboard, snacks, soft toy, stickers, trading cards, gold, patterned, plain, silver, spotted, striped, badge, mini figure, checked, shiny). -Unit 4: Vocabulario relativo a lugares da cidade (art gallery, beach, castle, football stadium, hotel, ice rink, market, shopping centre, square, statue, tourist office, town hall, cable ca, coach, ferry, high-speed train, rickshaw, underground, department store, fountain, lorry, motorbike). -Unit 5: Vocabulario relativo a profesións (architect, builder, doctor, engineer, explorer, farmer, hairdresser, inventor, journalist, photographer, scientist, sportsperson, bought, gave, read, rode, swam, won, designer, taxi driver, wrote, made). -Unit 6: Vocabulario relacionado con actividades ao aire libre e	10 horas 10 horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				o equipamento (caving, gloves, hiking, kayaking, life jacket, mountain biking, rafting, rock climbing, rope, torch, waterproof jacket, wetsuit, brave, hungry, proud, scared, strong, tired, snowboarding, windsurfing, active, lazy). Festivals: -Vocabulario de Halloween: fancy dress, festival, tradition, autumn, bat, cat, fun, ghost, mask, monster, vampire, party, pumpkin, Jack-o-lantern, candle, scary, skeleton, "trick or treat", white, winter, witch, bag, bowl, cake. -Vocabulario de Christmas: Christmas tree, star, decorations, Santa, Father Christmas, reindeer, present, bow, ribbon, stocking, wreath. - Vocabulario de World Peace Day: create peace animations, have a picnic, plant a tree, sing peace songs. - Vocabulario de Chinese New Year: clean the house, costumes, lanterns, noodles, riddles. - Vocabulario de Easter: Happy Easter, bunny, chick, eggs, basket, egg hunt. -Vocabulario dos contos traballados nos libros de texto. (Todo o curso) Actividades de escoita e comprensión dos contos co uso do vídeo ou ilustración. (Puntualmente) Actividades de escoita e comprensión e das bandas deseñadas, co apoio de imaxes, que traballan o vocabulario e estruturas lingüísticas relacionadas máis arriba. (Puntualmente)	2 horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				Actividades de predición do contido dos contos e das bandas deseñadas: que se traballan no libro de texto coa axuda de ilustracións ou imaxes en DVD. (Ao longo do curso) Actividades relacionadas con Vlogs. (Todo o curso) Escoita e participación en xogos lingüísticos. (Todo o curso) - Actividades de escoita que permiten o seguemento do ritmo, a acentuación e a fonética: diferentes textos, cancións, sound track, "spelling"... (Todo o curso)	Todo o curso
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	BLOQUE 2. PRODUCCIÓN DE TEXTOS ORAIS	b, c, i	B2.1. Estratexias de produción: - Planificación: - Concibir a mensaxe con claridade e practicala varias veces, distinguindo a súa idea ou ideas principais e a súa estrutura básica. - Iniciar na adecuación do texto á persoa destinataria, contexto e canle, aplicando a estrutura de discurso adecuados a cada caso. - Execución: - Expresarse oralmente en situacións reais ou simuladas con progresiva autonomía, eficacia e complexidade das expresións utilizadas. - Apoiarse nos coñecementos previos, sobre o tema ou a situación transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira, para participar activamente en situacións funcionais, previamente preparadas e ensaiadas, de comunicación adecuadas á idade do alumnado e aos seus intereses. - Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos non verbais (xestos, expresións faciais, posturas, contacto visual ou corporal). - Recoñecer e usar léxico, formas e estruturas básicas orais coñecidas e propias da lingua estranxeira, para expresar funcións previamente traballadas. - Manter conversas cotiás e familiares sobre temas coñecidos en situacións de comunicación predicibles. - Participar en interaccións orais en situacións reais ou	Produción de rutinas de entrada, de peche, de normas de convivencia, tolerancia e respecto: Hello. Good morning/afternoon. Bye-bye. Goodbye. See you soon. What day is it today? It's (day of the week) What month are you in? We're in (month of the year) What's the weather like today? It's (weather). What time is it? It's... Raise your hand and wait to speak, please. Put your hand down, please; be patient and listen to me. Be quiet, please. Your worksheets go in your English folder. Put away your things, please. Tidy up, please. Give out the books, please. Collect the books, please. Knock on the door, please. Can I go to the toilet, please? Can I come in, please?... Thank you. Please. Sorry. (Todo o curso) Produción dos nomes dos protagonistas do curso. (Inicio	Todo o curso

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
			simuladas a través de respostas verbais e non verbais que esixan elección entre un repertorio limitado de posibilidades, en contextos progresivamente menos dirixidos. - Producir textos orais cotiáns de índole diversa tendo en conta tanto elementos lingüísticos como extralingüísticos, dicindo ou lendo en voz alta para toda a clase textos breves de realización propia. - Participar activamente en intercambios lingüísticos orais breves, previamente traballados en grupo, para expresar as necesidades de comunicación máis inmediatas. - Empregar a lingua estranxeira en situacións variadas de comunicación. B2.2. Padróns sonoros, rítmicos, de entoación e de acentuación básica: - Uso progresivo das normas que regulan a interacción oral. - Pronuncia comprensible, ritmo, entoación e acentuación adecuados, tanto na interacción e expresión oral como na recitación, dramatización ou lectura en voz alta. - Dominio progresivo de aspectos fonéticos básicos, de ritmo e entoación para a produción de textos breves orais, a través do xogo e da expresión corporal e musical.	de curso) Comprensión das instrucións da mestra usando xestos ou ilustracións: Listen and repeat, listen and sing, listen and do, listen and look, listen and match, listen and complete, listen and order, look and cut out, etc... (Todo o curso) Repetición de instrucións a un/unha compañeiro/a coa axuda da mestra. Produción de pequenas conversas ou transaccións dadas por un/unha compañeiro/a (Todo o curso) Actividades de produción das letras do alfabeto: deletrear o vocabulario (Todo o curso) Repetición, e produción oral de diversas cancións, expresións,... (Ao longo do curso) Realización de actividades de produción oral coas seguintes estruturas, con e sen apoio de elementos paralingüísticos (Ao longo do curso): -Starter Unit: My birthday is on (10th January). I've got (a sister and a brother). I like (going to the cinema). Who's your favourite hero? My favourite hero is (Nelson Mandela). He's a (historical) hero. -Unit 1: I've got (a ponytail). He hasn't got (straight hair). Have you got (freckles)? She's (tall). They aren't (smiley). Are you (sporty)? Is he (tall)? What are they (doing)? They're (sailing). He isn't (shouting). -Unit 2: I always / usually / often / sometimes / never (get up	Todo o curso

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				early). Does she ever (play on the tablet)? No, she (never) (plays on the tablet). How often do they (write stories)? They (write stories) once a day / twice a week / three times a month / every day / every week / on Thursday. -Unit 3: (A skateboard) is cheaper / bigger than (a bracelet). (Stickers are better / worse than (trading cards). (A sandwich is healthier / tastier than (a yoghurt). (Carrots) are more expensive / more colourful than (rice). -Unit 4: I was / wasn't (at the market) yesterday. They were / weren't (at the ice rink) on Wednesday. Where were you yesterday? Was he (at the cinema) yesterday? Yes, he was. / No, he wasn't. Were they (at the beach) last week? Yes, they were. / No, they weren't. -Unit 5: I visited / didn't visit a factory. You saw / didn't see people in the factory. He went / didn't go to a tournament. Did you (go to school)? Yes, I did. / No, I didn't. Did they invent the game? Yes, they did. / No, they didn't. -Unit 6: I'm / I'm not going to (go hiking) this evening. She's / She isn't going to (play tennis) tomorrow. Are they going to (go rafting) at the weekend? Yes, they are. / No, they aren't. (Where) are you going to (go)? (Who) is he going to (go) with? (How) are they going to (travel)? -Festivals: We're (building peace). Would you like to ...? Yes, I would. / No, I wouldn't. I was born in ... My animal is ... <u>Vocabulario:</u> Actividades de repetición e produción de vocabulario co uso de ilustracións (flashcards and word cards), mímica	10 horas 10 horas 2 horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				e/fou vídeos (Durante todo o curso): -Vocabulario relativo aos días da semana: Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday and Sunday; os meses do ano: January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November and December; o tempo atmosférico: It's sunny, cloudy, raining, snowing, windy. (Todo o curso) -Vocabulario relativo aos números cardinais ata o 1000 e ordinais (para as datas 1st – 31st). -Starter Unit: Vocabulario relativo á tecnoloxía e aos blogs (avatar, blog, post, upload, username, video, password, profile). -Unit 1: Vocabulario relativo ao aspecto físico (blonde hair, curly hair, freckles, a fringe, a ponytail, spiky hair, straight hair, wavy hair, médium height, smart, smiley, sporty, clever, friendly, funny, hard-working, kind, naughty, dark brown hair, light brown hair, shy, creative). -Unit 2: Vocabulario relacionado coas rutinas diarias (catch the bus, get up early, go to dance class, go to football training, hang out with my friends, have a shower, help out at home, look after my pet, make a snack, play on the tablet, tidy my room, art, literacy, maths, music, PE, science, pack my school bag, phone my friends, ICT, history). Unit 3: Vocabulario relativo a cousas que compran os nenos e nenas (board game, bracelet, computer game, felt-tip pens, key ring, model kit, puzzle book, skateboard, snacks, soft toy, stickers, trading cards, gold, patterned, plain, silver, spotted,	Todo o curso 10 horas 10 horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				striped, badge, mini figure, checked, shiny). -Unit 4: Vocabulario relativo a lugares da cidade (art gallery, beach, castle, football stadium, hotel, ice rink, market, shopping centre, square, statue, tourist office, town hall, cable ca, coach, ferry, high-speed train, rickshaw, underground, department store, fountain, lorry, motorbike). -Unit 5: Vocabulario relativo a profesións (architect, builder, doctor, engineer, explorer, farmer, hairdresser, inventor, journalist, photographer, scientist, sportsperson, bought, gave, read, rode, swam, won, designer, taxi driver, wrote, made). -Unit 6: Vocabulario relacionado con actividades ao aire libre e o equipamento (caving, gloves, hiking, kayaking, life jacket, mountain biking, rafting, rock climbing, rope, torch, waterproof jacket, wetsuit, brave, hungry, proud, scared, strong, tired, snowboarding, windsurfing, active, lazy). Festivals: -Vocabulario de Halloween: fancy dress, festival, tradition, autumn, bat, cat, fun, ghost, mask, monster, vampire, party, pumpkin, Jack-o-lantern, candle, scary, skeleton, “trick or treat”, white, winter, witch, bag, bowl, cake. -Vocabulario de Christmas: Christmas tree, star, decorations, Santa, Father Christmas, reindeer, present, bow, ribbon, stocking, wreath. - Vocabulario de World Peace Day: create peace animations, have a picnic, plant a tree, sing peace songs. - Vocabulario de Chinese New Year: clean the house,	10 horas 2 horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				costumes, lanterns, noodles, riddles. - Vocabulario de Easter: Happy Easter, bunny, chick, eggs, basket, egg hunt. -Vocabulario dos contos traballados nos libros de texto. (Todo o curso) Actividades de dramatización dos contos compensando as carencias lingüísticas con elementos paralingüísticos (Puntualmente) Actividades das bandas deseñadas, co apoio de imaxes, que traballan o vocabulario e estruturas lingüísticas relacionadas máis arriba (Puntualmente) Realización de actividades de comprensión vinculada á cultura e tradicións de países de fala inglesa, na sección Culture do libro de texto ou en vídeos. (Puntualmente) Actividades relacionadas con Vlogs. Escoita e participación en xogos lingüísticos. Actividades de seguemento do ritmo, a acentuación e a fonética: diferentes textos, cancións, sound track, "spelling"...	
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	BLOQUE 3. COMPRENSIÓN DE TEXTOS ESCRITOS	b, f	B3.1. Estratexias de comprensión: - Activación dos coñecementos previos en relación á tipoloxía e tema do texto que se vai traballar e formulación de hipóteses sobre o seu contido e contexto. - Identificar elementos icónicos, títulos e facer unha primeira anticipación e hipótese sobre o contido de textos escritos breves do seu interese e adaptados á súa idade. - Deducir o significado de palabras e expresións non coñecidas de palabras clave do texto,	Actividades de lectura de diferentes textos, incluídos os títulos das actividades propostas no libro de texto. Actividades de recoñecemento da tipoloxía do texto: textos instrutivos (receitas, instrucións de xogos, títulos das actividades do libro de texto), dialogados (contos, bandas deseñadas), expositivo (información en enciclopedias, libros	20 horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
			relacionadas cos e coas personaxes e co contexto a través da linguaxe non verbal ou co apoio de ilustracións. - Recoñecer textos breves, propios ou alleos de situacións cotiás próximas á súa experiencia como invitacións, felicitacións, notas, carteis... - Recoñecer o léxico, formas e estruturas breves escritas propias da lingua estranxeira, para expresar funcións previamente utilizadas. - Captación da idea global e identificación de elementos específicos en textos escritos situacións cotiás próximas á experiencia, con axuda de elementos lingüísticos e non lingüísticos do contexto. - Lectura menos guiada e escritos. comprensión de diferentes textos sinxelos, en soporte papel e dixital, adaptados á competencia lingüística do alumnado, para utilizar información global e específica, no desenvolvemento dunha tarefa, proxecto ou para gozar da lectura. - Usar progresivamente o dicionario bilingüe, biblioteca da aula e as tecnoloxías da información e da comunicación para ler (webs infantís e xuvenís, programas multimedia, correo electrónico). B3.2. Patróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación elementais: - Recoñecemento dos signos de puntuación elementais. - Asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos, expresións orais coñecidas e establecemento de relacións analíticas grafía-son, coñecemento dalgunhas irregularidades específicas propias da lingua estranxeira.. - Recoñecemento de símbolos de uso frecuente: €, £ @.	de texto ou internet), texto xornalístico (xornais), texto publicitario (avisos, cartas), textos poéticos (riddles, hand clapping rhymes, cancións). (Ao longo do curso) Actividades de predición sobre o vocabulario ou tema dos textos escritos (brainstorming) fixándose nos elementos icónicos e textuais. Presentación de flashcards e word cards. Realización de xogos coas mesmas. (Ao longo do curso) Actividades de skimming (Ao longo do curso): Captación da idea global sobre o texto Identificación da información máis importante. (Puntualmente) Actividades de scanning (Ao longo do curso): busca de vocabulario clave ou imaxes vinculadas ao texto. Secuenciación da imaxes ou frases por orden de aparición, enumeración por orden de aparición. Confirmación da falsedade ou certeza das imaxes ou textos en función da lectura. Asociación de imaxe a vocabulario. Resposta a preguntas sobre o texto contestando con respostas curtas. Actividades de resposta múltiple indicando a opción correcta. Resposta a preguntas Yes/No questions. Wh-questions. Actividades de realización de inferencias sobre o que opinan do texto (I think / I don't think / I want / I don't want). Identificación de símbolos €, £, e @ nas oracións. (Puntualmente) Actividades de sonorización das oracións respectando o signos de puntuación. (Ao longo do curso) Actividades de comprensión das lecturas de retahílas,	Todo o curso

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				anuncios, avisos e conversas coa axuda da sonorización das oracións (respectando os signos de puntuación) e/ou acompañamento de xestos ou imaxes. (Ao longo do curso) Actividades de lectura e comprensión das diferentes seccións do libro de texto. (Puntualmente) Actividades de lectura e comprensión dos títulos das actividades propostas, coa axuda da lectura en voz alta e a súa identificación mediante iconos e tradución simultánea dalgunhas palabras. (Ao longo do curso)	
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	BLOQUE 4. PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS	b, f, i	B4.1. Estratexias de produción: - Planificación: - Seleccionar o tipo de texto que se vai producir: conto, notas, dramatizacións ... - Usar, de forma progresivamente autónoma, estratexias básicas de produción de textos (a quen vai dirixido, qué se quere dicir e como se vai organizar a información), así como a elaboración pautada dun borrador ou a revisión do texto para a súa corrección. - Usar progresivamente o dicionario bilingüe e outros materiais de consulta en soporte papel ou dixital adecuados á idade do alumnado. - Execución: - Producir a mensaxe escrita con claridade, utilizando expresións e frases coñecidas, atendendo á persoa destinataria, ao tipo de texto e á finalidade, tanto en soporte papel como dixital. - Compensar as carencias léxicas mediante o uso do dicionario visual e bilingüe do alumnado, biblioteca de aula e materias dixitais para reproducir mensaxes escritas sinxelas. - Apoiarse nas palabras e frases coñecidas previamente en interaccións orais e de lectura. - Seleccionar e empregar o léxico adecuado ao tema e usar algún recurso cohesivo para non repetir palabras. - Elaborar informacións en ficheiros, libríños... textos breves escritos afíns aos seus intereses e experiencias, cunha intención comunicativa. - Reproducir a forma gráfica certas	Realización de transferencias ao código escrito de: vocabulario e estruturas (previamente traballadas noutros bloques de contido) recibidas de forma oral ou visual (bingos, pequenos ditados, de preguntas de rutinas de entrada e saída).(Puntualmente) Práctica do copiado de números, cores e outro vocabulario obxecto de estudo. (Ao longo do curso) Actividades de “filling the gaps”. (Ao longo do curso). Completar vocabulario clave de diferentes fontes. Actividades de comprensión escrita sobre o conto e/ou outros textos. Actividades interactivas: utilización de programas informáticos (Ao longo do curso) Utilización de dicionarios online. (Ao longo do curso) Realización de xogos lingüísticos: crosswords, wordsearch	20 horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
			palabras en situacións comunicativas, sen modelos dados, a través de hipóteses ou tratando de recordar a súa forma. - Utilizar a lingua estranxeira en mensaxes escritas como recordatorio visual e para á aprendizaxe de novas palabras e expresións (carteis para identificar os obxectos e os espazos da aula, calendario, normas de xogos, cartafol colectivo...). - Usar as tecnoloxías da información e a comunicación para producir textos e presentacións, recompilar e transmitir información. B4.2. Padróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación elementais: - Uso dos signos de puntuación elementais (interrogación, exclamación). - Asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos, expresións orais coñecidas e establecemento de relacións analíticas grafía-son, coñecemento dalgunhas irregularidades específicas propias da lingua estranxeira. - Recoñecemento de símbolos de uso frecuente: €, £, @.	puzzle (Puntualmente) Actividades de observación: Observación da escritura, palabras que faltan e escribir as mesmas. (Puntualmente) Actividades de reelaboración da información: Progress Journal, na que se inclúe a realización de actividades escritas, escribir estruturas lingüísticas. (Ao longo do curso) Actividades de cumprimentación: Cumprimentación da información en táboas sobre os protagonistas do curso, os propios/as alumnos/as, gramática... (Ao longo do curso) Actividades de preguntas e respostas sobre un texto, respectando o vocabulario, as estruturas traballadas e os símbolos de uso frecuente €, £, e @. (Ao longo do curso) Actividades de realización de frases coas estruturas lingüísticas e/ou vocabulario obxecto de estudo. (Ao longo do curso) Actividades de composición escrita de diferentes proxectos titulados "My Project" seguindo un modelo dado, no que se planifica o que se vai a escribir e nos que usarán os signos de puntuación máis básicos, padróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación moi elementais. Asemade o texto terá coherencia interna e será cohesivo. (Ao longo do curso)	Todo o curso
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	BLOQUE 5. COÑECEMENTO DA LINGUA E CONSCIENCIA	b, f	B5.1. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, países e comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Coñecemento dalgunhas similitudes e diferenzas nos costumes cotiáns e uso das formas básicas de relación social entre	Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, países e comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. Coñecemento dalgunhas similitudes e diferenzas nos	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
	INTERCULTURAL		os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso. - Actitude positiva sobre a propia capacidade para aprender unha lingua estranxeira e disposición para superar as dificultades de aprendizaxe. - Interese por establecer contactos e comunicarse con falantes da lingua estranxeira ou doutras linguas a través dos medios que nos proporcionan as tecnoloxías da comunicación. - Actitude positiva cara a realidade plurilingüe e multicultural da súa contorna. B5.2. Funcións comunicativas: - Establecemento de relacións sociais: saudar, agradecer, despedirse, dirixirse aos demais. -Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre aspectos persoais dun mesmo/a e dos e das demais. - Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre a procedencia e nacionalidade dun mesmo/a e doutra persoa. - Descrición de si mesmo/a. - Realización de preguntas e respostas curtas en tempo presente e pasado. - Descrición, en primeira persoa en afirmativa e negativa, de accións habituais, actividades diarias, de lecer etc. - Descrición, en primeira persoa en afirmativa e negativa, de accións cotiás no pasado. - Realización de preguntas e respostas sinxelas en primeira e terceira persoa de singular, para describir accións que se realizan no mesmo instante no que un fala. - Expresión de instrucións habituais e indicacións de dirección, en afirmativa e negativa. - Realización de preguntas e respostas sinxelas en primeira e terceira persoa de singular, para describir accións que se realizan no mesmo instante no que un fala. - Expresión de existencia. - Realización de preguntas sobre a existencia de algo. - Expresión da posesión dun mesmo/a e dunha terceira persoa en afirmativa e negativa. - Expresión da información en afirmativa e negativa e formulación das correspondentes preguntas. - Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre os días da semana, os meses e o tempo atmosférico, a hora, a data eta. - Realización de preguntas e respostas sinxelas indicando a	costumes cotiáns e uso das formas básicas de relación social entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso. Actitude positiva sobre a propia capacidade para aprender unha lingua estranxeira e disposición para superar as dificultades de aprendizaxe. Interese por establecer contactos e comunicarse con falantes da lingua estranxeira ou doutras linguas a través dos medios que nos proporcionan as tecnoloxías da comunicación. Actitude positiva cara a realidade plurilingüe e multicultural da súa contorna. Práctica sobre as costumes, festas e tradicións de países de fala inglesa e doutras culturas (Halloween, Christmas, Chinese New Year, Easter). (Puntualmente) Práctica de rutinas de entrada, de peche, de normas de convivencia, tolerancia e respecto: Saúdos (Hi. Hello. Good morning/afternoon.), despedidas (Bye-bye. Goodbye. See you soon.), a data: What day is it today? It's (day of the week) What month are you in? We're in (month of the year) What's the weather like today? It's (weather) e a hora: What time is it? It's... Raise your hand and wait to speak, please. Put your hand down, please; be patient and listen to me. Be quiet, please. Your worksheets go in your English folder. Put away your things, please. Tidy up, please. Give out the books, please. Collect the books, please. Knock on the door, please. Can I go	20 horas Todo o curso

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
			identificación e localización de persoas, de obxectos e de lugares... - Realización de preguntas e respostas sinxelas en relación a operacións de compravenda. - Formulación de preguntas e respostas sinxelas en relación á cantidade. - Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre os gustos e preferencias. - Realización de preguntas e respostas sobre a habilidade. - Expresión de habilidades e capacidades en afirmativo e negativo. - Formulación de preguntas e respostas sobre a vestimenta. - Descrición de persoas, plantas e animais. - Expresión de desexos. - Formulación de preguntas sobre o desexo. - Expresión de instrucións. - Preguntas e respostas sobre petición e ofrecemento de axuda. B5.3. Estruturas sintáctico-discursivas: - Saúdos, agradecementos, despedidas... (Hi, See you, How are you? I'm fine, thanks...). - Preguntas e respostas sobre aspectos persoais como nome, idade, estado de ánimo, comida favorita... (What's your name?, My name is, How old are you?, I'm, I'm (bored), What's your favourite (sport)? My favourite (sport) is..., (What's his/her favourite (subject)? His/her favourite (subject) is..., When is your birthday? My birthday is on (August 2nd)...). - Expresión de sorpresa, agrado... (What fun!; How nice!...). - Preguntas e respostas sinxelas sobre a procedencia e nacionalidade dun mesmo/a e doutra persoa (Where are you from?, I'm from..., Are you from...? Yes, I am/No, I am not, Is he/she from...? Yes he/she is/No, he/she isn't..., Are you (Portuguese)? Yes, I'm/No, I am not)). - Preguntas e respostas curtas en tempo presente e pasado (Are you...?, Yes, I am/No, I'm not, Is he/she...? Yes, he/she is/No, he/she isn't, Were you...?, Yes, I was/No, I wasn't, Was he/she...? Yes, he/she was/No, he/she wasn't). - Expresión de posesión en primeira e terceira persoa e formulación da pregunta correspondente e resposta afirmativa e negativa. - Descrición dun mesmo/a (I've got (blue eyes) and (dark hair, I'm (a nurse)). -	to the toilet, please? Can I come in, please?... Thank you. Please. Sorry. Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre aspectos persoais dun mesmo/a e dos e das demais: -Práctica de cal e o seu nome e/ou doutras persoas: What's your/his/her name? I'm/My name's... / He's/His name's... / She's/Her name's... (Puntualmente) -Práctica de cal é a súa idade e/ou doutras persoas: How old are/is you/he/she? I'm/He's/She's... years old. (Puntualmente) -Práctica do estado de ánimo (Todo o curso): How are you today? I'm fine, thank you. I'm not so good. I'm bored/tired, thank you. (Puntualmente) -Práctica dos gustos e preferencias persoais (comida favorita...): What's your favourite (food / sport)? My favourite (food / sport) is..., What's his/her favourite (subject)? His/her favourite (subject) is...(Puntualmente) -Práctica de cando é o seu aniversario e o doutras persoas: When's your/his/her birthday? My/his/her birthday is on / It's on (2nd August/August 2nd...). (Puntualmente) -Práctica de expresións de sorpresa e/ou agrado: What fun!; How nice!...(Puntualmente) -Práctica preguntas e respostas sinxelas sobre a procedencia e nacionalidade dun mesmo/a e doutra persoa: Where are/is you/he/she from?, I'm/He's/She's from... Are you from...? Yes, I am / No, I am not, Is he/she from...? Yes he/she is / No, he/she	10 horas 10 horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
			Preguntas e respostas curtas, en primeira e terceira persoa de singular, sobre actividades diarias, de lecer etc. (Do you (play tennis)?, Yes, I do / No, I don't). - Descrición, en primeira persoa en afirmativa e negativa, de accións cotiás no pasado (I (played) computer games yesterday, I didn't play...). - Descrición, en primeira persoa en afirmativa e negativa, de accións habituais, actividades diarias, de lecer etc. (I (have lunch((at half past eight), I (listen to music), I don't...)). - Preguntas e respostas sinxelas en primeira e terceira persoa de singular, para describir accións que se realizan no mesmo instante no que un fala (What are you doing?, I'm (playing), What is he doing?, She's/he's (speaking)). - Expresión de instrucións habituais e indicacións de direccións, en afirmativa e negativa (Fold (the paper), turn (on the left)). - Expresión de existencia (There is a (library) / There are lots of (parks) / There isn't / There aren't...). - Preguntas e respostas sobre a existencia de algo (Is there a (cinema)?, Yes there is, No there, isn't, Are there lots of (gyms)?, Yes there are, No, there aren't). - Expresión da información (I've/I haven't got (English) on (Friday)...)). - Preguntas e respostas sobre os días da semana, meses, o tempo atmosférico, as horas e as datas (What date is it today?...)). - Preguntas e respostas sobre obxectos do seu interese (Where's is it?, It's in/on/under/next to). - Expresión de cantidade: contar desde 1 a 1000. e 1st (1st), twentyfifth (25th)... - Preguntas e respostas sinxelas sobre o prezo (How much is it?, It's (one) pound and (fifty) cents). - Preguntas e respostas sinxelas sobre a cantidade de obxectos o persoas (How many... are there?). - Preguntas e respostas sobre o gusto en primeira persoa (Do you like (cheese)?, Yes, I do/ No, I don't). - Expresión do gusto en primeira persoa en afirmativa e negativa (I like (salad), I don't like (chips)). - Realización de preguntas e respostas sobre habilidades (Can you (swim)?, Yes, I can;, No I can't). - Expresión de habilidades en	isn't... Are you (Portuguese)? Yes, I'm / No, I am not. Is he/she...? Yes, he/she is / No, he/she isn't. (Puntualmente) -Práctica de descrición de si mesmo/a: I'm..., I've got (blue eyes) and (dark hair), I'm (a nurse)... (Puntualmente) -Realización de preguntas e respostas curtas en tempo presente e pasado: Are you...? Yes, I am / No, I'm not. Is he/she...? Yes, he/she is/No, he/she isn't. Were you...? Yes, I was. / No, I wasn't. Was he/she...? Yes, he/she was / No, he/she wasn't. (Ao longo do curso) -Preguntas e respostas curtas, en primeira e terceira persoa de singular, sobre actividades diarias, de lecer etc.: Do/does you/he/she (play tennis)? Yes, I/he/she do/does / No, I/he/she don't/doesn't. (Ao longo do curso) -Descricións, en primeira persoa en afirmativa e negativa, de accións habituais, cotiás, actividades diarias, de lecer, etc, en presente e en pasado: I (have) (lunch) at (half past eight). I (listen to music). I don't... I (played) (computer games) yesterday, I didn't (play). (Ao longo do curso) -Realización de preguntas e respostas sinxelas en primeira e terceira persoa de singular, para describir accións que se realizan no mesmo instante no que un fala: What are you doing? I'm (playing), What is he/she doing? He's/she's (speaking). (Ao longo do curso) -Expresión de instrucións habituais e indicacións de dirección, en afirmativa e negativa: Fold (the paper), turn (on the left). (Ao longo do curso)	Todo o curso Todo o

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
			afirmativo e negativo (I can (play the piano), I can't (play the trumpet). - Identificación das pezas de roupa (I'm wearing, he/she's wearing). - Preguntas e respostas sobre a vestimenta (What's she/he wearing?, Who's wearing (shoes)?). - Expresión de desexos (I want to (make a cake). - Preguntas sobre o desexo (Do you want to (play basketball?)). - Realización de preguntas e respostas curtas (What's this?, It's...). - Preguntas e respostas sobre petición e axuda (Can I have (pasta), please?). B5.4. Léxico oral de alta frecuencia (recepción) relativo a posesións persoais, cores, números cardinais ata o 1000 e ordinais ata dous díxitos, preposicións, días da semana, roupa, materiais escolares, a hora, roupa, adxectivos para describir persoas, lugares e obxectos, países, nacionalidades, continentes, profesións, partes do corpo e a cara, deportes, equipamento deportivo, actividades ao aire libre e de lecer, instrucións habituais e indicacións de dirección, lugares da cidade, medios de transporte, comida, moedas, estado e sentimentos, tempo atmosférico, días da semana, meses, estacións do ano, accións, instrumentos musicais, materiais, animais, membros da familia, partes do corpo e da cara, e partes da casa.	-Expresión de existencia e preguntas e respostas sobre a existencia de algo e a cantidade de obxectos ou persoas: There is a (library) / There are lots of (parks) / There isn't / There aren't.... Is there a (cinema)? Yes, there is / No there, isn't. Are there lots of (gyms)? Yes there are / No, there aren't. How many... is/are there? (Puntualmente) -Expresión da información e da posesión dun mesmo/a e dunha terceira persoa en afirmativa e negativa e formulación das correspondentes preguntas: I/he/she have/has got..., I/he/she haven't/hasn't got..., Have/Has you/he/she got...? Yes, I/he/she have/has / No, I/he/she haven't/hasn't. (Ao longo do curso). -Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre os días da semana, meses, o tempo atmosférico, as horas, as datas, etc.: What date is it today?... (Todo o curso) -Realización de preguntas e respostas sinxelas indicando a identificación e localización de persoas, de obxectos e de lugares: Where's it/the...? It's/The... is in/on/under/next to... (Ao longo do curso) -Realización de preguntas e respostas sinxelas en relación a operacións de compravenda e o prezo: How much is it? It's (one) pound.... (Puntualmente) -Formulación de preguntas e respostas sinxelas en relación á cantidade: números cardinais (contar dende 1 ata 1000) e ordinais (first – 1st...). (Todo o curso) -Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre os gustos e preferencias en primeira persoa: Do you like	curso 20 Horas

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				(cheese)? Yes, I do/ No, I don't. I like (salad) / I don't like (chips). (Puntualmente) -Realización de preguntas e respostas sobre a habilidade e expresión de habilidades e capacidades en afirmativo e negativo: Can you (swim)? Yes, I can / No, I can't. I can (play the piano) / I can't (play the trumpet). (Puntualmente) -Formulación de preguntas e respostas sobre a vestimenta e identificación das pezas de roupa: What's he/she wearing?, Who's wearing (shoes)? I'm/he's/she's wearing... (Puntualmente) -Descrición de persoas, plantas e animais: I'm/he's/she's/it's/we're/they're... (Ao longo do curso) -Formulación de preguntas sobre o desexo e expresión de desexos: Do you want to (play basketball)? I want to (make a cake). (Puntualmente) -Expresión de instrucións: Do / listen / cut... (Todo o curso) - Realización de preguntas e respostas curtas: What's this? It's... -Preguntas e respostas sobrepetición e ofrecemento de axuda: Can you help me, please?, Can I (have) (a school thing/pasta), please? (Ao longo do curso) Práctica do alfabeto deletreando palabras. (Ao longo do curso) Léxico oral de alta frecuencia(recepción) relativo a posesións persoais, cores, números cardinais ata o 1000 e ordinais ata	Todo O curso

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp. Horas
				dous díxitos, preposicións, materiais escolares, a hora, roupa, adxectivos para describir persoas, lugares e obxectos, países, nacionalidades, continentes, profesións, deportes, equipamento deportivo, actividades ao aire libre e de lecer, instrucións habituais e indicacións de dirección, lugares da cidade, medios de transporte, comida, moedas, estado e sentimentos, tempo atmosférico, días da semana, meses, estacións do ano, accións, instrumentos musicais, materiais, animais, membros da familia, partes do corpo e da cara e partes da casa. (Todo o curso)	

10. Concreción para cada estándar de aprendizaxe do grao mínimo de consecución para superar a materia e dos procedementos e instrumentos de avaliación

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.1. Comprende o sentido global e a información máis importante de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá adecuados á súa idade, procedentes de medios audiovisuais ou da Internet.	-Comprende o sentido global e a información máis importante de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá adecuados á súa idade, procedentes de diferentes medios. -Coñece e aplica as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral e a información mais importante do texto. -Discrimina patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos nos diferentes contextos comunicativos de forma significativa.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.2. Comprende os puntos principais e recoñece palabras e expresións coñecidas en textos orais (xogos de ordenador, peticións, instrucións) sobre temas do seu interese, expresados con claridade e que contén con apoio visual en soporte papel ou dixital.	-Comprende os puntos principais e recoñecer palabras e expresións coñecidas en textos orais (xogos de ordenador, peticións, instrucións) sobre temas do seu interese, expresados con claridade e que contén con apoio visual en soporte papel ou dixital.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.3. Identifica a información máis relevante en interaccións orais nas que participa que traten sobre temas familiares procedentes de diferentes medios de comunicación e da Internet.	-Identifica a información máis relevante en interaccións orais nas que participa que traten sobre temas familiares procedentes de diferentes medios de comunicación e da Internet.	- Observación. - Diario de clase.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.4. escoita atentamente en interaccións cara a cara, sen interromper.	-Escoita atentamente en interaccións cara a cara, sen interromper.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.5. Amosa interese e respecto polas intervencións orais	-Amosa interese e respecto polas intervencións orais alleas en prol	- Observación.

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
LINGUA ESTRANXEIRA	alleas en prol da mellora da súa pronuncia, entoación e acentuación.	da mellora da súa pronuncia, entoación e acentuación.	
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.1. Participa de forma activa en situacións reais ou simuladas de comunicación, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, cunha pronuncia e entoación comprensibles.	-Participa de forma activa en situacións reais ou simuladas de comunicación, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, cunha pronuncia e entoación comprensibles. - Valora a lingua estranxeira como un instrumento de comunicación. -Produce patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e de uso diario.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.2. Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás habituais.	-Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás habituais.	- Observación. - Probas orais.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.3. Amosa unha actitude de escoita atenta.	-Amosa unha actitude de escoita atenta.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.4. Produce textos orais propios, sinxelos e breves (p.e. cancións, conversas telefónicas, dramatizacións) utilizando distintos soportes multimedia.	-Produce textos orais propios, sinxelos e breves (p.e. cancións, conversas telefónicas, dramatizacións) utilizando distintos soportes multimedia.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.5. Recorda as ideas principais dun texto escoitado e fai un resumo breve sobre o mesmo.	-Recorda as ideas principais dun texto escoitado e facer un resumo breve sobre o mesmo.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais.

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.6. Manifesta interese e respecto polas opinións do seus compañeiros/as.	-Manifesta interese e respecto polas opinións do seus compañeiros/as.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.7. Recoñece a diversidade lingüística da súa contorna como elemento enriquecedor.	-Recoñece a diversidade lingüística da súa contorna como elemento enriquecedor.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB2.8. Comeza a utilizar correctamente e progresivamente aspectos fonéticos básicos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais comprensibles.	-Comeza a utilizar correctamente e progresivamente aspectos fonéticos básicos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais comprensibles.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.1. Comprende información básica escrita en notas, tendas e medios de transporte, relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.	-Identifica o tema e comprender o sentido xeral e as ideas principais en textos escritos sinxelos de temas previamente traballados de forma oral e cun léxico cotián de interese con apoio visual en soporte papel ou dixital. -Recoñece as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, e as ideas principais en textos escritos sinxelos. -Discrimina patróns gráficos e recoñecer os significados e intencións comunicativas básicas que expresen pausas, exclamacións e interrogacións. -Recoñece os signos ortográficos básicos (punto e coma), así como os símbolos frecuentes.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA	PLEB3.2. Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo, con	-Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo, con apoio	- Observación.

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
LINGUA ESTRANXEIRA	apoio visual, procedente dos medios de comunicación adaptados á súa competencia lingüística e acorde coa súa idade.	visual, procedente dos medios de comunicación adaptados á súa competencia lingüística e acorde coa súa idade.	- Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.4. Emprega algunhas estratexias básicas para a comprensión lectora.	-Emprega algunhas estratexias básicas para a comprensión lectora.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLB3.5. Selecciona contos, narracións ou outro material escrito da biblioteca da aula para a súa lectura autónoma, acordes á súa idade e intereses e respectando as súas normas de funcionamento.	- Selecciona contos, narracións ou outro material escrito da biblioteca da aula para a súa lectura autónoma, acordes á súa idade e intereses e respectando as súas normas de funcionamento.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLB3.6. Formula hipóteses sinxelas a partir de elementos icónicos e títulos que o acompañan e compróbaas.	-Formula hipóteses sinxelas a partir de elementos icónicos e títulos que o acompañan.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.7. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	-Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.8. Amosa interese por informarse, comunicarse e aprender a través dos textos escritos.	-Amosa interese por informarse, comunicarse e aprender a través dos textos escritos.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB3.9. Amosa interese pola corrección, ortografía básica, puntuación e presentación dos textos escritos.	-Amosa interese pola corrección, ortografía básica, puntuación e presentación dos textos escritos.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA	PLEB4.1. Elabora textos sinxelos relacionados con temas da súa vida cotiá, experiencias e actividades na aula, traballados	- Elabora textos sinxelos propios, compostos de frases simples illadas, utilizando convencións ortográficas e os principais signos de puntuación, para falar de si mesmo, da súa contorna máis inmediata	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
ESTRANXEIRA	previamente de forma oral.	e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles. -Coñece e aplica as estratexias básicas máis adecuadas para a produción de textos escritos. -Usa ferramentas informáticas para completar actividades preelaboradas polo persoal docente. -Aplica patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir frases curtas que utiliza normalmente ao falar, cunha ortografía aceptable.	
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.2. Escribe diálogos simples, a partir de modelos, respectando a estrutura gramatical coñecida e as normas ortográficas básicas.	-Escribe diálogos simples, a partir de modelos, respectando a estrutura gramatical coñecida e as normas ortográficas básicas.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.3. Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura propios de situacións de relación interpersoal (invitacións, notas, avisos).	-Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura propios de situacións de relación interpersoal (invitacións, notas, avisos).	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.4. Aмосa interese polo uso guiado das TIC para producir textos e presentacións e transmitir información escrita.	-Aмосa interese polo uso guiado das TIC para producir textos e presentacións e transmitir información escrita.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.6. Produce mensaxes escritas breves: notas e avisos, instrucións ou normas, cartas, felicitacións, carteis, folletos, cómics o descricións de lugares, gustos ou afeccións)	-Produce mensaxes escritas breves: notas e avisos, instrucións ou normas, cartas, felicitacións, carteis, folletos, cómics, descricións de lugares, gustos ou afeccións)	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.7. Produce textos escritos significativos, en soporte papel ou dixital, de forma individual ou en parella seguindo o modelo traballado (elaboración dunha enquisa, SMS, correspondencia persoal simple en soporte papel ou dixital falando de si mesmo/a e da súa contorna inmediata ...).	-Produce textos escritos significativos, en soporte papel ou dixital, de forma individual ou en parella seguindo o modelo traballado (elaboración dunha enquisa, correspondencia persoal simple en soporte papel ou dixital falando de si mesmo/a e da súa contorna inmediata ...).	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.8. Uso do dicionario bilingüe e doutros materiais de consulta para a elaboración de textos.	-Usa o dicionario bilingüe e outros materiais de consulta para a elaboración de textos.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.9. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	-Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB4.10. Utiliza a lingua estranxeira escrita de forma correcta en situacións variadas atendendo á súa corrección ortográfica básica.	-Utiliza a lingua estranxeira escrita de forma correcta en situacións variadas atendendo á súa corrección ortográfica básica.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.1. Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festividade...) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente.	-Identifica aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos e significativos e aplica progresivamente os coñecementos adquiridos sobre estes, a unha comprensión adecuada do texto oral e escrito. -Amosa curiosidade pola lingua e pola súa cultura. -Amosa interese en participar en actividades individuais, así como respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. -Inicia e remata as interaccións adecuadamente en situacións reais ou simuladas en contextos dirixidos.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		-Obtén e da información persoal máis detallada, aparencia física, afeccións... en situacións comunicativas habituais dentro e fóra da aula. -Exprésase en tempo presente e pasado simple, afirmativa e negativa, 1ª e 3ª persoa... -Expresa nocións básicas relativas a accións cotiás, de lecer... -Expresa e identifica a existencia de seres vivos ou obxectos. -Descríbese fisicamente, achegando información complementaria, a si mesmo/a ou a outra persoa -Expresa e comprende indicacións e ordes. -Utiliza adecuadamente as estruturas morfosintácticas para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel. -Utiliza as estruturas sintácticas de progresiva dificultade (p. e. enlazar frases sinxelas con conectores (and, or, then but), pero adecuándoas aos propósitos comunicativos. -Recoñece estruturas sintácticas básicas e os seus significados asociados. -Mostra un control dun conxunto de estruturas gramaticais sinxelas e de modelos de oracións e frases dentro dun repertorio memorizado. -Comprende e utiliza o léxico propio do nivel en situacións	

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		comunicativas sinxelas da vida da aula ou fóra dela. -Recoñece un repertorio limitado de léxico de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas súas experiencias. -Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas (horarios, hábitos, festividade...).) -Indaga a realidade plurilingüe e multicultural das familias e da súa contorna, e identifica semellanzas e diferenzas, evitando os estereotipos.	
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.2. Aмосa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura.	-Amosa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura. -Amosa interese en participar en actividades individuais. -Obtén e da información persoal máis detallada, aparencia física, afeccións... en situacións comunicativas habituais dentro e fóra da aula. -Expresarse en tempo presente e pasado simple, afirmativa e negativa, 1ª e 3ª persoa... . Expresa nocións básicas relativas a accións cotiás, de lecer... -Expresa e identifica a existencia de seres vivos ou obxectos. -Descríbese fisicamente, achegando información complementaria, a	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		si mesmo/a ou a outra persoa. -Expresa e comprende indicacións e ordes. -Utilizar adecuadamente as estruturas morfosintácticas para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel. -Utiliza as estruturas sintácticas de progresiva dificultade (p. e. enlazar frases sinxelas con conectores (and, or, then but), pero adecuándoas aos propósitos comunicativos. -Recoñecer estruturas sintácticas básicas e os seus significados asociados. -Mostra un control dun conxunto de estruturas gramaticais sinxelas e de modelos de oracións e frases dentro dun repertorio memorizado. - Comprende e utiliza o léxico propio do nivel en situacións comunicativas sinxelas da vida da aula ou fóra dela. -Recoñece un repertorio limitado de léxico de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas súas experiencias. -Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e logra unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas (horarios, hábitos, festividades...). -Coñece a realidade plurilingüe e multicultural das familias e da súa contorna, e identifica semellanzas e diferenzas, evitando os	

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		estereotipos.	
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.2. Participa en actividades de aprendizaxe individuais e colectivas, respecta as ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	-Participa en actividades de aprendizaxe individuais e colectivas, respecta as ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	- Observación. - Diario de clase.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.3. Inicia e remata as interaccións adecuadamente.	-Inicia e remata as interaccións adecuadamente.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.4. Pregunta e responde de xeito comprensible en actividades de aprendizaxe en distintos contextos.	-Pregunta e responde de xeito comprensible en actividades de aprendizaxe en distintos contextos.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.5. Identifica en textos simples: as formas de presente e pasado simple, a afirmación e a negación...	-Identifica en textos simples: as formas de presente e pasado simple, a afirmación e a negación...	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	B5.6. Expresa, identifica e distingue actividades variadas de rutina, lecer...	-Expresa, identifica e distingue actividades variadas de rutina, lecer...	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.7. Describe unha escena sinxela dicindo o que hai nela, compara dúas ilustracións e identifica as diferenzas, entre outras.	-Describe unha escena sinxela dicindo o que hai nela, compara dúas ilustracións e identifica as diferenzas, entre outras.	- Observación. - Probas orais.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.8. Describe con máis detalle o seu aspecto físico, gustos, afeccións... de si mesmo/a e doutra persoa.	-Describe con máis detalle o seu aspecto físico, gustos, afeccións... de si mesmo/a e doutra persoa.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.9. Expresa e distingue as indicacións para chegar a un lugar, así como as instrucións dentro e fóra da aula.	-Expresa e distingue as indicacións para chegar a un lugar, así como as instrucións dentro e fóra da aula.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.10. Diferenza preguntas e respostas moi simples, así como as que achegan información.	-Diferenza preguntas e respostas moi simples, así como as que achegan información.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.11. Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e persoa, e usa correctamente os nexos básicos.	-Estrutura adecuadamente os elementos das oracións e mantén a concordancia de número e persoa.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.12. Memoriza rutinas lingüísticas coñecidas para desenvolverse nas interaccións dentro e fóra da aula.	-Memoriza rutinas lingüísticas coñecidas para desenvolverse nas interaccións dentro e fóra da aula.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.14. Comprende e usa adecuadamente o vocabulario necesario para participar nas interaccións da aula ou fóra da aula, ler textos próximos á súa idade e escribir con léxico traballado previamente.	-Comprende e usa adecuadamente o vocabulario necesario para participar nas interaccións da aula ou fóra da aula, ler textos próximos á súa idade e escribir con léxico traballado previamente.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.15. Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.	-Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.16. Establece similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula ou na súa contorna máis próxima.	-Establece similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula ou na súa contorna máis próxima.	- Observación.

ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE COSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB5.17. Valorar as linguas como instrumento de comunicación, para aprender e acercarse a outras culturas.	-Valora as linguas como instrumento de comunicación para aprender e acercarse a outras culturas.	- Observación.
PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	PLEB1.1. Comprende o sentido global e a información máis importante de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá adecuados á súa idade, procedentes de medios audiovisuais ou da Internet.	-Comprende o sentido global e a información máis importante de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá adecuados á súa idade, procedentes de diferentes medios. -Coñece e aplica as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral e a información mais importante do texto. -Discrimina patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos nos diferentes contextos comunicativos de forma significativa.	- Observación. - Diario de clase. - Probas orais e escritas.

11. Concrecións metodolóxicas que require a materia

O enfoque comunicativo debe prevalecer no tratamento da Lingua Estranxeira, e polo tanto, os elementos curriculares deben estar definidos nas bases dos procesos comunicativos aos que están dirixidos, adaptándoos no caso da Educación Primaria, ás características e necesidades dos alumnos/as.

Con isto en mente, e integrando todos estes aspectos, o currículo está estruturado arredor das actividades lingüísticas descritas no Marco Europeo: comprensión e produción (expresión e interacción) de textos orais e escritos.

A linguaxe demanda unha metodoloxía enfocada aos alumnos/as, nas súas necesidades de aprendizaxe e na responsabilidade que teñen que asumir no proceso de aprendizaxe; consecuentemente, a metodoloxía ideal consistirá nun conxunto de prácticas de ensino, aprendizaxe e valoración que axuden ao estudante a adquirir, dun lado, as diferentes competencias envolvidas no proceso comunicativo, e, doutro lado, desenvolver a habilidade de unir as competencias e poñelas en práctica, para producir e procesar textos orais e escritos adaptados a contexto relevantes.

Para adquirir competencia lingüística na lingua estranxeira é esencial desenvolver as habilidades de lectura e escritura.

Hai que poñer especial énfase en explotar os recursos dixitais, entendidos como ferramentas esenciais para iniciar aos alumnos/as na adquisición gradual de mecanismos de aprendizaxe autónoma, sempre adaptada á súa idade e particularidades.

Así pois, os alumnos/as:

- ⇒ desenvolven a competencia intercultural aprendendo cousas da cultura británica e a doutros países de fala inglesa.
- ⇒ desenvolven estratexias persoais efectivas de aprendizaxe para ser estudantes responsables, autónomos e automotivados.
- ⇒ desenvolven destrezas do pensamento como predicir, secuenciar, clasificar, categorizar, explicar e xustificar, nunha variedade de contextos interesantes.
- ⇒ usan CLIL para descubrir cousas do mundo, desenvolver destrezas cognitivas e conceptuais, e levan a cabo investigacións independentes e buscas *online* e *offline*.
- ⇒ pronuncian o inglés de forma natural e intelixible.
- ⇒ están moi motivados e gozan do reto de aprender inglés.

- ⇒ comunícanse e expresan a súa opinión persoal con seguridade.
- ⇒ desenvolven as sete Competencias Clave sistematicamente.
- ⇒ utilizan as novas tecnoloxías e recursos multimedia para estudar, investigar, consolidar e ampliar a súa aprendizaxe.
- ⇒ entenden e utilizan a gramática correcta e apropiadamente.
- ⇒ desenvolven as destrezas de *listening*, *speaking*, *reading* e *writing* de forma integral e equilibrada.
- ⇒ aprenden a través de distintos tipos de contos e textos de lectura, e de actividades tan amenas como concursos, obras de teatro, xogos e vídeos de nenos británicos e doutros países de fala inglesa.
- ⇒ planifican, preparan, escriben e presentan un divertido traballo en cada unidade.
- ⇒ desenvolven destrezas sociais e cidadás como a colaboración, o traballo en equipo, a tolerancia, o respecto, o entendemento mutuo e un sentido de responsabilidade social e ambiental.

Promoverase, en definitiva, o uso das catro destrezas: “listening” escoitar (comprensión oral), “speaking” (falar, expresión oral), “reading” (ler, comprensión escrita) e “writing” (escribir, expresión escrita).

12. Materiais e recursos didácticos que se van a utilizar

⇒ *Pupil 's Book*

Libro de 80 páxinas a toda cor que consta de:

- unha unidade de apertura
- seis unidades temáticas

Cada unidade componse de nove leccións con práctica de vocabulario, diálogos curtos para contextualizar e practicar as estruturas gramaticais, táboas de gramática con preguntas guiadas para apoiar o pensamento inductivo sobre a lingua e un conto para

consolidar as estruturas lingüísticas. En cada unidade hai tamén unha lección de Life skills que desenvolve as habilidades dos alumnos do século XXI, unha sección integrada de destrezas que axuda aos nenos a través da lectura e a escritura dun texto da vida real, un repaso completo do vocabulario e a gramática e, finalmente, un entretido vídeo que amplía o repaso da gramática da unidade e presenta outras estruturas cotiás.

O *Pupil's Book* tamén contén:

- dúas leccións de festividades (sobre o Día Mundial da Paz e o Ano Novo chinés).
- seis leccións de destrezas do pensamento, onde os nenos exponen unha 'gran pregunta', p. ex. *What's the perfect job?*, e empregan distintas ferramentas para responder.
- un *Heroes Project*.

⇒ **Workbook**

Libro de 96 páxinas a toda cor no que se pode escribir, forma tándem de traballo co *Pupil's Book* para reforzar, consolidar e ampliar a aprendizaxe da lingua, apoiar e desenvolver a lectura e a escritura e proporcionar máis práctica de comprensión e produción oral. Ao terminar cada unidade hai unha páxina completa de cuestionario de repaso da unidade.

O *Workbook* tamén contén:

- tres repasos de fin de trimestre que axudan aos nenos para repasar o que aprenderon. Conteñen tarefas de práctica de exames como as do *Cambridge Young Learner Flyers*.
- doce páxinas de reforzo e ampliación de gramática.
- catro lecturas extra para desenvolver as destrezas de lectura.
- seis páxinas de destrezas de estudo.
- páxinas de ampliación de práctica para exames para axudar aos nenos para pasar os exames de *Cambridge Young Learner Flyers*.

⇒ **Pupil's Practice Kit**

Este compoñente contén unha ampla variedade de actividades dixitais interactivas para ampliar a práctica do vocabulario, a gramática e os temas da unidade en clase e en casa. Tales actividades motivan aos alumnos e axúdanos a desenvolver a súa sensación de autonomía como estudantes.

⇒ ***Pupil's Resource Pack***

Contén os arquivos de audio listos para ser descargados en MP3.

⇒ ***Pupil's Book eBook***

É unha versión dixital do *Pupil's Book*, coas gravacións e os vídeos finais de cada unidade para os nenos.

⇒ ***Pupil's Book e Workbook dixitais***

Versións interactivas do *Pupil's Book* e o *Workbook*.

⇒ ***Teacher's Book***

É un libro de fácil uso (a edición en inglés está impresa e encadernada en espiral). Ten unha introdución a *Heroes 5*, a programación do curso e plans sinxelos de seguir para as leccións de cada unidade. O plan de cada lección ocupa unha dobre páxina para facilitar o seu uso en clase e contén os estándares de aprendizaxe, o vocabulario clave, os materiais necesarios, rutinas de aprendizaxe, notas didácticas de todas as actividades, coolers e actividades extra, así como consellos e suxestións de apoio e ampliación, co fin de sacar o maior partido ás clases.

As respostas aparecen ben identificables en cor azul, e as transcripcións das gravacións de audio están nunha sección ao final do *Teacher's Book*.

⇒ ***Class audio CDs***

Son catro CD coas gravacións de audio de todo o *Pupil's Book* e o *Workbook* de *Heroes 5*, isto é: o vocabulario clave, os diálogos, as actividades de pronuncia, os contos, as actividades de comprensión oral, as cancións e a súa versión karaoke, a práctica para os exames e moitos outros tipos de actividades de comprensión oral. Os CD tamén conteñen as gravacións das leccións das festividadeas, as dos repasos trimestrais, as das ampliacións de lectura e gramática e as das leccións de práctica para os exames.

⇒ ***Flashcards***

As 111 *flashcards* a toda cor con imaxes do vocabulario principal das leccións 1 e 6 de cada unidade, constitúen un rico material visual de apoio para aprender, presentar, practicar e repasar o vocabulario.

⇒ ***Teacher's Resource Pack***

Contén os tests, os materiais fotocopiabes, as *word cards*, as rúbricas de avaliación e as cartas para os pais.

⇒ **Presentation Kit**

Trátase dunha versión interactiva do *Pupil's Book* e o *Workbook* para que o profesor presente o material en clase. Contén tamén actividades extra.

⇒ **Test generator**

Este recurso permite ao profesor descargar exames xa preparados ou facer os seus elixindo as actividades coas que avaliar a adquisición do vocabulario, a gramática, a lectura, a escritura e a comprensión oral que se presentaron no *Pupil's Book*.

⇒ **DVDs/vídeos**

⇒ **Posters**

⇒ **Ordenador**

⇒ **Pizarra interactiva**

⇒ **Fotocopias**

Fichas de repaso, de ampliación, de reforzo...

⇒ **Material funxible**

Lapis, goma, bolígrafo, ceras, tesoiras...

⇒ **Material solicitado ao alumnado**

Un cartafol de plástico tamaño folio de broche.

Websites:

- <http://www.agendaweb.org>
- <http://www.youtube.com>
- <http://www.google.com>
- <http://www.bbc.co.uk>
- <https://learnenglishkids.britishcouncil.org/es>

Dicionarios:

- <http://visual.merriam-webster.com> (dicionario visual en Internet).
- <http://sli.uvigo.es/CLIG/index.html> (dicionario bilingüe inglés-galego en Internet).
- Dicionarios bilingües español-inglés.

13. Criterios sobre a avaliación, a cualificación e a promoción do alumnado

A avaliación é continua, é dicir, está presente durante todo o curso académico, á súa vez esta constará dunha avaliación inicial, formativa e sumativa.

- **Diagnóstica ou inicial:** (ao inicio do curso)

- Determinar fortalezas e limitacións nos alumnos.
- Función primordial: ubicar/ clasificar/ prever.

- **Formativa:** (ao longo do curso)

- Probas, revisión de cadernos, traballos en equipo, respecto ás normas de convivencia, traer o material, realización das actividades encomendadas, autoavaliación...
- Función primordial: dar seguimento e control de calidade co fin de promover medidas de reforzo educativo se fose necesario.

- **Sumativa:** (ao final do curso)

- Función primordial: Valorar os logros acadados nos diferentes trimestres comprobando o alcance dos mínimos esixibles.

Para a recollida de información da avaliación continua utilizaremos:

1. Observación directa e sistemática do alumnado.
2. Seguimento dos traballos realizados (actividades diarias-complementarias, de reforzo, presentación das tarefas no caderno de traballo, proxectos realizados das unidades traballadas...).
3. Comprobación e interese pola participación nas actividades individuais ou colectivas, de expresión oral e escrita.
4. Entrevistas ou diálogos directos cos alumnos/as, a nivel do grupo-clase ou de forma particular e individual.
5. Rexistro dos datos (traballo diario, probas das unidades traballadas...).

A cualificación que obterá o alumno/a dependerá dos seguintes criterios:

CRITERIOS	DESCRIPCIÓN	PORCENTAJE	
Probas obxectivas: - Probas orais. - Probas escritas. - Observación directa	- “Listening and speaking” (Escoitar e falar) - “Reading and writing” (Ler e escribir)	80%	TOTAL 100%
Traballo: - <i>Activity Book</i> . - <i>Grammar Practice</i> . - <i>Projects</i> . - Fichas.	- Cumprimentar de xeito axeitado, boa presentación, orde e limpeza. - Puntualidade na entrega. - Tempo de execución: ritmo de traballo.	10%	
Actitude	- Esfuerzo e constancia. - Interese e motivación. - Atención e participación. - Disposición e iniciativa. - Compromiso e responsabilidade. - Planificación do estudo. - Adaptación ao grupo (colaboración, tolerancia...) - Corrección no trato (cos compañeiros, profesorado...) - Compañeirismo. - Sensibilidade e empatía. - Uso e coidado do material. - Realización das tarefas.	10%	

Os resultados da avaliación expresaranse nos termos de:

Insuficiente (IN) para as cualificacións negativas, Suficiente (SU), Ben (BE), Notable (NT) ou Sobresaliente (SB) para as cualificacións positivas. A estes termos achegaráselles unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, tal e como se establece na Orde, coas seguintes correspondencias:

- Insuficiente: 1, 2, 3 ou 4.
- Suficiente: 5.
- Ben: 6.
- Notable: 7 ou 8.
- Sobresaliente: 9 ou 10.

Esta cualificación verase diminuída sempre e cando o alumnado:

- Non traia o material ou perda o mesmo.
- Non realice as tarefas solicitadas.
- Non respecte as normas de convivencia.

***Observacións:**

- Non se correxirá ningún exame no que non se reflecta o nome e apelidos do/a alumno/a, obtendo a mínima cualificación, é dicir, valorarase cun "0".
- Se un alumno/a utiliza procedementos inapropiados para a realización do exame: levantarse sen pedir permiso, falar sen levantar a man, copiar por outro compañeiro ou por medio doutro mecanismo obterá a mínima cualificación, é dicir "0".
- Para aprobar a avaliación será preciso aprobar, alomenos, un dos exames, ou no caso de suspender os dous, que a media sexa igual ou superior a 4.

Realizaranse tres avaliacións ao longo do curso para valorar o grao de consecución dos obxectivos, facéndose un exame/test por cada unha das unidades principais.

Recoméndase o estudo desta área, alomenos, tres veces por semana, polo que os alumnos/as levarán traballo de repaso sobre as explicacións levadas a cabo na clase para reforzar e revisar a aprendizaxe.

Unha vez que se realicen os exames, non se enviarán os mesmos á casa. Lémbrese que o día da semana de atención ás familias é o martes de 16.00 a 17.00 horas. Faise necesario que as familias se comuniquen coa titora para facilitarlle a información pertinente ou soliciten reunións coa mestra de Inglés.

14. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e da práctica docente

Para avaliar a práctica docente deste curso, recorreremos ás seguintes cuestións: Que avaliar?, A quen avaliar? e Cando avaliar?.

Que avaliar? No proceso de ensinanza por parte do mestre/a avalíase a propia práctica docente, ven sendo o modo de transmisión da información que ten que chegar clara e precisa ao noso grupo; no proceso de aprendizaxe avalíase ao alumnado, tanto os coñecementos previos como a evolución cara os novos.

A quen avaliar? No proceso de ensinanza avalíase ao profesorado, todos aqueles matices, feitos, exemplos, modos,...que contribúen a chegar eficazmente ao grupo-clase; e no proceso de aprendizaxe avalíase ao alumnado, todos os resultados obtidos de maneira individual e grupal, todo aquilo que foi asimilado en dito proceso, reflexións, opinións,...

Cando avaliar? Facendo referencia aos momentos temporais, atenderase a unha Avaliación Inicial (buscar o punto de partida do grupo-clase en xeral e individualmente), unha Avaliación Continua (durante a realización do proceso de aprendizaxe, así como corrixindo posibles problemas de aprendizaxe e reforzando o proceso de ensino), e cunha Avaliación Final (unha vez finalizado o curso escolar, faise unha avaliación, unha reflexión da consecución dos obxectivos propostos e anótanse os cambios propostos).

O seguimento da actividade lectiva será recollido no diario de clase. Esta ferramenta de traballo permite comprobar se o programado inicialmente na programación didáctica se está a desenvolver segundo o pautado ou realízanse modificacións. O diario de clase permítenos recoller información ao respecto do desenvolvemento das actividades, así como información sobre o proceso de aprendizaxe do alumnado: trae o material, cumpre as normas de convivencia, citas coas familias.

Asemade, teranse en conta os seguintes indicadores:

INDICADORES DE LOGRO	SI	NON	PROPOSTA DE MELLORA
Coherencia entre obxectivos, contidos, actividades e criterios de avaliación			
A selección dos estándares de			

aprendizaxe mínimos foi a correcta.			
Os criterios de cualificación adaptáronse aos criterios de avaliación.			
As actividades planificadas axustáronse aos criterios de avaliación.			
Comunicouse ao alumnos que debían saber ao final de cada unidade.			
Actualizáronse os coñecementos previos ao inicio de cada unidade.			
Deuse o tempo preciso para a realización das actividades.			
O desenvolvemento da clase adecuouse ás características do grupo.			
A metodoloxía adaptouse aos distintos ritmos e estilos de aprendizaxe.			
A metodoloxía proposta favoreceu a autoaprendizaxe do alumno.			
Os alumnos mostraron interese e participaron durante as sesións lectivas.			
Os instrumentos de avaliación foron variados e adaptáronse a todos os estilos.			
Os recursos didácticos utilizados foron suficientes e axeitados.			
As relacións interpersoais producíronse dentro da normalidade.			
Os resultados acadados polos alumnos foron satisfactorios.			
Cumprimento da programación durante o 1º trimestre			

Cumprimento da programación durante o 2º trimestre			
Cumprimento da programación durante o 3º trimestre			
Dificultades de comprensión oral			
Dificultades de produción oral			
Dificultades de comprensión escrita			
Dificultades de produción escrita			
Interese e curiosidade por aprender			
Respecto polo material, os compañeiros/as, a mestra...			
Acadáronse, en xeral, os obxectivos propostos na programación			

15. Organización das actividades de seguimento, de recuperación e de avaliación das materias pendentes

Avaliación e recuperación son dous conceptos estreitamente vencellados. A avaliación achéganos datos sobre a evolución do alumno no seu proceso de aprendizaxe e, asemade, esixe a recuperación cando eses datos non son satisfactorios. Polo tanto, é esencial detectar se o problema é de tipo cognitivo -coñecementos insuficientes nunha área determinada- ou afectivo -falta de interese e motivación, actitude negativa, inadaptación social e escolar. Neste segundo caso a intervención pasará por unha recuperación máis psicolóxica que didáctica.

No suposto de que a dificultade ou carencia detectada sexa de tipo cognitivo é fundamental actuar de xeito inmediato e terá un carácter retroactivo completando e afondando naqueles baleiros que se consideren básicos –con fichas de práctica ou reforzo que melloren as súas competencias-, readaptando o ritmo do proceso de aprendizaxe ou as estratexias metodolóxicas, modificando a maneira de facer a avaliación e mesmo reflexionando sobre a propia acción docente.

Nalgúns casos, nos que as estratexias de recuperación non dean o resultado esperado, a repetición de curso poderase facer necesaria e mesmo positiva.

Durante o desenvolvemento dos contidos, prestarase especial atención aos alumnos/as que deban recuperar a materia do curso anterior, mediante explicacións e realización dalgunhas actividades que poderán facer na casa.

Non todos os alumnos/as aprenden do mesmo xeito nen ao mesmo ritmo. Por iso, cada actividade pode ser tratada con distinto nivel de profundidade e apoiada en diversos materiais para que teña cada vez un sentido e a repetición non aburra.

Para aqueles alumnos/as que rematan pronto e para os que amosan máis habilidade contarase con:

- *Fast finisher tips.*
- *Extension worksheets.*
- *Grammar worksheets.*

Para os alumnos/as que requiren máis práctica ou necesitan un reforzo:

- *Reinforcement worksheets.*
- Actividades opcionais e actividades extra con material fotocopiado, que poden ser realizadas segundo conveñan ao desenvolvemento da clase e do alumno/a.

As actividades de recuperación e dado que se trata dunha lingua estranxeira terán que por o acento na utilización de medios audiovisuais. O enfoque comunicativo nesta etapa educativa ten como obxectivo prioritario a comunicación oral. O descubrimento guiado faise a medida que avanzamos na adquisición de novo vocabulario e estruturas lingüísticas, máis a recuperación en si mesma faise de xeito oral, cando se revisa no “warming up” estruturas e vocabulario xa traballado ou cando, nos traballos colectivos, titoría entre iguais ou achegas individuais establécese o afianzamento de estruturas comunicativas funcionais nas que o alumnado manifesta dúbidas.

Faise necesario que ao alumnado que presenta dificultades de aprendizaxe se lle proporcionen actividades que non lle resulten inalcanzables senón que lle sexan atractivas. Entre as actividades de reforzo máis valoradas polo alumnado están as actividades dixitais propostas en diferentes “websites” as que se recomendan son as seguintes:

www.agendaweb.org

www.angles365.com/classroom/class5.htm

www.mundoprimaria.com/juegos-de-ingles

<http://www.bbc.co.uk>

<https://learnenglishkids.britishcouncil.org/es>

16. Deseño de avaliación inicial

Ao comezo do curso levarase a cabo a avaliación inicial co fin de coñecer cal é o grao de desenvolvemento nas competencias básicas por parte dos alumnos/as e en que medida responden aos obxectivos mínimos establecidos tendo en conta as preguntas básicas, o vocabulario e as estruturas lingüísticas traballadas nos cursos previos. Avaliarase a comprensión oral, comprensión lectora e composición escrita.

Os resultados que se obteñan das probas realizadas orientarán a nosa acción docente e permitirannos abordar a programación de aula afondando naqueles contidos que máis respondan ás necesidades e peculiaridades dos alumnos/as.

Por outra banda, servirannos de axuda a avaliación final que de cada alumno/a se recolle no seu historial e o intercambio de información cos profesores/as do ciclo precedente.

17. Medidas individuais ou colectivas que se poidan que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados

Os resultados que destas probas se obteñan orientarán a nosa acción docente porque nos permitirá abordar a programación de aula afondando naqueles contidos que aparezan menos consolidados e que máis respondan ás necesidades e peculiaridades dos alumnos. No caso daqueles alumnos que presenten algunha carencia ou retraso adoptaranse medidas de reforzo, tales como:

- Deseño de fichas que reforcen aqueles aspectos onde as carencias son máis evidentes.
- Adaptación das estratexias metodolóxicas.
- Adaptación das actividades e/ou probas de control.

18. Medidas de atención á diversidade

Un modelo de ensino inclusivo debe, necesariamente, prestar atención á diversidade do alumnado. Cada alumno/a é distinto dos demais: os seus coñecementos, ideas e crenzas previos son distintos; tamén as súas capacidades, os seus ritmos de desenvolvemento e de traballo e o seu estilo de aprendizaxe. Consideramos imprescindible a atención á diversidade na nosa labor docente si realmente pretendemos conseguir aprendizaxes significativas nos alumnos/as. Por esta razón, prestaremos especial atención a aqueles alumnos/as que vexamos con máis problemas na adquisición da lingua estranxeira.

Tendo en conta as diferentes capacidades, ritmos e estilos de aprendizaxe do grupo clase en xeral, e de cada alumno/a en particular, enfocarase a práctica didáctica: metodoloxía, tipo de actividades, instrumentos de avaliación...

19. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda

De acordo co Real Decreto 126/2014, do 28 de febreiro, establécese que:

- ⇒ A educación cívica e constitucional traballarase en todas as materias.
- ⇒ Fomentárase a igualdade de oportunidades e non discriminación por razón de discapacidade.
- ⇒ Fomentárase o desenvolvemento dos valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero.
- ⇒ Fomentárase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- ⇒ Fomentárase a prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.
- ⇒ Evitaranse os comportamentos e contidos sexistas e estereotipos que supoñan discriminación.
- ⇒ Fomentárase o desenvolvemento sustentable e a protección do medio ambiente, alertarase dos riscos de explotación e abuso sexual, prevírase aos alumnos sobre as situacións de risco derivadas da utilización das Tecnoloxías da Información e a

Comunicación, así como promoverase a protección ante emerxencias e catástrofes.

- ⇒ Fomentarase o desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor.
- ⇒ Adoptaranse medidas para que a actividade física e a dieta equilibrada formen parte do comportamento infantil.
- ⇒ Fomentarase a educación e a seguridade viaria.

Valores e actitudes:

- ⇒ Educación e respecto na lingua estranxeira.
- ⇒ Esfuerzo co vocabulario e estruturas novas.
- ⇒ Interese e respecto cara ás opinións dos compañeiros, a súa lingua materna, acento, orixe, etc.
- ⇒ Superar o bloqueo mental cando se coñece a novos falantes da lingua estranxeira.
- ⇒ Escoita atenta e mostrando seguridade.
- ⇒ Uso da lingua estranxeira na clase.

Os elementos transversais abundan ao longo do currículo e non son só importantes á hora de ‘aprender contidos’ senón tamén para ‘aprender a comportarse en sociedade’.

Na área de Lingua Inglesa integramos todos os elementos transversais no proceso de aprendizaxe, xa que, dunha ou outra forma, xa sexa no tema da unidade ou nas tarefas específicas, en todas as unidades trátanse temas relacionados coa educación moral e cívica, a educación ambiental, a educación para a tolerancia, a educación para a para a igualdade de ambos os sexos, a educación para a saúde e a educación para o lecer, tal e como se detalla a continuación:

Unidade	Elementos transversais
1	Educación Moral e Cívica: A importancia de facer novos amigos. Educación para a Paz: A importancia de respectar o aspecto físico de todo o mundo.
	Educación Moral e Cívica: A importancia de ter boas rutinas diarias. Educación para o lecer: A importancia de practicar actividades

2	de tempo libre como a lectura. Educación para a Paz: A importancia de axudar aos demais cando se convive ou se traballa en grupo. Educación para a Saúde: A importancia de practicar deporte para estar en forma. Educación para a igualdade de ambos os dous sexos: A importancia de comprender que tanto os mozos como as mozas poden realizar calquera tipo de actividade ou deporte.
3	Educación para o Consumidor: A importancia de comprar con moderación e de ser críticos coa publicidade. Educación Moral e Cívica: A importancia de ser creativos.
4	Educación Moral e Cívica: A importancia de viaxar para ampliar a mente / A importancia de axudar aos demais. Educación para a Paz: A importancia de mostrar respecto por todas as razas e nacionalidades. Educación Moral e Cívica: A importancia de ser organizados.
5	Educación para a igualdade de ambos os sexos: A importancia de comprender que tantos os homes como as mulleres poden realizar calquera tipo de traballo. Recoñecemento de mulleres famosas da historia. Educación para o lecer: A importancia de gozar da cultura. Educación Moral e Cívica: A importancia de ter pensamento crítico.
6	Educación para a Saúde: A importancia de practicar deporte para estar sans. Educación para a igualdade de ambos os sexos: A importancia de comprender que tanto os mozos como as mozas poden practicar deportes de aventuras. Educación Moral e Cívica: A importancia de tomar boas decisións. Educación Ambiental: A importancia de respectar a natureza e coidar dos animais.

20. Actividades complementarias e extraescolares

Ao longo do curso realizaranse as seguintes actividades complementarias:

- *Halloween*
- *Christmas*
- *World Peace Day*
- *Easter*

Tamén cabe a posibilidade de traballar outras conmemoracións tendo en conta as actividades do centro.

Este curso as actividades complementarias serán todas a nivel de aula debido a situación sanitaria que estamos vivindo.

21. Mecanismos de revisión, de avaliación e de modificación das programación didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora

Para avaliar a propia programación, deberanse ter en conta, a fin de ter unha avaliación positiva de todo o proceso de ensino-aprendizaxe, os seguintes indicadores:

- Desenvolvemento adecuado da programación.
- Relación entre os obxectivos e contidos e a súa contribución ao desenvolvemento das competencias básicas.
- Adecuación dos obxectivos e contidos ás necesidades reais.
- Adecuación dos medios e metodoloxía ás necesidades reais.
- Grao de autonomía e esforzo na realización dos traballos.
- Grao de resultados académicos favorables.

Para a recollida desta información utilizaremos:

- Observación directa e sistemática do alumnado.
- Seguimento dos traballos realizados individualmente ou en grupo.
- Comprobación e interese da participación nas actividades individuais ou colectivas.
- Probas orais e escritas.
- Entrevistas ou diálogos directos cos titores/as dos alumnos.

PROGRAMACIÓN DIDACTICA

Educación musical 20/21

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN
2. A LOMCE E O CURRÍCULO DE EDUCACIÓN PRIMARIA
3. OBXECTIVOS DE EDUCACIÓN PRIMARIA
4. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE
5. ENSINANZAS TRANSVERSAIS
6. BLOQUES DE CONTIDOS
7. OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. MÍNIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
8. METODOLOXÍA
9. ORGANIZACIÓN DE ESPAZOS
10. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS
11. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE
12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO DE CENTRO
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES
14. PROCEDEMENTOS E INDICADORES PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN E A PRÁCTICA DOCENTE
15. ACTUACIÓN DURANTE UN POSIBLE CONFINAMIENTO

1. INTRODUCCIÓN E XUSTIFICACIÓN

Esta programación levarase a cabo ao longo do curso 2020- 2021, partindo duns condicionantes, que poderán ser modificados dependendo das circunstancias de organización, respostas do alumnado, actividades externas....

A música está presente nas nosas vidas e forma parte do desenvolvemento artístico do alumnado de primaria. O propósito principal será o de favorecer a percepción e expresión musical, mediante actividades de escoita, de interpretación e de creación musical. As sesións serán o máis participativas posible.

Deseñamos esta programación, non só porque é a primeira das funcións do profesorado, senón porque programar aumenta a calidade educativa ao fixar uns fins, evitar a improvisación e adaptarse ao contexto no que se vai desenvolver.

O documento deriva dos obxectivos xerais da Etapa de Primaria formulados na LOMCE, e neles baseámonos para a selección e secuenciación de contidos, formulación de obxectivos e criterios de avaliación.

O CEIP “O COTO” está ubicado en Negreira, capital do Concello da comarca do Barcala. Ten unha poboación de 7.000 habitantes dos cales dous terzos están repartidos nas parroquias do medio rural.

A economía susténtase nos sectores agrario, gandeiro, e forestal. A industria ten escasa importancia agás a Cooperativa Feiraco de Negreira.

O sector terciario ocupa un 33% da poboación activa.

O Centro ten 7 unidades de Infantil e 18 de Primaria.

2. A LOMCE E O CURRÍCULO DE EP

A Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, modificou a Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, coa finalidade de desenvolver medidas que permitan seguir avanzando cara un sistema educativo de calidade, inclusivo, que garanta a igualdade de oportunidades e faga efectiva a posibilidade de que cada alumno e alumna desenvolva ao máximo as súas potencialidades.

A LOMCE modificou o artigo 6 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, para definir o currículo como a regulación dos elementos que determinan os procesos de ensino e aprendizaxe para cada unha das ensinanzas e o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

O currículo está integrado por:

- Os obxectivos da etapa educativa.
- As competencias, ou capacidades para activar e aplicar de forma integrada os contidos propios de cada ensinanza ou cada etapa educativa, para lograr a realización axeitada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.
- Os contidos, ou conxuntos de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen ao logro dos obxectivos de cada ensinanza e etapa educativa e á adquisición de competencias. Os contidos ordénanse en disciplinas, que se clasifican en materias, ámbitos, áreas e módulos en función das ensinanzas, as etapas educativas ou os programas en que participe o alumnado.
- A metodoloxía didáctica, que comprende tanto a descrición das prácticas docentes coma a organización do traballo do persoal docente.
- Os estándares e resultados de aprendizaxe avaliáveis.
- Os criterios de avaliación do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos de cada ensinanza e etapa educativa.

O currículo, así mesmo, regula a relación entre os obxectivos, os contidos, os criterios de avaliación, os estándares de aprendizaxe avaliábeis e as competencias clave nas diferentes áreas.

A nova configuración curricular establece o agrupamento de **disciplinas en tres bloques**: troncais, específicas e de libre configuración autonómica.

A Educación Musical é unha das partes nas que se divide a área de Educación Artística, e encádrase dentro do bloque de disciplinas específicas. Está dividida en tres bloques: o primeiro referido á escoita, en que o alumnado indagará nas posibilidades do son; o segundo bloque comprende o desenvolvemento de habilidades para a interpretación musical; o terceiro bloque é o destinado ao desenvolvemento de capacidades expresivas e creativas desde o coñecemento e práctica da danza.

3.OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

4. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

As competencias clave do currículo da Educación Primaria son as seguintes:

- Comunicación lingüística (CCL).
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).
- Competencia dixital (CD).
- Aprender a aprender (CAA).
- Competencias sociais e cívicas (CSC).
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
- Conciencia e expresións culturais (CCEC).

Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe en máis dunha competencia ao mesmo tempo.

Referidas á competencia en comunicación lingüística:

1. Aprender un repertorio de cancións (orais e escritas) en lingua galega.
2. Aprender vocabulario e expresións locais en galego.
3. Utilizar a voz e o corpo como instrumentos de expresión e comunicación

Referidas á competencia matemática e competencias básicas en ciencia e

tecnoloxía:

1. Traballar a preescritura musical (concepto de liña e espazo).
2. Traballar visual e auditivamente e interpretar a proporción matemática dos musicogramas e a súa relación coa lonxitude da melodía.
3. Traballar as figuras xeométricas nas fichas do alumno.
4. Traballar as figuras xeométricas coas coreografías que acompañan ás cancións e danzas.

Referidas á competencia dixital:

1. Presentar os aparatos e soportes de tecnoloxía dixital e analóxica de son: radiocasete, cd, reprodutores mp3, mp4 ...
2. Utilizar métodos audiovisuais para ver e escoitar sons, instrumentos...

3. Empregar distintas fontes para a procura de información.
4. Aplicar criterios éticos no uso das novas tecnoloxías.
5. Empregar ferramentas dixitais para a construción do coñecemento.

Referidas ás competencias sociais e cívicas:

1. Desenvolver habilidades de cooperación para conseguir un resultado grupal satisfactorio.
2. Comprender a realidade da pluralidade social actual coa que convivimos e aprender a respectarnos.
3. Ter respecto e actitude de escoita nas intervencións individuais dos compañeiros.
4. Aceptar nas danzas e coreografías aos compañeiros sen discriminar a ninguén.
5. Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, fomentando a súa conservación.
6. Participar nas actividades vocais, instrumentais e coreográficas de grupo con interese e sen inhibición.

Referidas á conciencia e expresións culturais:

1. Percibir e comprender o mundo que os rodea cando escoitan sons da súa contorna, gozando da mesma e valorándoa.
2. Ter curiosidade cara as fontes sonoras dos instrumentos que manexan na escola e os que soan nas audicións de música culta.

3. Valorar as cancións populares como expresión cultural dos pobos, enriquecendo a súa bagaxe cultural.
4. Valorar manifestacións culturais do folclore galego e doutras culturas.
5. Representar sons mediante expresión plástica.
6. Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.
7. escoitar, diferenciar e valorar os sons do medio no que viven.
8. Coñecer os instrumentos fixándose no material do corpo vibrante e na súa procedencia.
9. Expresar sentimentos e emocións dos códigos artísticos.

Referidas á competencia para aprender a aprender:

1. Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.
2. Aprender a ter capacidade autocrítica, reflexionando sobre o esforzo e logros acadados por medio da autoavaliación.
3. Ter iniciativa persoal na elaboración de fichas creativas.
4. Ter curiosidade e interese na aprendizaxe de conceptos musicais e interdisciplinares.
5. Aprender e practicar estratexias lingüísticas para realizar oralmente descrições dos sons que escoitan coa axuda dun apoio visual.
6. Xerar estratexias para aprender en distintos contextos.

Referidas ao sentido de iniciativa e espírito emprendedor:

1. Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
2. Desenvolver a confianza en si mesmos mediante as dramatizacións e as coreografías.
3. Fomentar o espírito de superación nas actividades individuais, grazas ás gabanzas e ánimos do profesorado.
4. Priorizar os obxectivos colectivos sobre os intereses persoais.
5. Superar as dificultades a través da constancia e do traballo diario.
6. Coordinar as tarefas e tempos do grupo na realización de traballos.
7. Transmitir entusiasmo para acadar obxectivos.

5. ENSINANZAS TRANSVERSAIS

- Empregar o corpo e o movemento como bases dun modo de comunicación entre distintas culturas.
- Valorar o patrimonio cultural galego.
- Apreciar a eficacia persoal nas actividades en grupo.
- Valorar e coidar os instrumentos empregados na clase.

Por tratarse esta dunha materia na que a maioría das actividades se desenvolven de xeito grupal, poremos especial atención nos seguintes:

- Fomentárase a **calidade, equidade e inclusión** educativa das persoas con discapacidade, a igualdade de oportunidades e non-discriminación por razón de discapacidade.
- Promóvese o desenvolvemento dos valores que fomenten a **igualdade efectiva entre homes e mulleres** e a prevención da violencia de xénero, e dos valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia.
- Evítanse os comportamentos, **estereotipos e contidos sexistas**, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.

6.BLOQUES DE CONTIDOS

- **Bloque 1. A escoita.** Procúrase que o alumnado tome conciencia dos sons que proceden do seu ámbito, así como das posibilidades sonoras dos materiais e dos obxectos do seu contexto. Faise fincapé na audición activa de manifestacións musicais de distintas orixes e no respecto no proceso da audición.
- **Bloque 2. A interpretación musical.** O alumnado é protagonista absoluto neste bloque, cuxo obxectivo é a creación de produtos musicais de diferentes estilos, usando diversas técnicas compositivas e con finalidades distintas. Centrémonos tamén en que o alumnado valore o traballo colaborativo, o respecto cara ás demais persoas e a avaliación con intención de mellorar.
- **Bloque 3. A música, o movemento e a danza.** Este derradeiro bloque está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

7. OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. MÍNIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN MUSICAL)		CURSO	QUINTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo para superar a materia
BLOQUE 1. ESCOITA					
j a	B1.1. Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado. B1.2. Asistencia a representacións musicais.	B1.1. escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relacións existentes, e facer unha valoración posterior.	EMB1.1.1. Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	CCL CCEC	Expresa sentimentos e apreciacións persoais ante a escoita musical.
			EMB1.1.2. Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.	CCL CCEC	
			EMB1.1.3. Respecta as opinións dos compañeiros e das compañeiras.	CSC	Entende e cumpre as normas na asistencia a concertos ou calquera outro tipo de representación.
			EMB1.1.4. Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	CSC	

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN MUSICAL)		CURSO	QUINTO	
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo para superar a materia
j h	B1.3. Recoñecemento de calidades dos sons: intensidade, duración, altura e timbre. B1.4. Acento e pulso.	B1.2. Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.	EMB1.2.1. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	CCEC CCL	Coñece as calidades do son.
j	B1.5. Elementos musicais: indicacións de tempo e matices (fortísimo, forte, piano e mezzoforte; dinámica e reguladores). B1.6. Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así como as posibles agrupacións vocais e corais. B1.7. Compases de 2/4, 3/4 e 4/4.	B1.3. Analizar a organización de obras musicais sinxelas ou fragmentos, e describir os elementos da linguaxe musical convencional que as compoñen.	EMB1.3.1. Distingue e clasifica tipos de voces, e agrupacións vocais e corais.	CCEC CAA CCL	Distingue e clasifica tipos de voces (soprano, contralto, tenor e baixo), así como agrupacións vocais e corais.
			EMB1.3.2. Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.	CCEC CAA CCL	
			EMB1.3.3. Identifica, clasifica e completa os compases traballados.	CCEC CMCCT	Completa con figuras rítmicas e melódicas compases de 2/4, 3/4 e 4/4, empregando correctamente os elementos da linguaxe musical
			EMB1.3.4. Identifica e utiliza correctamente os elementos da linguaxe musical traballados.	CCEC	

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN MUSICAL)		CURSO	QUINTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo para superar a materia
					traballados.
j d	B1.9. Instrumentos: clasificación técnica segundo a produción do son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos). B1.10. Agrupacións instrumentais (orquestra, banda, tuna etc.).	B1.5. Coñecer e identificar as principais familias dos instrumentos, e identificar as principais características de instrumentos doutras culturas.	EMB1.5.1. Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos.	CCEC CAA	Identifica instrumentos
			EMB1.5.2. Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos).	CCEC CAA CCL	visual e auditivamente e clasifícaos nas principais familias.
j	B1.12. Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias, ternarias e rondó.	B1.6. Utilizar recursos gráficos durante a audición dunha peza musical.	EMB1.6.1. Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou nunha partitura sinxela.	CCEC CAA	Identifica a estrutura dunha peza musical e
			EMB1.6.2. Identifica as partes dunha peza musical sinxela, e representa graficamente a súa estrutura.	CCEC CMCCT CAA	representa a mesma a través
			EMB1.6.3. Representa graficamente, con linguaxe convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada.	CCEC CAA	de unha partitura con notación convencional.
BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL					
j b	B2.1. Reprodución de pezas instrumentais e cancións sinxelas ao	B2.1 Interpretar un repertorio básico de acompañamentos, cancións e	EMB2.1.1. Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación	CCEC CAA	Le e interpreta

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN MUSICAL)		CURSO	QUINTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo para superar a materia
	unísono e canons, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento. Frauta doce: dixitación da escala de dó sen alteracións. B2.2. Uso dos instrumentos de placas Orff e/ou percusión determinada ou indeterminada en acompañamentos de cancións e melodías relacionadas coa cultura galega e con outras culturas. B2.3. Gravación e rexistro da interpretación. B2.4. Ditados rítmicos con figuras de negra, branca, redonda e corchea, e os seus silencios en compases binarios, ternarios e cuaternarios. B2.5. Ditados melódico-rítmicos sinxelos.	pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora.	de obras. EMB2.1.2. Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos. EMB2.1.3. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento EMB2.1.4. Fai avaliación da interpretación amosando interese e esforzo por mellorar	CCEC CAA CCEC CAA CAA	pezas vocais e instrumentais sinxelas en grupo, toma conciencia dos erros e amosa interese por mellorar. Interpreta na frauta cancións adecuadas o seu nivel.
j b	B2.6. Creación de pequenas melodías e acompañamentos sinxelos de melodías dadas. B2.7. Proxecto: concerto ou musical.	B2.2. Participar en producións musicais sinxelas de xeito desinhibido e pracenteiro, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración.	EMB2.2.1. Crea e representa mediante grafías convencionais e non convencionais os sons dunha obra musical sinxela, creada, individualmente ou en grupos no contexto da aula. EMB2.2.2. Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados	CCEC CAA CCEC CAA	Crea e interpreta unha peza musical sinxela individual ou en grupo, a partir de fórmulas rítmicas e melódicas traballadas previamente.

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN MUSICAL)		CURSO	QUINTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo para superar a materia
			previamente, coñecidos ou manexados.		
			EMB2.2.3. Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	CSC	Amosa respecto e responsabilidade no traballo e ante os compañeiros.
			EMB2.2.4. Realiza acompañamentos sinxelos de cancións e melodías relacionadas coa propia cultura.	CCEC CAA	
BLOQUE 3. MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA					
j b	B3.1. Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal.	B3.1. Empregar as posibilidades expresivas do propio corpo en coordinación coas demais persoas, para realizar representacións musicais colectivas de xeito lúdico.	EMB3.1.1. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.	CCEC CSC	

TEMPORALIZACIÓN: os tres bloques de contidos trabállanse conxuntamente ao longo do curso escolar.

PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

	PROCEDIMENTOS		
I N S T R U M E N T O S	Escritos	Orais	Observación directa e sistemática
	Tarefas diversas realizadas polo alumnado na actividade diaria da clase. Actividades de avaliación (fichas fotocopiáveis, probas escritas individuais...) Traballos de grupo na interpretación de pezas instrumentais.	Preguntas individuais e en grupo. Intervencións na clase. Probas orais individuais Postas en común.	Rexistros de incidencias Ficha de rexistro individual do traballo na aula, participación, achega de material, etc. Rexistros dos resultados das probas escritas e orais.

AVALIACIÓN DO PROCESO DE APRENDIZAXE

A observación directa e sistemática convértese nun elemento de primeira orde, permitíndonos realizar un seguimento continuo do proceso educativo, valorando e axustando a intervención en función dos datos obtidos, da reflexión persoal e o contraste de experiencias. Igualmente as entrevistas coas familias, o diario de aula, a análise dos produtos do traballo diario e as probas orais, de carácter prácticas e escritas permitirán recoller de xeito organizado información individual sobre o devandito proceso proporcionando datos globais e pautas de actuación con cada alumno.

A avaliación entendémola como continua, global, formativa e integradora e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas do currículo. Serán tidos en conta todos os elementos que compoñen o currículo.

Contemplamos a avaliación do seguintes xeito:

Avaliación inicial: achega datos o punto de partida de cada alumno, proporcionando unha primeira fonte de información sobre os coñecementos previos e as características persoais, que permiten unha atención ás diferenzas e unha metodoloxía axeitada.

Avaliación formativa: concede importancia á evolución ao longo do proceso, indicando unha visión das dificultades e progresos de cada alumno/a.

Avaliación sumativa: establece os resultados ao termo do proceso total de aprendizaxe en cada período formativo e a consecución dos obxectivos. Será **individualizada**, centrándose na evolución de cada alumno partindo da súa situación inicial; **integradora**, para o que se contempla a flexibilidade na aplicación dos criterios de avaliación; e **orientadora**, dado que achega ao alumnado a información precisa para mellorar a súa aprendizaxe e adquirir estratexias axeitadas.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

1. O 20% da cualificación corresponderase coa valoración dos seguintes aspectos: Actividades diarias: fichas, práctica instrumental e vocal individual ou colectiva...
2. O 20% da cualificación valorará o esforzo, a atención e o interese, así como o comportamento e o cumprimento das normas.
3. O 30% corresponderase co exame práctico de interpretación musical.
4. O 30% restante corresponderase co exame teórico escrito.
5. No caso de que o alumno acumule máis de tres faltas de material nun trimestre, non se terán en conta os porcentaxes anteriores e non aprobará a materia.

PROCEDEMENTO PREVISTO NESTA PROGRAMACIÓN PARA INTEGRAR, ORGANIZAR E DESENVOLVER AS APRENDIZAXES NON ADQUIRIDAS NO CURSO ANTERIOR.

Todos os contidos que se pretendían traballar en cuarto foron traballados, pero polas circunstancias do terceiro trimestre do 19-20 falta reforzo e afianzamento neses contidos. Polo que se terá en conta no primeiro trimestre do curso actual, práctica habitual como xa se viña facendo nos cursos anteriores, comezar o curso repasando e afianzando os contidos aprendidos anteriormente.

8. METODOLOXÍA

PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

De acordo co Decreto 105/2014, as Orientacións Metodolóxicas para a Educación Primaria da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, os principios metodolóxicos que sustentan o tratamento desta programación son o enfoque globalizador e a consecución dunha aprendizaxe significativa. O enfoque globalizador supón a busca de conexións entre os diferentes contidos que adquiren sentido ao saír dun lugar común: a experiencia real e directa dos nenos e nenas. A aprendizaxe significativa require que os nenos e nenas establezan relacións entre as súas experiencias previas e as novas aprendizaxes mediante actividades que teñan interese e sentido e partan da súa vida cotiá. É preciso, polo tanto, considerar como outro dos eixes claves o tratamento da diversidade. Isto deriva nun ensino verdadeiramente individualizado que atenda as diferenzas persoais, e polo tanto esta programación articula medidas para dar resposta ás particularidades do grupo: emprego dos materiais e instrumentos que máis se axusten ás súas capacidades, diversificación de tarefas, creación e modificación de grupos de traballo cooperativo (ofrecendo modelos de agrupamento variados e flexibles), modificación dos tempos nas actividades e adaptación aos seus ritmos particulares.

Deste xeito, a metodoloxía a seguir é globalizada, **partindo da motivación, o interese e as inquietudes dos nenos e nenas**; activa, para permitirlle ao neno ser o axente da súa propia aprendizaxe a través da observación, experimentación, investigación e expresión; lúdica, xa que vai conducida a través do xogo; afectiva, a través dun clima de confianza e respecto para darlle ao alumnado seguridade e equilibrio necesarios para a formación e asentamento da estima en si mesmo; creativa, fomentando a autonomía e a produción propia; e participativa, socializada e comunicativa.

A Educación Musical é unha materia clave para conseguir unha boa interacción dos alumnos dentro do grupo-clase, polo seu carácter dinámico e grupal. Quérese dicir con isto que, na maior parte das actividades que se levan a cabo, a realización e o éxito individual pasa forzosamente por colaborar e traballar na mesma dirección co resto do grupo, polo que o respecto e a axuda dos e aos demais vai ser unha constante dentro da aula. Empregaranse diversas metodoloxías de diferentes pedagogos musicais como son Orff, Kodaly, Willems, Wuytack, etc., polo que terase en conta a participación, a creatividade, a imaxinación e o carácter lúdico, características recollidas nas citadas metodoloxías.

9. ORGANIZACIÓN DE ESPAZOS

No presente curso académico non é necesario falar de organización de espazos, xa que as clases de música levaranse a cabo na aula ordinaria dos alumnos, sendo o profesor o que se traslade de aula en aula.

10. MATERIAIS E RECURSOS DIDACTICOS

Na materia de música non utilizamos libro de texto, os materiais escritos son elaborados polo profesor e entregados en fotocopias os alumnos. Neste curso escolar, onde as clases se levaran a cabo na aula ordinaria, os materiais a utilizar serán:

- Ordenador con autofalantes.
- Proxector
- Frauta (utilizarémola para aprender a dixitación, pero non soarán na aula)
- Guitarra
- Palillos chinos (para algún exercicio de percusión)
- CD
- Audicións, vídeos, e diferentes recursos de internet como complemento da actividade educativa

11. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Terase en conta a atención a diversidade de niveis, estilos e ritmos de aprendizaxe, de intereses e capacidades dos alumnos.

- ADAPTACIÓN CURRICULAR INDIVIDUALIZADA: Os contidos nucleares da unidade didáctica preséntanse de forma máis pautada, con maior apoio gráfico, seguindo unha secuencia de aprendizaxe que facilita a adquisición de competencias por parte dos alumnos.
- COMPETENCIAS E INTELIXENCIAS MÚLTIPLES: Contémplase a diversidade de estilos cognitivos e de intelixencias en aprendizaxes coa lectura, co movemento, coa representación plástica, coa dramatización...
- PLANS INDIVIDUAIS dirixidos a alumnos que os requiren (estranxeiros, incorporación tardía, necesidades específicas de apoio educativo e altas capacidades) con fichas de reforzo e/ou ampliación.

- ACTIVIDADES MULTINIVEL: Posibilitan que os alumnos atopen, respecto ao desenvolvemento dun contido, actividades que se axustan ao seu nivel de competencia curricular, aos seus intereses, habilidades e motivacións.
- TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN.
- LECTURAS E CONSULTAS DE FORMA LIBRE.

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO DE CENTRO

Participarase activamente nas actividades propostas polo EDLG para desenvolver o plan de fomento do uso do galego. Nas diferentes conmemoracións participarase dende a aula de música dando maior peso ao repertorio musical tradicional galego.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Se a situación actual o permite, asistirase a concertos didácticos no Auditorio de Santiago de Compostela e no auditorio de Negreira, así como a outros que poidan xurdir ao longo do curso.

14. PROCEDEMENTOS E INDICADORES PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN E A PRÁCTICA DOCENTE

Seguindo as directrices acordadas na Comisión de Coordinación Pedagóxica elaboráronse os documentos que seguen, co fin de avaliar a práctica docente e a propia programación, tendo en conta estes indicadores:

- ✓ As aprendizaxes acadadas polo alumnado.
- ✓ As medidas de atención á diversidade.
- ✓ A programación e o seu desenvolvemento, a organización da aula, o aproveitamento dos recursos e os procedementos de avaliación do alumnado.
- ✓ A coordinación dos mestres e mestras do equipo docente.

Avaliación da proceso de ensino e de práctica docente	Escala			
(Indicadores de logro)	1	2	3	4
Proceso de ensino:				
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				

4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.-Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
10.-Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.-Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.-Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				
Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanase explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
7.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
8.- Incorporáanse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
9.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
10.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				

11.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
12.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
13.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
14.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
15.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
16.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

Avaliación da programación			
Obxectivos:	Si	Non	Propostas de Mellora
Chegamos a un acordo acerca dos obxectivos do curso?			
Están secuenciados con respecto ao nivel anterior?			
Concretáronse o suficiente para poder orientar a nosa intervención educativa?			
Fan referencia ás competencias coas que a nosa materia se relaciona?			
Contidos:	Si	Non	Propostas de Mellora
Están secuenciados con respecto aos previstos no nivel inferior?			
Explicítanse os mínimos exixibles para este nivel?			
Relacionáronse de forma natural cos temas de carácter transversal?			
Planificáronse as relacións dos contidos desta materia cos doutras materias que cursa o alumnado, para dotar de sentido global e funcionalidade ás aprendizaxes?			

As competencias básicas:	Si	Non	Propostas de Mellora
Foron traballadas a totalidade das competencias básicas.			
Empregáronse recursos para o desenvolvemento das competencias básicas.			
Consideráronse as competencias básicas un elemento organizador do proceso educativo.			
No relativo á metodoloxía.	Si	Non	Propostas de Mellora
Utilizáronse recursos pedagóxicos necesarios?			
Os materiais curriculares que serven de apoio a esta Programación foron valorados e seleccionados nos seus aspectos técnico, curricular e de educación en valores?			
Foron adecuados os espazos previstos?			
Equilibrouse o uso dos distintos tipos de agrupamentos nas actividades: gran grupo, pequenos grupos, parellas e individualmente?.			
No relativo coa avaliación	Si	Non	Propostas de Mellora
Fíxose unha avaliación inicial real e útil			
As técnicas e instrumentos de avaliación facilitaron abundante información sobre os progresos de cada alumno e alumna?			
Definíronse correctamente os criterios de cualificación.			
Deseñáronse actividades de recuperación para o alumnado que o precisou			
Realizouse un adecuado seguimento do alumnado.			
No que se refire á atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo:	Si	Non	Propostas de Mellora

Coordináronse as medidas educativas que precisan coa Programación de Aula en canto a elementos organizativos (espazos, tempos, materiais, agrupamentos)?			
Coordináronse as medidas educativas que precisan coa Programación de Aula e en canto a elementos curriculares (obxectivos didácticos, contidos, explicacións, actividades, procedementos de avaliación)?			

15. ACTUACIÓN DURANTE UN POSIBLE CONFINAMIENTO

No caso hipotético de outro confinamento , xa sexa de todo o cole ou de algunha aula específica, a materia de música podería seguir con total normalidade grazas á aula virtual, onde se subirán as fichas de elaboración propia que corresponda, ademais de un vídeo ou un arquivo sonoro explicativo do traballo para esa sesión, así como a corrección do traballo da semana anterior.

Manuel Sanmartín Malvárez.

CEIP “O Coto” Negreira.

25. PROGRAMACIÓN RELIXIÓN CATÓLICA

1.- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

PD dirixida a alumnos de entre seis e once anos de idade que cursan 1º,2º,3º,4º,5º,6º nivel de EP.

O labor como titores e mestres deste niveis seguirá as liñas marcadas no plan de acción tutorial do centro, tanto no referido aos alumnos de xeito individual (coñecer antecedentes académicos, características persoais e sociais) e colectivo (formación de grupos, relacións dentro e fóra da aula, etc.), como as correspondentes como membros do claustro de profesores e en especial coas familias.

O CEIP O Coto é un centro público, de carácter semiurbano. Atópase no concello de Negreira, na bisbarra natural do Val de Barcala. Consta de 26 unidades: 7 de Educación Infantil e 19 de Educación Primaria.

2.- APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDOS NO CURSO ANTERIOR

Considero que se adquiriron os mínimos imprescindibles no curso 19-20.

No curso 20-21, cas primeiras semanas de presencialidade iranse observando as posibles dificultades ou necesidades, fundamentalmente no aspecto socializador, de relación, emocional, actitudinal, e que atendendo ao protocolo Covid-19 neste curso 20-21 abordaremos cos cambios e modificacións necesarias.

3. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Na área de Relixión Católica incidiremos no adestramento de todas as competencias de xeito sistemático facendo fincapé nos descritores máis afíns á área.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

O desenvolvemento desta competencia contribúe á valoración ética do uso da ciencia e da tecnoloxía. Á súa vez, apoia e dá sentido ás habilidades e ás destrezas relacionadas coa ecoloxía que se adquiren desde a devandita competencia.

Esta área posibilitáanos iluminar as respostas e as solucións aos problemas que xorden na interacción do ser humano con todo o relacionado co ámbito da ciencia e a tecnoloxía.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Interactuar co contorno natural de xeito respectuoso.
- Respectar e preservar a vida dos seres vivos do seu contorno.
- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no contorno natural e as repercusións para a vida futura.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico.
- Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...)

en situacións cotiás.

- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.
- Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.

Comunicación lingüística

Para un bo desenvolvemento desta competencia nesta área, a utilización dos diversos modos de comunicación será fundamental xa que o diálogo da fe coa cultura esixe adestrarse na escoita da Palabra de Deus, a exposición de cada un dos contidos coas súas argumentacións adecuadas ás diferentes idades do alumnado. Por iso, será decisivo dotar os alumnos de ferramentas co fin de que cheguen a dominar a competencia comunicativa en todas as súas facetas.

Os descritores que utilizaremos serán:

- Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...

- Comprender o sentido dos textos escritos.
- Gozar coa lectura.
- Expresar oralmente de xeito ordenado e clara calquera tipo de información.
- Compoñer distintos tipos de textos creativamente con sentido literario.
- Respectar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor,...
- Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros en diversas situacións comunicativas.
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.

Competencia dixital

Nesta área posibilitarásenos manexar ferramentas desde un sentido ético e de responsabilidade para poder acceder ás distintas fontes que nos faciliten coñecer e afondar nesta materia. Será fundamental traballar desde fontes fiables que favorezan a claridade de contidos para crear no alumnado unha base sólida e cheguen a xerar os seus propios criterios sobre diferentes contextos nos que se poidan desenvolver.

Na área de Relixión Católica adestraremos os seguintes descritores:

- Empregar distintas fontes para a busca de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Conciencia e expresións culturais

Esta competencia relaciónase cos seus aspectos de coñecemento e valoración de toda a expresión artística, simbólica, histórica, de costumes, ritos, festas, valores, modos de vida...

O alumnado verase enriquecido cos valores que leva consigo o feito relixioso en toda a súa expresión artística, cultural e estética, teolóxica e vivencial. Con iso contribúe á conservación e á valoración do patrimonio cultural.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural no ámbito mundial.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

Competencias sociais e cívicas

Esta competencia recolle todas as formas de comportamento que preparan as persoas para participar dunha forma eficaz e construtiva na vida social e profesional; por iso, dotaremos o alumnado de ferramentas que favorezan e fomenten os valores de respecto, cooperación, solidariedade, xustiza, non violencia,

compromiso e participación como piares para a súa formación. Estes valores para fomentar teñen a súa fundamentación e referencias cristiás na filiación no amor a Deus.

Os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciámos a continuación:

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
- Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer a riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.
- Involucrarse ou promover accións cun fin social.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

É fundamental que o alumnado descubra a súa identidade persoal a través dunha apertura ao significado último e global da súa existencia humana. A súa iniciativa persoal dependerá sempre que adestre nun autocoñecemento, en explorar as súas potencialidades, en buscar o sentido a cada unha das cousas que acontecen na súa vida.

O espírito emprendedor do alumno formarase a partir da disposición e actitude que poida dispoñer. Será dotado de destrezas e habilidades para que a transformación social do mundo no que vivimos sexa unha realidade grazas ao espírito de emprendemento do alumno.

Neste caso, os descritores que cumpriría adestrar serían:

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.
- Contaxiar entusiasmo pola tarefa e a confianza nas posibilidades de alcanzar obxectivos.
- Priorizar a consecución de obxectivos grupais a intereses persoais.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Atopar posibilidades no contorno que outros non ven.

Competencia de Aprender a aprender

A competencia de aprender a aprender nesta área pode axudar ao alumnado a ser protagonista do seu propio proceso de ensinanza-aprendizaxe como resposta á vontade de Deus de que o ser humano colabore de modo activo e libremente segundo o plan establecido por El.

Nesta área será decisivo o impulso do traballo en equipo polo seu intrínseco sentido comunitario propoñendo un marco de referencia aceptado voluntariamente segundo as súas conviccións, que ha de ser lúcido na busca da verdade e do ben.

Os descritores que utilizaremos para adestrar esta competencia serían:

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...

- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Planificar recursos necesarios e pasos a realizar no proceso de aprendizaxe.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

Competencias específicas na área de Relixión e Moral Católica

O ensino relixioso católico estrutúrase a partir de catro dimensións que fundamentan as competencias específicas do ensino relixioso católico.

- Dimensión cultural e histórica. Está presente no ensino relixioso, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico-axiolóxico que gran parte das sociedades recibe do pasado está vertebrado por contidos relixiosos.
- Dimensión ético-moral. Esta dimensión fai posible a maduración na responsabilidade, o exercicio da solidariedade e da caridade. Todo iso fundamentado na Palabra e nos feitos de Xesucristo.
- Dimensión humanizadora. Faculta o alumno para dar resposta ás súas interrogantes máis radicais, facendo á súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores.
- Dimensión epistemolóxica. Os seus contidos son saberes cunha fundamentación e cunha metodoloxía científica propia, implantados con rigor e tradición no noso contorno cultural.

4-CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS, TEMPORALIZACIÓN E DEFINICIÓN DE UNIDADES DIDÁCTICAS (páxinas seguintes).

5º CURSO-RELIXIÓN CATÓLICA

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES AVALIABLES	CCB B	INST. EVAL.
BLOQUE 1. O sentido relixioso do home				
A persoa humana foi creada con desexo de ben.	1. Recoñecer e estimar que Deus creou á persoa humana con desexo de ben.	1.1 Localiza, a través de diversas fontes, biografías que mostran o desexo humano do ben. Comparte cos seus compañeiros os trazos máis significativos.	CD CSC	TC
O ser humano sente alegría cando realiza ou recibe o ben.	2. Esforzarse por identificar que a adhesión ao ben xera felicidade.	2.1 Xustifica críticamente as consecuencias que se derivan de facer o ben.	CSC	EO
		2.2 Propón situacións na historia que manifestan o beneficio de facer o ben.	CSC SIEE	TCL
BLOQUE 2. A revelación: Deus intervén na historia				
Deus fai alianza co seu pobo.	1. Interpretar o significado da Alianza de Deus co pobo.	1.1 Define o termo bíblico de Alianza.	CSC CL	TCL
		1.2 Explica e sintetiza os trazos característicos da Alianza de Deus co seu pobo.	CSC	TCL
Deus desexa un pobo santo: o dez mandamentos.	2. Comprender e respectar as características do pobo que Deus quere contidas no decálogo.	2.1 Clasifica e é consciente do contido do decálogo.	CE C CS C	TCL
		2.2 Describe coas súas palabras experiencias da súa vida relacionadas cos mandamentos.	CSC CL	EO
A Biblia: estrutura e composición.	3. Distinguir e memorizar os distintos tipos de libros do Antigo e Novo Testamento.	3.1 Nomea e clasifica os grupos de libros no Antigo e Novo Testamento.	CEC CL	TCL

4. Explicar os diferentes autores e momentos da historia en que se compuxo a Biblia.	4.1 Confecciona materiais para situar cronoloxicamente os principais libros da Biblia.	CEC	OD

BLOQUE 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación				
O encontro con Xesús desvela á persoa a súa verdadeira identidade.	1. Recoñecer en relatos evangélicos o cambio que xera o encontro con Xesús.	1.1 Interpreta e aprecia o cambio que orixinou o encontro con Xesús nalgúns dos personaxes que aparecen nos evanxeos.	CL CSC	OD
Os signos do reino: os milagres.	2. Coñecer e Interpretar o significado dos milagres de Xesús como acción de Deus.	2.1 Selecciona, xustifica a elección e explica por escrito o significado dalgúns milagres.	CL CSC CEC	TC L
A resurrección: cumprimento do plan salvífico de Deus.		2.2 Dramatiza con respecto algúns milagres narrados nos evanxeos.	C L CS C CE C	OD
	3. Comprender que Deus rescata a Xesús da morte.	3.1 Sinala afirmacións das testemuñas recollidas nos primeiros capítulos dos Feitos dos Apóstolos onde se recoñece que a resurrección é acción de Deus.	CL CSC	TC L
		3.2 Reconstrúe utilizando o TIC os encontros co Resucitado que describen os relatos evangélicos.	C D CL	OD
		3.3 Busca e explica signos e xestos da comunidade cristiá onde se manifesta a presenza de Xesús hoxe.	CEC CSC	OD

BLOQUE 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

A Igrexa: ministerios e servizos.	1. Coñecer e respectar a composición da Igrexa.	1.1 Identifica e describe os trazos e funcións dos diferentes membros da comunidade eclesial.	CSC	TC L
A Eucaristía, renovación do sacrificio de Xesús na cruz.	2. Identificar o vínculo que existe entre a Última Cea e a paixón, morte e resurrección de Cristo.	2.1 Explica e valora o significado das palabras de Xesús na Última Cea.	CL CSC	EO
		2.2 Asocia a celebración da Eucaristía coas palabras e os xestos de Xesús na Última Cea.	CEC CSC	TC L

5º CURSO - PRIMEIRO TRIMESTRE

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES AVALIABLES	CCB B	INST. EVAL.
Unidade Formativa 1- A ALEGRIA DE FACER O BEN		Temporalización: 21/9 - 23/10	Sesións: 4	
<i>BLOQUE 1. O sentido relixioso do home</i>	1. Recoñecer e estimar que Deus creou á persoa humana con desexo de ben.	1.1 Localiza, a través de diversas fontes, biografías que mostran o desexo humano do ben. Comparte cos seus compañeiros os trazos máis significativos.	CD CSC	TC
A persoa humana foi creada con desexo de ben. O ser humano sente alegría cando realiza ou recibe o ben.	2. Esforzarse por identificar que a adhesión ao ben xera felicidade.	2.1 Xustifica criticamente as consecuencias que se derivan de facer o ben.	CSC	EO
		2.2 Propón situacións na historia que manifestan o beneficio de facer o ben.	CSC SIEE	TCL

Unidade Formativa 2- A BIBLIA		Temporalización: 26/10 - 13/11	Sesi3ns: 2	
<i>BLOQUE 2. A revelaci3n: Deus interv3n na historia</i>	3. Distinguir e memorizar os distintos tipos de libros do Antigo e Novo Testamento.	3.1 Nomea e clasifica os grupos de libros no Antigo e Novo Testamento.	CEC CL	TCL
A Biblia: estrutura e composici3n.	4. Explicar os diferentes autores e momentos da historia en que se compuxo a Biblia.	4.1 Confecciona materiais para situar cronoloxicamente os principais libros da Biblia.	CEC	OD
Unidade Formativa 3- A CHEGADA DE JESUS		Temporalizaci3n: 16/11 - 26/11	Sesi3ns: 2	
<i>BLOQUE 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvaci3n</i>	1. Reco3necer en relatos evang3licos o cambio que xera o encontro con Jes3s.	1.1 Interpreta e aprecia o cambio que orixinou o encontro con Jes3s nalg3ns dos personaxes que aparecen nos evanxeos.	CL CSC	OD
O encontro con Jes3s desvela 3 persoa a s3a verdadeira identidade.				

5º CURSO - SEGUNDO TRIMESTRE

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES AVALIABLES	CCB B	INST. EVAL.
Unidade Formativa 4- A ALIANZA DE DEUS CO seu POBO: Os MANDAMENTOS				
Temporalización: 11/1 - 29/1			Sesiós: 3	
<i>BLOQUE 2. A revelación: Deus intervén na historia</i> Deus fai alianza co seu pobo. Deus desexa un pobo santo: o dez mandamentos.	1. Interpretar o significado da Alianza de Deus co pobo.	1.1 Define o termo bíblico de Alianza.	CSC CL	TCL
		1.2 Explica e sintetiza os trazos característicos da Alianza de Deus co seu pobo.	CSC	TCL
	2. Comprender e respectar as características do pobo que Deus quere contidas no decálogo.	2.1 Clasifica e é consciente do contido do decálogo.	CE C CS C	TCL
		2.2 Describe coas súas palabras experiencias da súa vida relacionadas cos mandamentos.	CSC CL	EO
Unidade Formativa 5- ULTIMAA CEA: MORTE DE JESUS				
Temporalización: 1/2 - 19/12			Sesiós: 3	
<i>BLOQUE 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa</i> A Eucaristía, renovación do sacrificio de Xesús na cruz.	2. Identificar o vínculo que existe entre a Última Cea e a paixón, morte e resurrección de Cristo.	2.1 Explica e valora o significado das palabras de Xesús na Última Cea.	CL CSC	EO
		2.2 Asocia a celebración da Eucaristía coas palabras e os xestos de Xesús na Última Cea.	CEC CSC	TCL
Unidade Formativa 6- A RESURRECCION DE JESUS				
Temporalización: 22/2 - 4/3			Sesiós: 2	
<i>BLOQUE 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación</i>	3. Comprender que Deus rescata a Xesús da morte.	3.1 Sinala afirmacións das testemuñas recollidas nos primeiros capítulos dos Feitos dos Apóstolos onde recoñécese que a resurrección é acción de Deus.	CL CSC	TCL

A resurrección: cumprimento do plan salvífico de Deus.	3.2 Reconstrúe utilizando o TIC os encontros co Resucitado que describen os relatos evangélicos.	CD CL	OD
	3.3 Busca e explica signos e xestos da comunidade cristiá onde se manifesta a presenza de Xesús hoxe.	CEC CSC	OD

5º CURSO - TERCEIRO TRIMESTRE

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES AVALIABLES	CCB B	INST. EVAL.
Unidade Formativa 7- Os MILAGRES DE JESUS		Temporalización: 29/3 - 29/4	Sesiões: 4	
<i>BLOQUE 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación</i> Os signos do reino: os milagres.	2. Coñecer e Interpretar o significado dos milagres de Xesús como acción de Deus.	2.1 Selecciona, xustifica a elección e explica por escrito o significado dalgúns milagres.	C L CS C CE C	TCL
		2.2 Dramatiza con respecto algúns milagres narrados nos evanxeos.	C L CS C CE C	OD
Unidade Formativa 8- A IGREXA		Temporalización: 2/5 - 3/6	Sesiões: 5	
<i>BLOQUE 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa</i> A Igrexa: ministerios e servizos.	1. Coñecer e respectar a composición da Igrexa.	1.1 Identifica e describe os trazos e funcións dos diferentes membros da comunidade eclesial.	CSC	TCL

➤ Os ESTANDARES SOMBREADOS SON Os BÁSICOS

Competencias Básicas:		Instrumentos de Avaliación:	
CL - Competencia Lingüística	CEC - Conciencia e expresións Culturais	PE - Proba Escrita	OD - Observación Directa
CD - Competencia Dixital	AAP - Aprender a aprender	TCL - Traballo de Clase	EO - Exposición Oral
CSC - Competencias Sociais e Cívicas	SIEE - Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	TC - Traballo de Casa	
CMCT - Competencia Matemática e competencias básicas en Ciencia e Tecnoloxía			

5- PESO DOS ESTÁNDARES NAS COMPETENCIAS CLAVE.

ESTÁNDARES	COMPETENCIAS CLAVE	INSTRUMENTOS AVALIACIÓN	
ESTÁNDARES DO 1º TRIMESTRE			
1.1 Localiza, a través de diversas fontes, biografías que mostran o desexo humano do ben. Comparte cos compañeiros os rasgos máis significativos.	CD CSC	TC	20%
2.1 Xustifica críticamente as consecuencias que se derivan de facer o ben.	CSC	EO	25%
3.1 Nomea e clasifica os grupos de libros no Antigo e Novo Testamento.	CEC CL	TCL	25%
4.1 Confecciona materiais para ubicar cronolóxicamente os principais libros da Biblia.	CEC	OD	30%
		Total.....	100%
ESTÁNDARES DO 2º TRIMESTRE			
1.2 Explica e sintetiza os rasgos característicos da Alianza de Deus co seu pobo.	CSC	TCL	30%
2.1 Clasifica e é consciente do contido do decálogo.	CEC CSC	TCL	35%
3.3 Busca e explica signos e xestos da comunidade cristian donde se manifesta a presenza de Xesús hoxe.	CEC CSC	OD	35%
		Total.....	100%
ESTÁNDARES DO 3º TRIMESTRE			
2.1 Selecciona, xustifica a elección e explica por escrito o significado dalgúns milagres.	CL CSC CEC	TCL	30%
2.2 Dramatiza con respecto a algúns milagres narrados no evanxelio.	CL CSC CEC	OD	30%
1.1 Identifica e describe os rasgos e funcións dos diferentes membros da comunidade eclesial.	CSC	TCL	40%
		Total.....	100%

OS ESTÁNDARES SOMBREADOS SON OS BÁSICOS

Competencias Básicas:	Instrumentos de Avaliación:
CL - Competencia Lingüística	PE - Proba Escrita
CD - Competencia Dixital	OD - Observación Directa
AAP - Aprender a aprender	TCL - Traballo de Aula
CMCT - Competencia Matemática e competencias básicas en Ciencia e Tecnoloxía	TC - Traballo da Casa
CEC - Conciencia e Expresións Culturais	EO - Exposición Oral
CSC - Competencias Sociais e Cívicas	
SIEE - Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	

6.- CRITERIOS METODOLÓXICOS E ESTRATEXIAS DIDÁCTICAS XERAIS PARA UTILIZAR NA ÁREA

Traballar de xeito competencial na aula supón un cambio metodolóxico importante; o docente pasa a ser un xestor de coñecemento dos alumnos e o alumno adquire un maior grao de protagonismo.

En concreto na área de Relixión Católica:

Os alumnos deben comprender a mensaxe cristiá, o cal fundamenta e motiva os valores e as actitudes básicas e favorece os hábitos de comportamento. Con todo, preténdese que o alumno adquiera as competencias adecuadas á súa idade e ao tempo de cada etapa.

Non pode existir unha formación integral e, polo tanto, unha educación de calidade se non se desenvolven todas as capacidades inherentes ao ser humano, entre as cales se atopa constitutivamente a capacidade transcendente; por iso, debemos ter en conta que cada alumno parte dunhas fortalezas individuais que serán base para construír a súa identidade e á dos outros.

Cada unha das fortalezas individuais do alumnado axudaranos a definir a predominancia de cada unha das súas intelixencias, polo que as tarefas que cómpre realizar estarán pensadas desde a teoría das intelixencias múltiples como posibilidade para que todo o alumnado chegue a adquirir todos aqueles aspectos que necesitan para poder desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da vida.

Nesta área, os alumnos iníciáanse no desenvolvemento da busca do sentido último da vida enraizada no máis profundo do ser; o alumno vai descubríndoa nos símbolos e signos do seu contorno, no progreso e a humanización do propio ser humano, na linguaxe narrativa da Biblia, nos modelos cristiáns de identificación e, de forma máis concreta, na persoa de Xesucristo e a súa presenza na comunidade cristiá. Por todo iso, deberán manexar diferentes destrezas que impliquen o traballo en grupo colaborador como unha forma de vivenciar e experimentar todo o que fai referencia ao sentido da vida, á dimensión crente vivida desde un sentido comunitario.

Os contidos da área de Relixión Católica están organizados arredor duns conceptos fundamentais vinculados a contexto real; será importante traballar a parte competencial de forma que o coñecemento se transforme

en acción, en experiencia, en vivencia, e aplícalo na medida do posible a contextos próximos aos alumnos.

7 - CRITERIOS DE AVALIACIÓN

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIO DE CORRECCIÓN
- Observación directa de cadernos e traballo diario.	- Rexistro anecdótico. - Listas de cotexo. - Escalas de valoración.	Recóllese o feito do que nos interese que quede constancia. Estableceranse distintos niveis cualitativos para cada indicador: si /non; sempre /habitualmente /ás veces /rara
- Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación.	- Probas e intervencións orais ao longo de cada unidade didáctica. - Lecturas. - Escalas de valoración.	z; si /non /parcialmente... Para avalialas seguirase diferentes escalas nas que cada resposta ou indicador valorarase contres niveis
	- Probas escritas de composición ou resposta aberta. - Rúbrica.	ualitativos: correcta / incompleta / incorrecta. Para avalialas seguirase unha rúbrica na que se estableza unha escala cuantitativa de catro niveis para cada
	- Probas obxectivas de resposta breve, de resposta alternativa, de emparellamento ou asociación, de elección múltiple, de enumeración, de identificación con imaxes, de ordenamento espacial ou temporal. - Cuestionarios, tests.	dicador ou criterio. Cada resposta valorarase cunha graduación entre 1 punto e 0 puntos segundo estea completa, omita elementos esenciais ou sexa incorrecta; ou ben, (no caso das de resposta
- Análise e valoración de proxectos - Exposición oral dos proxectos	- Ficha rexistro dos logros do alumno. - Portafolios. - Rúbricas. - Ficha rexistro dos logros do alumno.	lternativa, emparellamento ou elección múltiple) con 1 punto ou 0 puntos segundo sexa correcta ou incorrecta. Deseñarase unha rúbrica na que se estableza unha escala cuantitativa de catro niveis para cada indicador ou criterio.
- Observación directa de actitudes (interese, responsabilidade, esforzo, comportamento).	- Escala de apreciación.	Estableceranse distintos niveis cualitativos para cada indicador ou criterio: sempre / habitualmente / ás veces / rara vez.
- Entrevistas, charlas, para coñecer os aspectos afectivos.	- Guía de entrevista. - Escala de apreciación.	Estableceranse distintos niveis cualitativos para cada indicador ou criterio: sempre / habitualmente / ás veces / rara vez.
- Debates e intervencións.	- Escalas de apreciación.	Estableceranse distintos niveis cualitativos para cada indicador: moi ben / ben / suficiente / insuficiente.
- Intercambio de información entre profesores.	- Xuntas do equipo docente de nivel. - Xuntas de avaliación trimestrais.	ras o intercambio de información, recolleranse os resultados no boletín informativo sobre a evolución do

lumno e actas de avaliación.

8.-EVIDENCIAS PARA O PORTFOLIO

Para rexistrar as evidencias de aprendizaxe vinculadas aos estándares utilizaremos portfolios de aprendizaxe na aula. Ao longo das distintas unidades didácticas iremos planificando a realización e a recollida de produtos que mostre o nivel de consecución do estándar e detalle a súa evolución ao longo do curso.

O portfolio é unha ferramenta que permite avaliar o proceso de aprendizaxe consistente fundamentalmente na recollida de evidencias da evolución do alumno; pode pautarse a recollida de evidencias ou deixar que o alumno seleccione cales quere mostrar. Cada evidencia leva unha reflexión engadida sobre o traballo realizado, as dificultades atopadas e os obxectivos de mellora persoal. O documento do portfolio pode realizarse en papel ou formato dixital.No anexo de avaliación preséntase un posible guión para a súa realización. As evidencias que podemos recoller na área de Relixión Católica poden ser:

- Exercicios do libro ou da guía que traballen sobre os estándares definidos na unidade.
- Probas escritas que recollan os estándares de aprendizaxe.
- Produtos finais derivados de tarefas aplicadas en contexto real.
- Debuxos que representen aquilo que aprenderon.
- Diferentes ferramentas de auto e coavaliación do traballo realizado na aula.

9- CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCION DO ALUMNADO

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN		%	REA
RELIXIÓN CATÓLICA	· Conceptos: probas escritas(CADERNO) e elaboración de traballos (FICHAS) sobre os contidos das unidades, valorando limpeza e claridade na presentación...	15	
	· Observación directa na aula: dominio de conceptos, vocabulario, expresión oral, participación, realización da tarefa escrita (execución, presentación, limpeza e claridade, tempo de realización, autonomía).	15	
	· Observación directa na aula: actitudes, atención, comportamento, esforzo, disposición para a aprendizaxe das áreas.....	70	

10.- MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

a. Escritos :

- Libros de texto (Ed. Anaya) .
- Guías didácticas.
- Fichas de reforzo e ampliación.
- Cadernos de traballo.
- Os recursos fotocopiabes da proposta didáctica, con actividades de reforzo, ampliación e avaliación.
- Biblia.
- Libros temáticos de consulta.
- Contos de Historias da Biblia..
- Dicionarios.
- Murais, láminas e carteis.
- Folletos.
- Prensa.

b. Audiovisuais:

- Pizarra (tradicional, magnética, branca).
- Gravacións de audio.
- Gravacións de vídeo.
- Películas.
- Fotografías.

c. Tecnoloxías da información e a comunicación (TIC):

- Ordenadores.
- Canón de vídeo.
- Cámara fotográfica.
- Internet, buscadores.
- Actividades interactivas.
- Páxinas web de contidos educativos.
- CD-ROM de recursos didácticos.

d. Musicais

- CD de audio con cancións.

e. Deportivos

f. Outros

- Materiais manipulativos.
- Xogos

11.- INDICADORES DE LOGRO PARA A AVALIACIÓN DA PROPIA PROGRAMACIÓN E PRÁCTICA DOCENTE.

A avaliación da propia programación axúdanos a obter información para realizar modificacións dos aspectos recollidos en ela como as actividades propostas, a metodoloxía, a temporalización, as agrupacións do alumnado ... co fin de favorecer unha evolución favorable dos/as alumnos/as.

O seguimento da actividade lectiva será recollido no diario de clase, nel detállase o avance e progresión nas distintas áreas da programación didáctica, esta ferramenta de traballo permite comprobar se o programado inicialmente na programación didáctica se está a desenvolver segundo o pautado ou realízanse modificacións.

Ao finalizar do curso elaboraremos a memoria final na que se recollerán todas as modificacións levadas a cabo durante o curso.

Utilizaremos os seguintes instrumentos para avaliar a propia programación e a practica docentes:

Avaliación da Programación	Si	Non
Comprobamos a coherencia entre obxectivos, contidos, actividades de aprendizaxe e avaliación.		
Xurdiu algún problema que non se previu?		
Resultou axeitado o material empregado?		
Espertou o interese dos alumnos?		
Utilizáronse actividades axeitadas?		
As actividades espertaron o interese dos alumnos?		
A maior parte dos alumnos aprenderon o previsto de acordo aos obxectivos?		

	OBSERVACIÓNS
Como se resolveron os problemas que xurdiron?	
Que actividades causaron problemas?	
Que actividades conviría cambiar ou suprimir?	

Avaliarase ao profesor a través dun rexistro ou lista de control:

Lista de control ou autoavaliación do profesorado	Si	Non	Ás veces
Realizouse a programación de aula secuenciando os contidos e actividades segundo o previsto?			
Establecéronse criterios de avaliación e indicadores acorde cos obxectivos e contidos establecidos e secuenciados?			
Producíronse desordenes, altercados, descontrol, etc, durante o desenvolvemento das sesións?			
Analizáronse as causas?			
Solucionáronse?			
Foi suficiente e eficaz?			
Establecemos a posibilidade de seguir distintos ritmos de aprendizaxe?			
Establecemos as correspondentes adaptacións ordinarias específicas?			
Tívoise a axuda suficiente, tanto no deseño das adaptacións como na realización do plan cos alumnos con necesidades educativas específicas do DO/PT/educadores?			
Establecéronse as pertinentes actividades de ampliación e reforzo para os alumnos que teñen dificultades para alcanzar os obxectivos mínimos?			

O seguimento da actividade lectiva será recollido no diario de aula, nel detállase o avance progresión ou dificultades no desenvolvemento da programación didáctica, esta ferramenta de traballo permite comprobar se o programado inicialmente na programación didáctica se está a desenvolver segundo o pautado ou realízanse modificacións. Finalmente, como evidencia da avaliación final da programación elaborárase a memoria final de curso.

12.- DESEÑO PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

As probas de Avaliación Inicial parten dos obxectivos e contidos mínimos que o alumno debe ter adquiridos o finalizar o curso anterior.

Realizaremos unha serie de actividades tratando de evitar en todo momento que o alumno as viva coma un exámen. As probas terán un carácter aberto o que permitirá que uns alumnos axuden a outros, tendo en conta que a finalidade en sí é descubrir como están afianzados os contidos do ciclo anterior.

Empregaremos unhas follas de rexistro unha a nivel individual e outra a nivel grupal.

Actividades tipo para os primeiros días de clase na que se levará a cabo a avaliación inicial:

Se repartirá unha serie de láminas entre os alumnos/as coa seguinte consigna :”fíxate nestes debuxos, colorea de amarelo todas as cousas que nos regala a natureza e de laranxa as que as persoas poidamos crear ou fabricar...

Proxectaremos unha serie de imaxes e os rapaces dirán que actitudes lles parecen que son as que Xesús aprobaría e cales non , a continuación estableceré un diálogo de porque pensan iso.

Recordar algún persoaxe relacionado coa vida de Xesús.

13.-MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Atendendo ás diversas individualidades o profesor presentará actividades variadas que respondan aos diversos estilos, de xeito que todos os alumnos se sintan motivados e incluídos. Así, combinará actividades de traballo en equipo, nas que o alumno se sinta conectado cos demais con outras tarefas individuais de traballo en solitario; actividades con certa carga teórica con outras máis pragmáticas e que respondan a unha necesidade inmediata; actividades que requiran ocupar o primeiro plano (dramatizacións, moderar un debate...) con outras que non esixan mostrarse ou asumir roles; actividades dinámicas, espontáneas e orixinais con outras que impliquen maior nivel de preparación e reflexión; etc.

Asemade, combinaranse procedementos e instrumentos de avaliación variados que respondan aos diferentes estilos de aprendizaxe: probas de resposta aberta e de amplo contido con outras de resposta breve e concisa, con tests ou realización de traballos.

Ao final de cada unidade didáctica e como medida ordinaria, presentaranse un abano de actividades de mellora e ampliación cun nivel de execución máis complexo para aqueles

alumnos con maiores capacidades, e outras actividades de reforzo educativo para aqueles outros cun ritmo de aprendizaxe máis

lento.

A avaliación inicial, que se realiza a principio de curso, xunto coa avaliación final do curso precedente permitiranos valorar os alumnos cuantitativa e cualitativamente desde o comezo e coñecer os alumnos con necesidades educativas especiais.

No caso de detectarse alumnos con dificultades específicas e que requiran unha atención específica, o profesor titor cumprimentará unha ficha rexistro na que se recolla as dificultades que detecta no alumno e solicitará un estudo psicopedagóxico, para que sexa o departamento de orientación ou os equipos específicos de apoio quen valoren a situación e propoñan as pautas e as medidas de reforzo educativo e de intervención que se consideren máis convenientes.

Estas medidas poden ser tanto curriculares como organizativas. Entre as medidas organizativas prevese realizar apoios, que poden ser dentro ou fóra do grupo ordinario e serán levados a cabo polo profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica ou calquera outro docente con disposición horaria que atenderán a alumnos doutros grupos do mesmo nivel. Pódense tamén facer agrupamentos flexibles. Entre as medidas curriculares contéplanse adaptacións curriculares individualizadas.

O alumnado de orixe estranxeira que descoñeza o idioma recibirá atención lingüística por parte do profesorado de necesidades específicas.

Cando as actividades de recuperación non dean o resultado esperable adoptarase a decisión de repetición ordinaria de curso.

Cando se detecten alumnos con dificultades de aprendizaxe debidas tanto a ausencias prolongadas por enfermidade como visitas ao lugar de orixe do alumnado inmigrante ou calquera outro motivo, tomaranse as medidas de reforzo necesarias que consistirán, nalgúns casos, en planificar e preparar traballo para que o alumno faga durante a súa ausencia da escola e, noutros casos, en recuperar a materia perdida á súa volta.

No que respecta ao alumnado con altas capacidades intelectuais, tomaranse as medidas máis axeitadas para o seu desenvolvemento e equilibrio persoal entre as que se atopan a de adiantar un curso ou ben enriquecer o currículo nos termos que estableza a Consellería de Educación.

14.-PARTICIPACIÓN DE PAIS, NAIS OU TITORES LEGAIS NO

PROCESO EDUCATIVO

O intercambio de información entre profesores e pais/nais é fundamental, en moitos casos, para comprender os procesos polos que están atravesando os alumnos. Ademais unha implicación –non proteccionista- por parte dos pais favorece unha maior autoestima para o alumno e supón un recoñecemento para o profesor.

É polo que, ademais da reunión colectiva dos titores cos pais e nais dos seus alumnos a principio de curso na que se lles informa sobre aspectos organizativos, dedicarase unha hora semanal (os martes de 16:00 a 17:00 h de maneira ordinaria) á atención particular de aqueles que o soliciten, ou ben a instancias do propio profesor.

Nestas reunións, intercambiarase información sobre a situación persoal e académica dos alumnos e, no caso de que o precisasen e, se cómpre, solicitaríase axuda ás familias pautando un traballo controlado e programado de apoio coas tarefas planificadas para a aula. Ademais, terán acceso ás probas e a calquera tipo de traballos creados especificamente para a avaliación.

Asemade, os pais terán acceso, cando o estimen oportuno, á programación didáctica e, polo tanto, aos criterios que se apliquen para avaliar, co fin de garantir o dereito dos alumnos a que o seu rendemento sexa valorado coa maior obxectividade posible.

15.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

Participaremos dende a área de relixión nas distintas actividades que se organicen a nivel de centro como a celebración do Día da Muller traballadora, no festival de nadal e antroido, na celebración do Día da Paz , o Dia contra a violencia de Xénero, así como nos proxectos que se levan a cabo a nivel de centro como poden ser os proxectos organizado dende a biblioteca, e os do departamento de NL e propostas do departamento de orientación os que faremos aportación dende esta área como vimos facendo os cursos anteriores.

16.- MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

Partindo da base que a avaliación serve como un elemento fundamental e inseparable da práctica educativa, que permite recoller, en cada momento, a información necesaria para poder realizar os xuízos de valor oportunos que faciliten a toma de decisións respecto ao proceso de ensino-aprendizaxe, considero que non se pode circunscribir a un só aspecto ou momento, debe estender ao longo de todo o proceso educativo de forma global e sistemática; por unha banda, indicando que obxectivos conséguense e cales non, e, por outra, en que grao de profundidade e onde, como, cando e por que se producen os problemas ou erros.

O seguimento da actividade lectiva será recollido no diario de aula, nel detállase o avance progresión ou dificultades no desenvolvemento da programación didáctica, esta ferramenta de traballo permite comprobar se o programado inicialmente na programación didáctica se está a desenvolver segundo o pautado ou realízanse modificacións. Finalmente, como evidencia da avaliación final da programación elaborárase a memoria final de curso.

**MANUEL ÁNGEL JORGE
FURELOS.**

CEIP-O COTO-NEGREIRA

**PROGRAMACIÓN REALIZADA POLO EQUIPO DOCENTE DE 5º CURSO O CURSO
ESCOLAR 2020/2021 (MES DE OUTUBRO).**